דבר

יום שני, י"א בטבת תשמ"ט, 19 בדצמבר 1988 ● גליון 19599

היום 12 עמודים ● המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

היום בדבר

● לא רואים, לא שומעים/ יצחק בדנר
● פיצויי לעג לרש/ דני צדקוני
● הכיבוש הצמיח גיבוש/ דני רובינשטיין
● מה מביא את גאנדי לפקין/ שלמה שפיר
● מתלוננים ומייקרים/ דוד מושיוב
● בורסה וכלכלה (4־5), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האויר

(ע). – תחזית מזג האויר להיום: גשמים לסירוגין. הרוח תחלף בהדרגה.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 5־8, רמת־הגולן: 4־8, נהריה: 11־15, צפת: 3־6, חיפה: 11־15, טבריה: 9־16, נצרת: 8־14, עפולה: 9־15, שומרון: 6־9, תל־אביב: 12־15, לוד: 9־15, יריחו: 9־18, עזה: 12־16, באר־שבע: 8־15, אילת: 9־19.

גישושים חשאיים בין הליכוד לבין המערך כסיכוי אחרון למנוע הקמת ממשלה צרה

לאחר שמאז יום ה' לא מתנהל מו"מ מצפים היום למיפנה ● המחלוקת: חלוקת התיקים ויו"ר ועדת הכספים

מאת עליזה וקן, כתבת „דבר" לענייני מפלגות

גישושים חשאיים, לא רשמיים, התנהלו אמש בין הליכוד למערך כדי לגשר על הפערים שעוד נותרו בין שתי המפלגות בדרך להקמת ממשלה רחבה. בד בבד נערך אתמול הליכוד להכנת הסכם הקואליציוני לממשלה צרה, כדי להביאו לתשומת כל הצדדים עוד הערב.

אישים בליכוד, המקורבים למשא־ומתן בין הליכוד למערך, לא הוציאו מכלל אפשרות, אמש, כי עדיין לא נסתם הגולל על אופציית הממשלה הרחבה, אף שמאז פגישת שמיר־ארנס עם פרס־רבין ביום ה' שעבר לא חודש המו"מ המסודר בין המפלגות. אישים אלה העריכו, כפי שאמרו ל„דבר", כי היום עשוי לחול מיפנה חיובי.

בד בבד עודד הליכוד אתמול את הרושם, כי עוד באותו ערב יוזמנו נציגי כל השותפות לממשלה צרה ללשכת ראש הממשלה כדי לחתום על טיוטת ההסכם הקואליציוני שהכין השר משה נסים. ההודעה על כך נועדה להשיג פריצת־דרך מן המבוי הסתום, ונראה שהשיגה, שכן זמן קצר אחרי שידורה ברדיו, להפתעת השותפים הדתיים, „סכר" דווקא רוני מילוא שאתמול היה יום תענית, י' בטבת, ואפשר „לחסוך" לנציגי המפלגות הדתיות את הסרחול ולהחותה ביום.

בישיבת שרי המערך, קודם לישיבת הממשלה, הביעו רוב הדוברים את העמדה שהמערך אינו יכול להתפשר יותר, והקו הרווח היה: „יש הקשחה בעמדות הליכוד והלה אכלן נסיגה מהסכמות שכבר הושגו". היתה תחושה שהליכוד תובע מהמערך לשלם את מחיר ההתחייבויות שלו למפלגות הדתיות. „אנחנו לא סוחרי סוסים", אמר פרס, ורבין סיפר, כי בפגישה עם שמיר וארנס בסוף השבוע שעבר הדגישו הוא ופרס, כי המערך אינו מעוניין להצטייר כמי שיוצר סחבת מלאכותית ולכן הבהיר את ה„לאווים" שלו מבעוד מועד.

דווקא השר מוטה גור, המצדד בממשלה רחבה מאז נודעו תוצאות הבחירות, הפתיע אתמול בהתייחסו להתפתחויות האחרונות סביב הברית ארצות־הברית באש"ף, תבע מפרס ורבין להביא לפריצת־דרך „במקום להתחפר בעמדות". גור אמר עוד, ששתי המפלגות הגדולות מצוות להימנע מסטטוסקוו. במערך וגם בליכוד העריכו אתמול, כי אם יציג שמיר ממשלה צרה, אפילו ישמור בה תיקים כדי לאפשר למערך להצטרף, אין סיכוי להרחבת הממשלה. „אם שמיר פונה היום לממשלה צרה, הוא חוסם את הדרך לחידוש המגעים", אמר גור.

השר משה קצב, חבר בצוות המו"מ של הליכוד, חזר אתמול והדגיש, כי „ראש הממשלה הוליס

(המשך בעמוד 2)

חיילים הותקפו באבנים ליד טול כרם וברפיח והגיבו בירויות: שלושה נהרגו

הוטב מצב התינוקת שנפגעה מאבן בראשה ● קצין משטרה נפצע קל מאבן

מאת דני רובינשטיין ודני צדקוני, סופרי „דבר"

עוד שלושה צעירים נורו אתמול למוות בשטחים. בכפר דיר־גוצון בנפת טול־כרם נורה ונהרג אברהים ברדאן בן 22. מקור צבאי מסר כי חייל צה"ל ירה בשעה שברדאן עמד לזרוק לבנה מגג בית. על הכפר הוטל עוצר. בשכונת שבורה ברפיח נהרגו זהייר פיאד בן 22, ומוחמד פרחאת בן 30, ו־14 נפצעו.

השביתה בגדה ובעזה לא היתה מלאה אתמול ובכמה מקומות נפתחו בתי־הספר והיו בהם תקריות קשות. על קלקיליה הוטל בצהריים עוצר לאחר התנגשויות שבהם נפצעו 10 צעירים ערבים.

בשליכם נכנס צה"ל לשני בתי ספר תיכוניים ופיזר תלמידיהם בעזרת גז מדמיע.

בשכם נמשך העוצר והתושבים שהפרו אותו בשכונת ראס אל־עין התנגשו עם חיילים. צעיר אחד נפצע. מבית החולים של שכם נמסר כי כל הצעירים שנפצעו בשכם נורו באש חיה ולא על־ידי קליעי פלסטיק או גומי.

תושבים מהכפר דיר אל־חטב וסאלם שבשולי הכביש שכם אלון־מורה התלוננו כי מתנחלים ערכו אצלם פעולות תגמול וידו ופצעו קשה צעיר. שני פצועים היו אתמול גם בכפר דיר (נפת שכם) ונמסר על עוד תקריות בכפר בתיר בנפת בית־לחם.

מהמנהל האזרחי נמסר כי החל ממחר יוכלו תושבי השטחים להביא דרך גשרי הירדן רק סכום של עד 200 דינאר במזומן. כל הכנסת סכום נוסף תצריך אישורים. הסכום המותר כיום ללא אישור מיוחד הוא 400 דינאר.

החייל איסמעיל פיאר בן 22, סטודנט משכונת שאבורה, מת מפגיעת כדור בחזהו. הוא הובא לבית־החולים „נאצר" בחאן יונס. גופתו נחטפה משם על־ידי בני משפחתו, שהביאו אותו לקבורה. דובר צה"ל מסר כי נסיבות המקרה נחקרות.

גופתו של מוחמד מוסטפה פרחאת, בן 30, שהיה חולה נפש, הובאה למרפאת אונר"א בעיר. הוא נפגע בירי חיילים לאחר שסיור צה"ל הותקף באבנים על־ידי מתפרעים. דובר צה"ל דיווח על חמישה פצועים, אחד מהם הועבר במצב קשה לבית־החולים „שיבא" בתל השומר.

מקורות ערביים דיווחו על 14 פצועים מירויות: צעיר בן 20 משאטי, שני תושבים בני 20 ו־38 מרפיח, ארבעה מדיר אל באלח, בני 22, 28, 26, ו־16, בן 28 ובן 26 מג'יבליה, בן 20 מאל בוריג', ילד בן 12 וילדה מאל מועזי, שהועברו לתל השומר, בן 17 ובן 18 מתאריגיה.

נוסף על שאטי ונוסייראת נמצאים תחת עוצר גם מחנה הפליטים בדיר אל באלח ושכונת שאבורה ברפיח.

הוטב מצב התינוקת

(ע).– מצבה של התינוקת יונה סאת, שנפגעה מאבן בראשה ביום ו' ליד רמאללה, מוגדר עתה כטוב. התינוקת מאושפזת עדיין ביחידה לטיפול נמרץ ב„הדסה" עין כרם בירושלים. פסק הדימום התוך מוחי ממנו סבלה, והסתבר שהפגיעה בעינה שטחית.

משה דיין נפצע

קצין משטרה נפצע קל במוצאי שבת מאבן שנזרקה לעבר רכבו המשטרתי על כביש עוזיה־מעלה אדומים. הקצין, פקד משה דיין, ממשטרת ירושלים, נלקח לטיפול בבית החולים „שערי צדק" ושוחרר לביתו. במספר מקרים של יידוי אבנים על כלי רכב ישראלים ניזוקו בשבת שלושה כלי רכב ישראלים בכביש עזה.

הפרות סדר בירושלים

במספר מקומות במזרח ירושלים היו גם אתמול הפרות סדר, בעיקר יידוי אבנים. האירועים העיקריים היו באיזור צומת אלירם ועטרות שמצפון לירושלים ובכפר בילואן ונחל קידרון. שם נעצרו שלושה חשודים.

במשטרה מעריכים כי התסיסה במזרח ירושלים תמשך כל עוד נמשך המתח בו"ש ועזה.

הילכו שניים יחדיו?

ראש הממשלה וממלא מקומו. (צילום: מגי איילון)

הסכמה בישיבה האולי אחרונה: נגד הקמת מדינה פלשתינית

שמיר נגד אוטונומיה חד־צדדית ● פרס: הערבים הפתיעו אותנו במתקפת שלום ● רבין ליעקבי: האם אתה מציע נסיגה חד־צדדית?

מאת יקר צור מכתב המדיני של „דבר"

ממשלת המעבר, בישיבתה האולי אחרונה, התלכדה אתמול סביב התנגדות להקמת מדינה פלשתינאית בין ישראל וממלכת ירדן וההסכמה שעל ישראל לעשות בכל יכולתה כדי למנוע את הקמתה של מדינה כזאת.

הדיון הממושך שארך כ־4 שעות, הוקדש רובו ככולו לסקירת גורמי הבטחון על ההתפתחויות של השבועות האחרונים שהביאו להחלטת ארה"ב על פתיחת דיאלוג עם אש"ף. בדיון שהתפתח אחר כך הביעו מרבית השרים את דעתם על משמעות ההחלטה האמריקאית ועל הצעדים שצריכה ישראל לנקוט בעקבותיה.

ראשון הדוברים היה שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי אשר הציג את תוכניתו להסדר ביניים חד צדדי, שבמסגרתו תמסור ישראל תחומי אחריות נרחבים בתחום האזרחי והמוניציפאלי לידי התושבים המקומיים בעוד צה"ל ימשיך לקיים את הבטחון. „הודעת ארה"ב על פתיחת דיאלוג עם אש"ף" אמר יעקבי, „יצרה מצב חדש, אולי דרמטי. עצימת עיניים ואטימת אזניים איננה התמודדות נאותה ומסע של התנצלויות נוספות תורידנה כל סיכוי. יש להתקדם לקראת הסכם כולל באמצעות הסדרי ביניים ובכלל זה הסדר חד־צדדי, תוך תיאום מלא עם ארה"ב".

בתשובה לשאלתו של שר הבטחון יצחק רבין, אם הוא מציע נסיגה חד־צדדית ענה יעקבי: „לא, אני מציע שנשמור בידינו את הבטחון בשטח".

השר שחל הצטרף לדבריו של יעקבי, „עלינו להדגיש את התנגדותנו למדינה פלשתינאית נפרדת, ואת הצורך לגבש תהליך מדיני מצד ישראל לקראת הידברות עם ארה"ב" אמר שחל.

השר עזר וייצמן סקר את העידן החדש אליו נכנס העולם כתוצאה מהשינויים המתחוללים בתחומי הכלכלה והמדיניות, כולל ההתקרבות בין ארה"ב לבריה"מ. „שמונה שנים של חוסר יוזמות מדיניות וקפאון מדיני מצד ישראל, הביא ליוזמה עולמית לפתרון הסכסוך ולהכרה באש"ף" אמר וייצמן. „גם ידידים של ישראל הלכו לכיוון זה". וייצמן אמר כי בתנאים מסויימים הוא מוכן לדו־שיח עם אש"ף. הוא הוסיף שכדי לקדם את תהליך השלום יש לפעול במשותף עם ארה"ב ובריה"מ וגם עם מצרים.

שר הבטחון יצחק רבין הביע אף הוא התנגדות למדינה הפלשתינאית ולמו"מ עם אש"ף ואמר כי הוא מתנגד לכל מהלך חד־צדדי בשם שאנחנו לא מקבלים מהלך חד־צדדי מצד הערבים. רבין הציע להוסיף בעתיד הקרוב הסדר ביניים בנוסח אוטונומיה מורחבת לתושבים על בסיס קמפ־דייויד, למעט נושאי חוץ ובטחון והבטחת קיומם של הישובים היהודיים הקיימים. „הכתובת למו"מ צריכה להיות נציגות נבחרת מבין תושבי השטחים שתיבחר על ידם בבחירות חופשיות, ללא בדיקה בנציגותיהם, ולאחר תקופת רגיעה של 3־6 חודשים". רבין תבע שלא להתמקד בדברי ערפאת על גינוי הטרור אלא לתבוע ממנו פנייה בערבית להפסקת הטרור והאלימות ולבחון אותו במעשיו בשטחים ובחו"ל.

שר החוץ שמעון פרס, אמר כי הערבים הפתיעו אותנו במתקפת שלום ועלינו להשיב לא רק בכוח אלא גם בתחום המדיני. „כאשר נשמטה המשענת הירדנית, ארה"ב חיפשה כתובת אחרת ומצאה את אש"ף".

שר החינוך יצחק נבון אמר כי השאלה איננה אם לדבר עם אש"ף אלא על מה. הוא הוסיף כי יש לראות בחומרה רבה את האופן שבו ניהלה ארה"ב את מגעיה לקראת פתיחת דיאלוג עם ישראל ובעיקר בעובדה שלראשונה מזה שנים, לא תיאמה את צעדיה עם ישראל.

השרים ארנס, מודעי וקצב, הביעו אף הם התנגדות למדינה פלשתינאית עצמאית בהשמיעם דברי ביקורת על החלטתה של ארה"ב.

שר המשטרה, חיים בר לב, אמר כי מדינה פלשתינאית אינה מקובלת עלינו וכי יש לשים דגש על הפסקת הטרור כולל האינתיפאדה.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, סיכם את הדיון באומרו שהממשלה הנוכחית אינה יכולה לקבל החלטות. שמיר הביע התנגדות לרעיון האוטונומיה החד־צדדית ואמר כי הוא מקווה שבקרוב תקום ממשלה שתוכל לצאת ביוזמה מדינית ולקבל החלטות. הוא הוסיף שאין למתוח ביקורת על תמיכת יהודי ארה"ב בהחלטות הממשל האמריקאי משום שהם עדיין בני הברית הטובים ביותר שלנו ואמר שגם אין שום סיבה ותועלת להכריז מלחמה על ארה"ב, מכיון שגם בין ידידים יש חילוקי דעות.

אש"ף נגד הסדר ביניים בשטחים פרט להצבתם של כוחות או"ם

אבו איאד: הקמת מדינה על חלק של פלשתין נועדה להביא לכינון מדינה בכל פלשתין ● ארה"ב לאש"ף: הסכימו למשא ומתן ישיר עם ישראל

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

אש"ף דוחה כל הסדר ביניים בשטחים פרט להסדר שלפיו יפנו כוחות צה"ל את איזורי יהודה, שומרון ועזה ובמקומם יוצבו באיזורים אלה כוחות או"ם – זאת אמר אתמול חאלד אל־חסן אחד מיועציו הבכירים של ערפאת. עוד אמר אל־חסן כי בפגישה שנערכה שלשום בתוניס בין נציגי אש"ף לנציגי ארה"ב, תבעו האמריקאים מאש"ף לנהל מו"מ ישיר עם ישראל. הוא ציין שאש"ף מסרב לנהל מו"מ ישיר עם ישראל מחוץ לועידה בינלאומית „משום שזה יהיה מתכון לכישלון השיחות". אל־חסן אמר כי הוועידה הבינלאומית, בהשתתפות שתי מעצמות העל, היא פורום הכרחי „משום שישראל לא מוותרת על כלום, אלא אם כופים עליה לעשות זאת".

חאלד אל־חסן סיפר שאש"ף פותח בימים אלה במיתקפה דיפלומטית בעולם הערבי ובזירה הבינלאומית כדי להפעיל לחץ על הממשל האמריקאי לתמוך בכינוס ועידה בינלאומית לענייני המזה"ת. בהקשר זה הביע תקווה כי מימשל בוש יתמוך באופן ברור בכינוס הוועידה. במסגרת מיתקפה דיפלומטית זו נערך אמש מגע עם הנשיא מובארק בקאהיר. שני המנהיגים דנו בדרכים „לשמור על המומנטום שהושג בעקבות פתיחת ההידברות בין ארה"ב לאש"ף".

היום אמור ערפאת לקיים שיחות מדיניות בתוניס עם הנציגות האסטרטגית לאותה מטרה, ולפי מקורות מערביים עשוי ראש אש"ף לבקר במדינות מערב־אירופיות נוספות, לרבות במערב גרמניה. שרי החוץ של מדינות השוק האירופי המשותף מתכנסים היום בבריסל כדי לדון באפשרות שארצותיהם ינקטו בצעדי התקרבות נוספים כלפי אש"ף, בעקבות הכרת ארה"ב בארגון זה. במקביל אבו שאמוש יבקר היום בפאריס כדי לדון באפשרות לעריכת פגישה בין הנשיא מיטראן לערפאת. תת־שר החוץ הבריטי ויליאם וולדגרייב, המבקר במצרים, לא הוציא מכלל אפשרות שערפאת ייפגש עם מרגרט תאצ'ר.

העיתון אל־סיאסה מסר, כי בעצרת לציון שנה להתקוממות ב־12 בדצמבר בבירת הבריון מגנו של ערפאת אבו איאד כי הקמת מדינה על חלק של פלשתין נועדה להביא לכינונה של מדינה בכל פלשתין.

מדי צה"ל בברית המועצות

הצלום ראשון של חיילי צה"ל בארמניה. כמה חיילים מן הכוח המיוחד שנשלח לסייע לנפגעי האסון נראים כאן משוחחים עם תושב ארמני. הסובייטים הודיעו כי יפסיקו בזמן הקרוב החיפושים אחר ניצולים. באזור נמצאים חצי מיליון איש ללא קורת גג. (צילום: א.פ)

„כור" יציג מחר בבית המשפט מכתב של משרד האוצר המתנגד לפירוקו

הרשות לני"ע עשויה להצטרף כצד לדיון ולהתנגד לבקשת הבנקרס טראסט ● בבנקים ממתינים לתשובת הבנקים הזרים על הצעתם לשיפור בטחונות ● גאון: ההליך גרם נזק במאות מיליוני דולר

מאת דוד שריבס

„כור" עומד להציג מחר בבית המשפט מכתב של משרד האוצר המתנגד לבקשת הפירוק שהגיש הבנק האמריקאי הבנקרס טראסט בצד הבטחה להזרים לקונצרן 50 מיליון דולר בזמן הקרוב. גם הרשות לניירות ערך עשויה לפנות מחר לבית המשפט בבקשה להצטרף כצד לדיון בפרשת „כור". הרשות תפנה לבית המשפט על בסיס תיקון חדש בחוק ניירות הערך המקנה ליו"ר הרשות אפשרות להשתתף בהליך משפטי כדי לשמור על האינטרסים של מחזיקי איגרות חוב מקרב הציבור.

הצטרפות הרשות לניירות ערך כצד בדיון המשפטי עשויה לחזק את הצד הישראלי במאבק המתנהל סביב עתיד הקונצרן. אם הרשות לניירות ערך תביע תמיכה ביישום תוכנית ההבראה על פני פנייה לקונסולידציה של הקונצרן עשויה להיות לכך השפעה על החלטת בית המשפט.

ככל הנראה יצרף מחר „כור" לבית המשפט גם מכתב מוסמך של משרד האוצר בו מובעת תמיכה בתוכנית ההבראה ונכונות להזרים ל„כור" 50 מיליון דולר בצורת שטרי הון ניתנים להמרה במניות. מכתב כזה, ביחד עם הצהרת הבנקים הישראליים, כי הם תומכים בתוכנית ההבראה בתנאי שיוקפא השכר בקונצרן ויקויים פיקוח על יישום תוכנית ההבראה, יחלישו במידה ניכרת את עמדת הבנקרס טראסט.

היום אמורה „כור" להגיש תצהיר נגדי, לתצהיר שהגיש הבנקרס טראסט, של מנהל אגף הכספים בקונצרן שמעון רביד לקראת הדיון מחר בבקשת הפירוק. התצהיר מזים את כל טענות הבנק ומתאר את השתלשלות העניינים – מהצד של „כור" – שהביאה לבקשת הפירוק.

בבנקים הישראליים מקווים לקבל היום את תשובתה של ועדת ההיגוי של הבנקים הזרים להצעות שהעלו לשיפור בטחונות הבנקים הזרים להלוואות בסך של 300 מיליון דולר ועוד כ־105 מיליון דולר איגרות חוב שהונפקו בחו"ל. על פי ההצעה ישותפו הבנקים הזרים בשיעבוד ספציפי בכל הנכסים הלא משועבדים של „כור" – ואשר אינם מוצעים למכירה – בעיקר „תדיראן" ו„גשר" על בסיס של פארי פסו, כלומר לפי היקף ההלוואות היחסי של כל בנק. באופן מעשי מבטיח הסדר זה לבנקים הזרים זכות של „פירסט האוט" מאחר ותוכנית ההבראה של קונצרן „כור" – שהבנקים מסכימים לה – קובעת מיחזור מלא של הלוואות הבנקים הישראליים לקונצרן ופרעון של ההלוואות לזמן בינוני (מתייחסות בעיקר להלוואות הבנקים הזרים) תוך ארבע שנים: שנה „גרייס" (בה תשולם רק הריבית) ופרעון היתרה במשך שלוש השנים לאחר מכן, שליש מידי שנה.

הצעת הבנקים הישראליים משפרת באופן משמעותי את מצבם של כל הבנקים הזרים, שעד כה היו ללא בטחונות ספציפיים כלל. ראשי הבנקים הישראליים מקווים שכל הבנקים הזרים ילחצו על הבנקרס טראסט לסגת מתביעתו ולכל הפחות שלא יתנגדו להמשך יישום תוכנית ההבראה.

מתח רב שורר בקרב ראשי „כור" והבנקים הישראליים לקראת ישיבת בית המשפט מחר. לישיבת בית המשפט צפויים להגיע מיטב הפרקליטים וביניהם: רם כספי המייצג את „כור", חיים צדוק המייצג את בנק הפועלים, אמנון גולדנברג בשם בנק לאומי ויעקב נאמן המייצג את הבנקרס טראסט. אחד מראשי „כור" התבטא אתמול: „זו תהיה ההצגה הטובה ביותר בעיר".

ב„כור" מקווים כי בית המשפט ידחה את בקשת הפירוק אך חוששים ממצב של סחבת בבירור המשפטי. מנכ"ל הקונצרן בני גאון התבטא אתמול בפני מקורביו ואמר כי „הדיון המשפטי, מאז תחילת אוקטובר, כבר גרם לנזקים הנאמדים במאות מיליוני דולר". עיקר הנזקים התבטא באובדן תפוקה לנוכח העדר אשראי ספקים ואשראי מבנקים שהיו נחוצים ליבוא חומרי גלם ומתן ערבויות ביצוע, בשל חשש הפירוק.

ההכרעה המשפטית בבקשת הפירוק דרושה גם כדי להבטיח תשלומים דחופים של הקונצרן, שצריכים להעשות עד סוף החודש. המקור לתשלומים אלה הוא 50 מיליון הדולר שאמור משרד האוצר להזרים לקונצרן והשימוש הדחוף שייעשה בהם הוא בעיקר: תשלום ריבית למחזיקי איגרות החוב של הקונצרן – בארץ ובחו"ל – תשלומים למס הכנסה ותשלום פיצויים לעובדים שכבר סוכם על פרישתם.

עיקרן תחילה

● חשד שהצתת המסגד באיבטין היתה מעשה פרובוקציה (עמ' 6)
● סכנת סגירה ל'פניציה' בירוחם – תנור ההתכה החדש במכס (עמ' 6)
● היונים ב'עבודה' קוראים לשקול מחדש אי הצטרפות לממשלה (עמ' 3)
● ירידות שערים תלולות במניות (עמ' 4)

המנון פלשתין בעצרת „שלום עכשיו" בגדה

מתוכננת עצרת במוצאי שבת בתל אביב

מאת דני רובינשטיין

כמה עשרות ישראלים מפעילי „שלום עכשיו" וקבוצה הנקראת „ישראלים תוך בחירה" התקבלו אתמול במחיאות כפיים ובתשואות ע"י תושבי העיירה בית־סחור. הישראלים יצאו בשיירה מירושלים והגיעו בדרך עוקפת לדרומה של בית־סחור. הביקור, שתואם עם תושבי העיירה, נשא את הסיסמא: „באנו כאורחים ולא ככובשים" וכבר במבואות בית־סחור יצאו אנשים מהבתים והריעו.

באולם הכנסיה האורתודוכסית התכנסו מאות שסיימו את תפילת יום הראשון ונערכה עצרת חגיגית. על הבמה ישבו ראש העיירה חנא אל־אטרש, חבר הכנסת רן כהן (רצ) מרדכי בראון ואנשי האוניברסיטה ירון וסידרה האזרחי. האולם היה גדוש ויושבי השורות הראשונות דרשו לפתוח את הכינוס בשירת ההמנון הפלשתינאי „בילאדי בילאדי" (ארצי ארצי). כל הנאספים אכן קמו ושרו ולאחר מכן נשמעו הנאומים שתוכנם אחד: אפשר לכונן שלום צודק בין פלשתין עצמאית ומדינת ישראל. עשרות נערים המורגלים בהשמעת קריאות קצובות באנגלית בפני מצלמות הטלוויזיה בנוסח: „פי.אל.או. ישראל נו" החלו בהשמעתן. אולם הנערים השתתקו מיד. הכל הבינו שהקריאה הזאת איננה עתה במקומה. מיד התחלף הנוסח: „פי.אל.או. אוקיופיישן נו" (כן לאש"ף ולא לכיבוש). הנוסח המתוקן הושמע עוד שעה ארוכה כאשר מאות הנאספים יצאו לחצר הכנסיה ומידי פעם עבר בסמוך ג'יפ צבאי שפיקח על הנעשה.

אחר כך יצאה שיירת הישראלים חזרה לירושלים. חיילים רשמו בקפידה את מספרי המכוניות שלאחוריות מהן הצמידו נערים ערבים פתקים בהם כתוב: תודה שבאתם, יהי השלום.

במחסום ביציאה מבית־סחור הזהיר חייל מילואים ותיק: סעו לאט, למעלה זורקים אבנים.

דובר שלום עכשיו מסר כי התנועה מתכננת עצרת שלום המונית בכיכר מלכי ישראל בתל אביב במוצאי שבת הקרובה.

ביילין: רק תנאי אחד מונע שיחות עם אש"ף

מאת דליה שרון סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). „ברגע שנדע כי אש"ף מנע טרור בגדה אפשר להתחיל בשיחות עם אש"ף, ללא תנאים מוקדמים", אמר אתמול יוסי ביילין בתכנית רשת הטלוויזיה העצמאית „העולם השבוע". ביילין אמר כי כל הצהרה, גם אם איננה מתקבלת על דעתינו או על דעת אחרים לא צריכה להפריע בקיום שיחות. בקשר להחלטת ארה"ב לפתוח בשיחות עם אש"ף אמר ביילין כי ההחלטה איננה טעות, למרות שהיא מוקדמת מדי. לדבריו היא נובעת מרצונה הכן של ארה"ב לשלום במזה"ת, ואין לראות בה פגיעה ביחסי הידידות האיתנים בין ארה"ב לישראל.

עוד סימן לגלסנוסט: שביתה בלנינגרד

(ע).– עובדי המכס בלנינגרד פתחו בשביתה. על ארוע יוצא דופן זה נמסר בשיחה טלפונית עם משפחת מסורבים שקיבלה היתר יציאה אך מתקשה להוציא את מטענה.

הלנה קיים קנה, בעלה ובנם בן ה־18 מלנינגראד, קיבלו היתר יציאה לישראל לאחר תשע שנות סרוב.

בשיחה טלפונית עם מנכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, שמואל בן צבי, סיפרה הלנה כי המשפחה קיבלה היתר יציאה לישראל, אך יציאתם מתעכבת בשל שביתת עובדי המכס בלנינגראד, המונעת העברת המטען הבועט שברשותם.

היא אמרה, כי זה שנים, לא זכורה שביתת עובדי מכס בלנינגראד. השביתה פוגעת, לדבריה, בעיקר ביהודים הרוצים לעלות לישראל. הלנה רכשה כרטיס טיסה ל־27 בינואר והיא חוששת שתצטרך לוותר על רכושה ולהגיע לישראל מחוסרת כל.

מחר תחל חלוקת מסכות אב"כ במסגרת ניסוי

מאת טלי ליפנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

מחר תחל חלוקת מסכות אב"כ בשני מרכזים: רמת השרון ושלומי שבצפון הארץ. חלוקת המסכות לתושבים תיעשה באמצעות מפקדת קצין הג"א ראשי ובתאום עם הרשויות המקומיות ותהווה ניסוי להתבוננות ומעקב במשך תקופה ארוכה לבדוק את יכולת השרידות של ערכות האב"כ בבתים פרטיים בידי התושבים.

לפני שנים אחדות נערך ניסוי דומה בכמה ישובים אחרים ואולם לאחר תקופה לא ארוכה התברר, כי 90 אחוז מערכות האב"כ יצאו מכלל שימוש בשל טיפול כושל של מחזיקיהן, בשל שימוש לא נכון ושלא ליעודן של המסכות ובשל אי מודעות מספקת. עתה נערך כאמור ניסוי חדש מתוך מגמה להביא בסופו של דבר לפתרון מוצלח שיאפשר חלוקה מראש של ערכות האב"כ לאוכלוסיה כולה.

בנק ישראל ינפיק מטבע 5 ש"ח עם דיוקן אשכול

מאת אמנון אסד מסופרי הכלכלי של „דבר" בירושלים

בנק ישראל מתכוון להנפיק בעתיד מטבע בערך של 5 ש"ח. המטבע מתוכנן להחליף את השטר הנוכחי בערך זה, הנושא את דיוקנו של לוי אשכול.

בבנק המרכזי החלו לערוך סקר עמדות בקרב הציבור כדי לבחון את דעת גורמי המשק לגבי הצורך בהנפקת המטבע ולגבי צורתו הרצויה. הסקר ייערך על ידי מינה צמח ויכלול מדגם מייצג של האוכלוסיה בן כ־1,200 איש.

מחישובים שנערכו במחלקת המטבע בבנק ישראל עולה כי החיסכון השנתי הצפוי מהנפקת המטבע עשוי להסתכם במאות אלפי ש"ח לשנה.

هكذا من الأصل

קיסר מציע לקבוע שכר מכסימום; „תהיה לכך השפעה חברתית ומוסרית"

הוועדה המרכזת מתנגדת לשנות חוק שכר המינימום שהוביל ליתר שוויון כלכלי לנשים

מאת סופר „דבר"

הוועדה המרכזת של ההסתדרות הודיעה אתמול כי נוכח הניסיונות לשנות את חוק שכר המינימום היא תתנגד בתקיפות לשינויים בחוק שיביאו לשינוי דרכי העדכון האוטומטיות של השכר.

אתמול שמעו חברי הוועדה את דברי מנכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי שדיברה על פערים בשכר בין גברים ונשים וליקויים בקידומן של נשים לתפקידים בכירים. הוועדה ציינה כי חוק שכר המינימום הוא אחד הגורמים שהביאו ליתר שוויון כלכלי בין נשים, וזו סיבה נוספת להלחם בכל קיצוץ שייעשה בחוק זה.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר אתמול, כי הניסיונות לפגוע בשכר המינימום בגלל המצב הקשה במשק הם ניסיונות לטפל בבעיה הלא נכונה. קיסר אמר כי שכר המינימום הוא בבואה של רמת השכר במשק, בעיקר במשק היצרני.

„אם המשק היצרני אינו יכול להרשות לעצמו עליית שכר גדולה, ממילא זה ישפיע על שכר המינימום, ולכן אין צורך לפגוע בו. לקבוע זאת, לפי הערכתו, יש מקום לקבוע במפעלים, בתעשיות, ובחברות בבעלותיה וציבוריות – תקרה של שכר מקסימום, שאולי לא תהיה לה השפעה כלכלית של ממש, אבל חברתית ומוסרית היא תשפיע מאד. לא יעלה על הדעת שלא יהיו כאן שום מיגבלות של גובה השכר".

עליזה תביד, יו"ר מחלקת לעובדת השכירה, ציינה את המאבק ההיסטורי של האגף לאיגוד מקצועי והמחלקה בראשה היא עומדת, לשוויון בשכר לעובדת השכירה. כן תבעה לקבוע שגם לנשים זכות כלאה להדרשה וזכות שגבבה, כמו לגבר.

גדעון בן ישראל אמר, שכמצב הנוכחי מוצאים מעסיקים דרכי עקיפה של חוק שיוויון ההזדמנויות וחובה היא לאוכפו. למרבה הצער חלק ניכר מתקדי העובדים אינם ערים לכך.

נוהת קצב אברה, כבלי שהתפת בהכרעות בפרחומים הטבים לא יכול להיות שיוויון. מדינת ישראל מפגרת בקידום מעמד האשה.

אדיר אבני אמר, שמספר המורות המגודים בבתי הספר המקצועיים של רשת עמל הוא שווה בזמן שכבתי הספר אלעם רוב הן מורות. יתרה מזאת, יקבם בתי ספר ברשת המנוהלים בידי נשים. כן מתקבלות יותר נשים מבעבר ללימודים ברשת.

דרורה מאיר אמרה, שכוחה של נעמ"ת נובע מכך שהיא מנסה להגשים מדיניות משל עצמה, בהתאם לרוח ערכי תנועת העבודה וזאת גם בתחום גני הילדים והמעונות. לדבריה, בהסתדרות יש רק באגף לאיגוד מקצועי פריצת דרך בענין קידום נשים. בעיקר קבלה דרורה מאיר על קיפוחן של הנשים העובדות חצי משרה בלבד.

רעיה רסיג יצאה נגד הצגת בעיית מעמד האשה כאילו נושא הטיפול ואחזקת הילדים הוא רק בעיה של האשה. לדבריה אין מדברים די על מה שעומד לקרות מבחינה פוליטית. על מה הולכים לסכם בממשלה. על מאבק נגד חוק הפלות. הרי להסתדרות, גוף פוליטי, יש מה לומר בענין זה. כן יש בעיות, כמו תיקי מס הכנסה והקלות לאשה העובדת בהיותה אם עובד – בסופו של דבר זה הקלות למשפחה כולה.

יו"ר האגף לאגוד מקצועי חיים הברפלד, אמר, שהבעיה בישראל היא מבנה השכר המעוות לחלוטין, הפוגע לא רק בנשים אלא גם בגברים, ועל כך יושבת ועדת הסמך. לדבריו, לאחר שנחתמים הסכמים הם „מובאים לשטח" נותנים כל מיני תוספות שיוצרות עיוותים ונושא זה מחייב פתרון. „אם נגיע למבנה שכר נכון, רוב העיוותים יעלמו", אמר הברפלד בהוסיפו שמבנה השכר הנוכחי פוגע במוטיבציה לעבודה.

המלצת ועדת המנכ"לים: תמריץ לעבודה, סיוע למפעלים במצוקה

„הפתרון היסודי והיציב לבעיית האבטלה ינתן עם חידוש תהליך הצמיחה"

מאת אבי שוברט, סופר הכלכלי של „דבר"

סיוע פיננסי למפעלים במצוקה, תימרוץ ישיר לעבודה, שינויים בחקיקה, הקדמת השקעות בתשתית ושיפורים בתיפקוד שוק העבודה – הם עיקרי המלצות ועדת המנכ"לים לטיפול בהחמרת המצב בתעסוקה שהגישה אתמול לממשלה דו"ח ביניים.

בהקדמה לסדרת ההמלצות לשיפור המצב בתעסוקה מצויין בדו"ח, כי בשנת 1988 חלה האטה בפעילות הכלכלית בישראל המתבטאת בקפאון בגידול התוצר הלאומי, ירידה בביקושים בשוק המקומי והאטה בייצוא בחלק מהענפים. הדו"ח מרגיש כי כל אלה הביאו להעמקת האבטלה, שהגיעה ל־7.2 אחוזים והיא עלולה לגדול.

הוועדה ציינה, כי חלק מהאבטלה נובע מצעדי התייעלות ושינויים מיבניים במשק, שהינם צעדים בלתי נמנעים והדגישה, כי הפתרון היסודי והיציב לבעיית האבטלה ינתן עם חידוש תהליך הצמיחה במשק. הצעדים הכלכליים הנדרשים על־פי הדו"ח כוללים הקטנת שער הריבית, הגדלת התמורה הריאלית לייצוא והסכמה לאומית בתחום השכר. על הממשלה לגבש מדיניות כלכלית מתאימה לתנאים הנוכחיים במשק.

הוועדה ממליצה על שיפורים בשוק העבודה, שייעשו על ידי שרות התעסוקה. שיפורים על־ידי נקיטה בפעולות אינטנסיביות להגברת מאגר ההזמנות לעובדים, הנהגת ירידי תעסוקה, החלפת עובדים זרים במקומיים והרחבת הקורסים להכשרה מקצועית. כמו כן, ממליצה הוועדה על סיוע פיננסי למפעלים הנתונים במצוקה, בעיקר למפעלים הנמצאים באזורים בהם שיעור האבטלה גבוה.

הוועדה קוראת להקדים ביצוע תכניות להשקעות בתשתית הפיזית במשק, תוך העדפת אזורים הסובלים ממצוקת אבטלה.

שביתה כללית בחברת „מקורות"

למשך 24 שעות • תובעים ליישם את הסכמי השכר

מאת דוד ברשיזב, סופר „דבר" לענייני הקלאות

כ־3,000 עובדי מקורות במשרד הראשי ובכל המיתקנים ברחבי הארץ מקיימים היום שביתה כללית למשך 24 שעות כמחאה על אי־קיום הסכמי השכר לשנים 1988/90.

יו"ר מועצת עובדי „מקורות" שמואל קלם מסר אמש, כי ההנהלה מסרבת ליישם את הסכם השכר עם העובדים בגלל הוראה של רשות החברות הממשלתיות. עובדי מקורות טוענים, שאין שום הצדקה לכלול את חברת מקורות ברשימת החברות המפסידות או הגרועות, משום שמקורות היא חברה הקבלנית אשר איננה קובעת את מחירי המים. לטענתם העובדים מצידם תרמו לשיפור מצב החברה ואין שום סיבה שהעובדים ישלמו את מחיר המדיניות הממשלתית לגבי תעריפי המים הנהוגים בישראל.

עובדי מקורות יחליטו היום על המשך צעדיהם. העובדים תובעים את כל התוספות הכלולות במסגרת הסכמי השכר שנחתמו בין ההסתדרות והאוצר.

השביתה היום מתקיימת לאחר שלפני שבועיים נמסר למבוגה על יחסי העבודה על סכסוך העבודה. העובדים אומרים, שהשביתה היא באישור ההסתדרות והאיגוד המקצועי. הם שלחו הודעות על השביתה למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, למנכ"ל רשות החברות הממשלתיות ולשרי האוצר והחקלאות.

גישושים חשאיים

(המשך מעמוד 1)

בנחרצות לפעול להקמת ממשלה רחבה". קצב אמר כי שני נושאים מהווים את הבעיה המרכזית להשלמת המו"מ על ממשלה רחבה: חלוקת התיקים בין הליכוד למערך וראשות ועדת הכספים. „בשתי הסוגיות האלה אין לליכוד לאן לסגת", הדגיש קצב, „בה בשעה שבשאר הנקודות הגענו, או נוכל להגיע, להסכמה".

כוונתו של קצב היתה, שנושא ההתנהלויות ותקצוב המחוייבויות של הליכוד בנושאים הדתיים הוא ענין לניסוחים שהליכוד והמערך יכולים להתאחד עליו. אמש התרשמו אישים, בכירים בליכוד, שגם בנושא התיקים עשוי המערך לגלות גמישות כל עוד נשמר השוויון בין הליכוד למערך במספר התיקים.

נותרה איפוא בעיית ראשות ועדת הכספים, והיא עלולה להיהפך סלע המחלוקת העיקרי בין הליכוד למערך ולהדחף את הליכוד, בסופו של דבר, להקמת ממשלה צרה, כדי לעמוד במיכסת הזמן שנותרה לשמיר עד להצגת הממשלה.

יצוין, כי חתימה על הסכם קואליציוני איננה סוף הדרך. המפד"ל צריכה לכנס את מרכז מפלגתה כדי לבחור את השרים שיכהנו בממשלה, ואילו הליכוד צריך לכנס את מרכז מפלגתו כדי להביא לאישור את נבחרת השרים. אם יגיעו המערך והליכוד להסכמה על ממשלה רחבה, יהיה גם על פרס להביא את ההסכם לאישור מרכז מפלגת העבודה, וכן יהיה על המרכז להכריע בשאלת סמכותו למנות את השרים.

צו גירוש נגד 12 פועלים מפורטוגל

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

המשטרה תבקש צו גירוש מהארץ נגד 12 פועלים מפורטוגל העובדים בתשלובת פולגת בקרית־גת. ביום שישי הם השתכרו עוררו רעש בשכונה בה הם מתגוררים. השוטר שהגיע למקום הותקף על ידם והאתמול הוצא נגדם צו מעצר לשלושה ימים נגד כמה מהם.

ארגון שיעי: בידנו בלגי כבן ערובה

ביירות (רויטר). ארגון שיעי בלתי ידוע הודיע אתמול, כי הוא מחזיק כבן ערובה רופא בלגי בשם יאן קולס, שנעלם בדרום לבנון במאי השנה. הארגון מאשים את הרופא בריגול למען מדינות מערביות, בינהן ישראל.

להודעה המודפסת שפרסם ארגון „חיילי האמת", שלא היה מוכר עד כה, צורפה גם תמונה של תעודת הזהות של קולס, הדרכון שלו ורשיון הנהיגה שלו.

זוג בלגי יאמץ תאומות עיוורות חרשות שהוחזרו מישראל

סאו פאולו (רויטר). זוג בלגי אימץ תאומות עוורות וחירשות, שאומצו תחילה על ידי זוג ישראלי והוחזרו לברזיל לפני כמה חודשים – כך מסרו אתמול פקידי אימוץ בסאו פאולו.

פקידי האימוץ אמרו, כי הזוג גאי וקריסטין שין מלייז' שבבלגיה אימצו את שתי התאומות בנות ה־11 חודשים. כזכור, התאומות אומצו על ידי הזוג יוסף ומרים אלון ממושב נהורה במבל לכיש, אולם הוחזרו לעיר בלם שבברזיל, לאחר שבבדיקות רפואיות בארץ נמצאו הפגמים בגופן.

האב המאמץ, עובד סוציאלי במקצועו, אמר כי כוונתו להוכיח שמשפחות לילדים נכים יכולות להיות מאושרות. אשתו, המחנכת לתינוקות בבלגיה, היא אחות במקצועה.

היום ייפתח בראשונה כנס בני ניצולי שואה

(עתי"ם). – גב' אנדראה סנש, הדודנית של חנה סנש, בני חסידי אומות העולם ועתונאים מפוליץ יהיו באי הכנס העולמי הראשון של בני ניצולי השואה, שייפתח היום בהשתתפות ראש הממשלה, יצחק שמיר, במלון „רמדה רנסנס" בירושלים. הכנס שיימשך ארבעה ימים, נערך זו הפעם הראשונה בעולם וישתתפו בו מאות בני ניצולי שואה. מטרת הכנס היא ליצור מיפגש של צעירים שהמשותף להם הוא עצם היותם בני ניצולים.

משתתפי הכנס ידונו בנושא הציונות, ההגשמה והקיום היהודי בתפוצות בעקבות השואה, לכידת פושעים נאצים והעמדתם לדין, הקניית מסרי ולקחי השואה לדור השלישי, גורלם המשותף של יהודי מזרח ומערב בשואה, השפעות פסיכוסוציאליות של השואה על בני ניצולים, המאבק נגד הכחשת השואה ועוד.

נזק קל ל„קול התקווה"; נפגעה משתי פצצות

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מחבלים ניסו אתמול לשבש את שידורי תחנת הרדיו „קול התקווה", המשדרת מאיזור הבטחון בדרום לבנון. מחבלים הניחו פצצות ארפי"ג'י, טילי קטיושה ומטען חבלה גדול לא הרחק ממשדרי התחנה. שתי פצצות אר־פי־ג'י, שהופעלו כנראה מרחוק, התפוצצו סמוך למשדרים של התחנה. איש לא נפגע אך למקום נגרם נזק קל.

שני חיילים מצבא דרום לבנון נהרגו בעת שניסו לפרק מטען חומר נפץ שנמצא במקום ממנו נורתה פצצת הארפי"ג'י. כוחות גדולים של צה"ל פתחו בסריקות כדי לנסות ולתפוס את המחבלים שחדרו לתוך איזור הבטחון עד מצפון לעיירה מטולה.

יו"ר הכנסת לא יישם הגדלת מימון המפלגות

(ע). – יו"ר הכנסת הודיע אתמול לבג"צ, כי לא יבצע את החלטת ועדת הכנסת מהחודש שעבר על הגדלת מימון המפלגות עד שהכנסת לא תחוקק את העניין בחוק.

הצעת חוק כזו כבר נמצאת בהכנה ע"י כמה חברי כנסת. תשובתו של רב שילנסקי נשלחה למנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה עו"ד נילי ארד, לקראת הדיון בעתירת תנועת „לאור", אליה הצטרפה גם סיעת צומת. תנועת לאור טענה בעתירתה, כי החלטת ועדת הכספים של הכנסת מהחודש שעבר, להגדיל רטרואקטיבית את מימון המפלגות ע"י הגדלת ההקצבה לח"כ מ־2207 ל־320 אלף ש"ח, אינה חוקית.

פרקליטה של תנועת לאור עו"ד מיכאל קורינלדי כתב אתמול לבג"צ, כי למרות תשובת פרקליטות המדינה, הוא מבקש להמשיך את הדיון בעתירה ולהוציא צו הלוטה שיבטל לגמרי את החלטת ועדת הכספים.

מפקד בכיר לשעבר בשרות בתי הסוהר – התאבד

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

תת־גונדר ד"ר מנשה שטרצר שם אתמול בשעות הבוקר קץ לחייו בבירתו שבשרון. הוא השאיר מכתב.

מנשה שטרצר בן ה־48 הוא אב לשניים. הוא התגייס לשירות בתי הסוהר בשנת 1977. היה מנהל כלא תל־מונד (כלא השרון), מנהל מחנה מעשיהו. בשנת 1984 היה ראש מנהל ארגון ומטה בשירות בתי הסוהר. בשנת 1986 יצא ללימודים במכללה לבטחון לאומי. בשנת 1986 מונה על ידי דוד מיימון למתאם פעולות שירות בתי הסוהר לאסירים השטחים.

מאז נכנס לוי שאול לתפקידו הוא חש כי איננו יכול למצות את כישוריו והוא נאלץ לפרוש משירות בתי הסוהר אף שלא נדחה מן השירות. הוברר לו כי לא יוכל להיות מספר 2 בשירות בתי הסוהר. הוא שם מבטחו במפלגת "הליכוד" מאמר וסבר כי בעת שזו תעלה לשלטון הוא יתמנה לתפקיד בכיר יותר.

נשיא המדינה (במרכז), לימינו ח"כ שלמה הלל וחיים יבין (עומד). משמאלו של הנשיא חיים גורי ואלישע שפיגלמן (מוסתר בחלקו בצילום חגי אשד). ברקע: הפסנתרנית גליה חנוך (צילום: יצחק הררי)

הנשיא: רק על עתונאים מעטים ניתן לומר שהם מעצבי דעת קהל

הנשיא, שרים וח"כים – באזכרה במלאת שלושים למותו של חגי אשד

מאת מרבה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

נשיא המדינה, שרים, חברי כנסת וידידים רבים השתתפו אתמול באזכרה במלאת שלושים למותו של חבר מערכת „דבר" חגי אשד.

נשיא המדינה חיים הרצוג אמר כי רעיונותיו ודעותיו של חגי אשד הטביעו את חותמם והשפיעו את הדיונים הציבוריים בכל סוגיה מדינית והברתית שעמדה על הפרק בחיי המדינה. „אנשי תקשורת ועתונאים נחשבים כמעצבי דעת הקהל. אולם רק על מעטים מהם ניתן לומר שהיו שותפים לעיצוב וגיבוש המדיניות של המנהיגות הפוליטית – חגי היה אחד ממעטים אלה". הנשיא מתח ביקורת נוקבת על העתונות ואמר כי חופש העתונות נחשב בעיני חגי אשד לא כחופש לכתוב בסגנון פרוע ולשלוח חיצים מורעלים לכל עבר, אלא כחופש שנושא עימו אחריות כבדה לשמירה על כללי האתיקה העתונאית האחריות מתוך מודעות להשלכות שיכולות להיות למלה הכתובה. הוא ציין כי חגי אשד התמודד פעמים רבות במהלך עבודתו בפרשיות שהסעירו את הציבור והיה יוצא דופן בין רוב אנשי התקשורת שהתאמרו מכיב דעה אחת ויצאו חוצץ נגד מי שהעז לחלוק על דעתם.

ח"כ שלמה הלל מיקד את דבריו בציוויו הבן־גוריוני שחגי אימץ לעצמו: האמונה בכוחנו על אי"י, הנכונות להיאבק עליה, יחד עם הנכונות לבחון עמדות מחדש.

העתונאי אלישע שפיגלמן מהטלוויזיה אמר שלהגבלה על חופש העתונות יש מחיר ויהיה לה מחיר בעתיד. „יש יותר מקרים שהגבלות על מידע מתקבלות בהתאם לנוחיות מקבלי ההחלטות והם עושים זאת בדרך של מניעת מידע מבעלי דעה אחרת". שפיגלמן שהביא את דבר אגודת העתונאים אמר כי עתונאים נתונים היום יותר ויותר למערכת של לחצים עד כדי השמצות אישיות המיועדות להשיג הגבלות מידע לציבור. „כל מי שהוא עתונאי חייב להתריע נגד מגמות אלו אך הוא חייב לזכור כי נשק העתונאי הוא נשק פרסום האמת וכל האמת. לציבור יש לא רק זכות לדעת אלא מוטלת עליו חובה לדעת".

הבדרן המשורר והסופר חיים גורי, חברו של חגי למשמרת, היה נרגש ונגע ללב. גורי ציטט מדבריו של המשורר אורי צבי גרינברג, שאמר שרק השארת הכתב היא השארת הנפש. הוא סיים את דבריו בהבאת השיר „קץ האב" (מתוך „שמחת עניים") של נתן אלתרמן שאותו קרא חיים יבין. יבין קרא גם מאמר רב עוצמה שכתב אשד בקיץ האחרון – אגרת ליהודי. פרקי נגינה במסגרת השמיעה גליה חנוך.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
7692/88	בירום חיה	17.4.88	בירום יוליוס
7693/88	שרה ורדה רונן	13.5.88	רחל קלוין
7653/88	אליהו יעבץ	17.10.88	שרה יעבץ
7727/88	ערנה אורט רוזמן	5.9.88	זאב רוזמן
7729/88	נפתלי וילברגרט	20.8.88	דוד מוזן
7732/88	סלח מרמי	19.3.77	סימה ניניו
7733/88	ששון ברשן	8.11.88	עליזה ברשן
7736/88	עמבר יעקב	5.5.88	מרסל עמבר
7737/88	בשה צבי	30.9.88	בטה נוריס
7742/88	מוריס סידי	22.10.88	יצחק סידי
7743/88	שרה שרעבי	22.9.88	חנוך שרעבי
7745/88	פרידריך אברמסקי	7.9.88	אדינה הלנה רמתי
7747/88	קסוס סלומון	20.10.88	בכור קסוס
7748/88	רבקה וישנובבסקי	29.10.86	חיים וישנובבסקי
7449/88	ארהארד איבשיץ	26.4.88	אריית איבשיץ
7750/88	סלומון אסתה שרלה	5.7.88	סלומון לוריני
7751/88	יצחק גולדשלגר	9.10.88	אשר גולדשלגר
7752/88	משה אבן עזרא	22.10.88	מרים אבן עזרא
7753/88	רות גולדשלגר	7.10.88	גילה שרקל
7754/88	שלה (שאלה) כהן	6.4.88	כהן שרה
7755/88	ליאון קופמן	3.6.87	מרי קופמן
7759/88	דיין משה	8.7.88	דיין חביבה
7761/88	יוסף הלוי	6.1.88	יהודה הלוי
7763/88	רוקה גבריאל	8.5.65	רוקה אליהו
7764/88	רוקה מרים	16.10.88	רוקה אליהו
7765/88	פאולה פנינה קמיל	2.10.88	אברהם קמיל
7766/88	גתן גורן	1.8.88	לילה גורן
7767/88	הלנה גולדשטיין	27.2.88	הנרים קלעי
7768/88	רבקה פינגר רקינגר	17.11.87	ויוסף מיכל פשונבר
7769/88	ושטשון רבקה	15.8.88	בבי שקל
7771/88	רבש פנחס	13.4.88	רבש אסתר
7776/88	יצחק איסקרפטרה	28.1.81	מרים איסקרפטרה
7779/88	גינזברג דיבבלה	29.8.81	לאה (גלה) גינזברג
7780/88	אלכסנדרה פרטוגרז	7.11.88	אלברט (שלום) פרטוגרז
7783/88	פנחס הלוי וויינשטיין	18.11.79	פולה ושאול וויינשטיין
7786/88	אסתר פריש	15.2.88	יצחק ארתור פריש
7787/88	מרדכי שפירוביץ	5.11.88	כרמלה שפירוביץ
7795/88	יששכר רבינוביץ	4.10.88	יוסף רבין
7797/88	רחה שמולביץ	15.5.85	שרה רזניק
7800/88	בורגס אבשלום	3.10.81	אבשלום אלי
7802/88	הלימי אברהם	9.4.88	שלמה הלימי
7806/88	שלמברין יחזקאל	14.11.87	שלמברין נעמן
7807/88	סבג יוסף	16.7.83	יצחק סבג
7808/88	מרדכי גוטספינר	19.4.88	צביה שיטלר
7809/88	יהושע קסבי	13.5.88	שמואל קסבי
7810/88	איכבי חביב	7.8.78	איכבי מלורי
7811/88	יהודה בבליל	13.1.86	חיים בבליל
7812/88	אורשון מיכאל	12.11.88	אורשון בלה
7815/88	שלמית לודמן	22.5.88	אלימלך לודמן
7816/88	טובי לודמן	27.1.84	אלימלך לודמן
7817/88	חיים הלל חוס	19.11.88	בן עמי חוס
7818/88	אברהם צבינך	26.10.88	רות כהן
7823/88	פנחס אברמוביץ	25.6.86	אנה אברמוביץ
7829/88	דייכי רבקה בן אור	9.5.88	שמואל בוכן
7830/88	פונל מגדל	19.9.86	פונל צבי
7831/88	יפה שמיר	8.11.88	נחמה רחל שמיר
7832/88	פולה דוני	29.8.88	לאה גונן
7834/88	שרגא גינזברג	29.3.81	רבקה גינזברג
7837/88	גולדנברג אלנה	16.9.87	אליאס גולדנברג
7839/88	זלמנוביץ לאה	14.10.88	פינקו שמואל
7840/88	גבה ביילה שפלר	25.9.81	יעקב שפלר
7842/88	הנרים סלינס	1.12.88	שמחה סלינס
7843/88	נסים חגג	21.10.88	רחל חגג
7844/88	ברוה עודני	29.6.88	שי עודני
7846/88	מטלון ליטה	21.9.88	מטלון בניסן
7851/88	יצחק סולוד	7.5.88	משה סולוד
7852/88	אסתר סולוד	3.1.81	משה סולוד
7856/88	מטופלה שלום	14.10.78	אליהו מטופלה
7857/88	צבי פודנץ	17.6.88	עודד פודנץ
7858/88	גודיניש אגמל	14.10.87	רוזה גודיניש
7859/88	צבי רחל ביטש	25.10.88	רבקה ביטש
7861/88	רפינה רפנה	30.9.88	אפרים רפנה ואח'
7865/88	קמין ברוך	10.7.88	קמין אוריאלה
7866/88	יוסף חנה – פינה	24.11.88	מיכאל בטמי
7867/88	שייפר חנן	23.11.88	שייפר פסיה
7869/88	וקסלר ברוה	16.6.86	וקסלר רעיה
7871/88	בן חקוה בנימין	20.11.88	בן חקוה אסתר

צוואות

מספר התיק	שם המצווה	תאריך הפטירה	שם המבקש
7808/88	מרדכי גוטספינר	19.4.88	צביה שיטלר
7532/88	ישעיהו זאב יעקבי	30.10.88	יפה סוגבר יעקבי
7519/88	אברהם פודולק אודוון	21.11.88	ד"ר בגולה אודוון – ירושאלי
5517/88	ראובן מזרחי	12.11.86	אורית מזרחי
7310/88	באלי פסל	3.11.88	עו"ד פריצקי אהרן
7728/88	גלוברמן שמואל	17.9.85	גלוברמן יפה
7730/88	אברהם טשרנוסם	4.10.88	ציונה טורנסקי
7722/88	סלומונוביץ איזה מירס	15.4.87	חיה סימן טוב
7734/88	סירמן ושולד	22.9.88	הנריקה סירמן
7735/88	גירשוביץ שרה	14.10.88	גירשוביץ נתן
7738/88	סואב מבאית	3.7.88	נלי סואב
7739/88	פריקס יונס	8.7.88	פריקס חנה
7740/88	חיה אקהרד	10.3.87	מישל אליעל
7741/88	שניאור דוד	9.11.88	דורה שניאור
7744/88	יצחק שפירא	23.9.88	בלנקה שפירא
7746/88	משה נתן	1.7.88	נתן דוד
7756/88	חנה מושר	10.9.88	יצחק פריש
7757/88	אלימלך שיפר	20.11.88	קרבי שניד
7758/88	ארטור הלנה יהנבר	23.11.88	רות שמואלביץ
7760/88	לוי נסים	20.11.88	מיסק הרסה
7762/88	הנס סלינגר	15.10.88	נורה סלינגר
7770/88	מרים בן פורת	19.9.88	ליאורה פגל
7772/88	לנה יניב	2.4.88	חנה לוי
7774/88	נסים גוליש	13.3.84	נסים גוראוגג חי
7775/88	מילכה קלה	23.9.88	ברוך מילהו
7773/88	וייס רוד	26.10.88	וייס רות
7777/88	צבי שטלצר	10.10.88	קלה שטלצר
7778/88	אברהם מנחזן	1.10.88	רעיה מנחזן
7781/88	בוסאני כולי	17.1.86	שלמה בוסאני
7782/88	מקס ולדמן	27.5.87	סטיב ולדמן
7784/88	שמואל זילבר	15.9.88	יפה זילבר (האשה)
7785/88	לאה דלרדה גלנסי	4.6.88	אלפרד גלנסי
7788/88	צוקר ישראל	22.10.86	יוכבד שכטר
7789/88	דינה סלפטר	17.11.88	מרים בנץ
7790/88	סולימן שלמה	12.1.88	ישראל סולימן
7791/88	הריבה עושר	24.8.81	אושר גמשי
7792/88	יצחק ריבבסטיין	13.11.88	פרידמן דוד
7793/88	איסקביץ סימה	18.9.88	איסקביץ אברהם
7794/88	רב יקיר	18.11.88	מאורה יקיר
7796/88	שמואל כהן	27.5.87	דוד כהן
7801/88	זקס מקס	27.11.88	שילה זקס
7803/88	ברוך סונבבסקי	1.9.88	יצחק ליבר
7804/88	אביהזל שחר	11.8.88	עליזה לב
7805/88	יצחק אפריאט	27.5.84	ממן אפריאט
7813/88	לאה בורשטיין	12.1.88	כלב בורשטיין
7814/88	לאה זיו	20.9.88	עמית קכן
7819/88	שמשון פוקס	13.11.88	אזה פוקס
7820/88	ברמרר הרמים	2.11.88	תדי ישראל רביצה
7821/88	אברהם הנגאל	29.5.87	ווה קנה
7822/88	אדריאל אליקי	11.10.88	שושה (הלה) אליקי
7824/88	מיטה לבראר	7.11.88	חוה לבראר
7825/88	נגר יעקב	7.2.87	תמנה נגר
7826/88	ברקוביץ שרה	25.11.88	דליה יעקבי
7827/88	פסים מנחם	18.11.88	חסיה ומיר
7828/88	פסים בלהה	19.11.88	חסיה ומיר
7833/88	הלן אברמוביץ	12.11.88	אברהם וויינשטיין
7835/88	לסר יזהק	5.11.88	דוד לסר שרה
7836/88	סוסר דוד	3.7.85	חנינה סוסר
7838/88	פרוכם הרזל	16.12.75	דורר חיה
7841/88	איזה ליינר	24.11.88	אסתר מלכה ליינר
7845/88	רונולסקי שרה	19.11.88	שלמית לוין
7847/88	אנגבוה שקה	22.11.88	סואוירי אברהם
7848/88	נטפליס הנניין מה	6.11.88	נתן געש
7849/88	אסתר אשורת (גבראלי)	28.4.85	רחל פרוס (רשם)
7850/88	תמרה גבריאלי	29.8.88	אבא חיים גבריאלי
7853/88	חיים מימן	15.8.88	בימקה (מרלן) בלומדר (מרימן)
7854/88	קיהלר שמטון	9.11.88	קרהלר יהודה
7855/88	רונברג לאה	17.11.88	רחל זינגר
7860/88	יגאל וייס	12.11.88	רינה וייס
7862/88	אברהם ויקייבסקי	24.11.88	חיים יגיל
7863/88	הנה פלוטבר	7.3.83	רייזל לפישין
7870/88	רבנשמללה לוי	8.1.83	יהודית לוי

ה. שטרנברג – אליעז, שופטת
רשם בתהמ"ש המחוזי תל־אביב

תעשית אבן וסיד בע"מ
אבלה
על מותו ללא עת של
יהודה בן־נון ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה
ההנהלה והעובדים

הננו משתתפים בצער על מותו ללא עת של
יהודה בן־נון
מעמודי התווך של מועצת פועלי חיפה
ומראשי האיגוד המקצועי
תנחומינו למשפחה ולבית מועצת פועלי חיפה
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל

לאולגה בן־נון ולבני המשפחה
הופתענו לשמוע על פטירתו של החבר
יהודה בן־נון
בטרם עת
אנו משתתפים באבלה של המשפחה
והמשפחת ההסתדרות בחיפה בכלל שאיבדה אחד מבכיריה
בנחמת ציון תנוחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד
יו"ר אגף האירגון
הנהלת האגף ועובדיו

למשפחת בן נון
תנועת הנוער העובד והלומד
מרכינה את ראשה בצער ובינון ומשתתפת בצער המשפחה
באבלה במות
יהודה בן נון ז"ל
איש התנועה והפעלים
מרכז סניף חיפה ורכז החטיבה הערבית
עמכם באבלכם וביגונכם
תנועת הנוער העובד והלומד

מפלגת העבודה הישראלית מחוז חיפה
אבלה על מות
יהודה בן־נון ז"ל
חבר מוסדות המפלגה
ומשתתפת בצערה של המשפחה
דב גרפונקל
מזכיר המחוז

למשפחת נמט
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה
בהילקח מכם הבעל והאב
נמט ישראל ז"ל
מי יתן ולא תדעו דאבה
הנהלת „נעמ"ר"
העובדים
ועד גמלאי „נעמ"ר"

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
אהרון ברדיב
במות **אביו** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
גלעד ליברמן
במות **אביו** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
דוד נאור
במות **אחותו** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
מאיר אביר במות אמו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

הזמנה לנושי המנוחה שושנה גרוס ז"ל
בביהמ"ש המחוזי בירושלים
ת.ע. 1465/88
בהתאם להוראות סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה 1965 מוזמן הח"מ את נושי המנוחה שושנה גרוס ז"ל שנפטרה ביום 28.7.88 ושכתובתה האחרונה היתה ברחוב אבן שפרוט 22, ירושלים, להודיע לו בכתב תוך 3 חודשים מיום פרסום זה, על תביעותיהם נגד העזבון. לאחר מועד זה לא תענה כל תביעה.
מנחם שכטר, עו"ד
ת.ד. 4550, ירושלים
מנהל עזבון המנוחה
שושנה גרוס ז"ל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי קרית אתא
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית אתא מופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת: „תכנית מספר כ/150 ו' שנוי הוראות תכנית מתאר כ/150".

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
כ/150 – מתאר קרית אתא
כ/61, כ/63, כ/73 א', כ/84, כ/91, כ/92, כ/96, כ/97, כ/98, כ/70.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב קרית אתא
כל השטחים המיועדים למגורים בתכנית המתאר קרית אתא.

עיקרי הוראות התכנית:
קביעת הוראות ברורות לאופן חישוב שטחי הבניה לשטחים המיועדים למגורים בתכנית המתאר כל קרית אתא.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

משה בלזר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל"הלוח הכללי"
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב"דחוף" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

דבר
DAVAR دבר
מאוחד עם „למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי
המו"ל „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס דבר בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

שר החקלאות הירדני, בעקבות מכת הארבה שפקדה את ירדן, לראשונה מזה 30 שנה:

בשנים הקרובות צפויות כל מדינות המזה"ת לפלישות ארבה

רבת עמון (רויטר). – ירדן פנתה אתמול בבקשה לעזרה בין־לאומית כדי לעזור לה להתגבר על פלישת הארבה הראשונה לממלכה זה 30 שנה. שר החקלאות הירדני אמר, כי בשנים הקרובות צפויות כל מדינות המזה"ת לפלישות ארבה בקנה מידה גדול.

"אנו זקוקים לציוד קשר, לחומרי הדברה, למטוסים לפיזור חומרי הדברה, לכלי רכב, למומחים טכניים ולמדריכים, שיעזרו לנו להתגבר על האיום האדיר שווה גודל", אמר השר מרואן אל־חמוד. מקור ירדני אמר, כי אם להקות ארבה חדשות לא יחצו את הגבול מסעודיה, אפשר לחסל את הארבה שפלש לירדן תוך 48 שעות.

"אולם אין פירוש הדבר שנשקוט על שמרינו. נבצע את הפסקת האש של הארבה כדי להתבונן לפלישות נוספות, הצפויות בפברואר ובמארס", אמר הפקיד. שר החקלאות אמר, כי "בשנים הקרובות, כל המדינות באיזור עומדות בפני סכנה של פלישת ארבה בקנה מידה גדול, שתהרוס את החקלאות שלהן".

עיראק הבטיחה לשלוח שני מטוסים, והארגון הערבי לפיתוח חקלאי העניק לירדן 50,000 דולאר. כמויות הדברה, שתשלח שני מטוסים, וגם חומרי הדברה. פניות לעזרה הוגשו גם למערב גרמניה, ארה"ב, בריטניה, איטליה, קנדה ויפאן.

המקור אמר, כי צוותי קרקע, הבקיאים במסוקים המפזרים חומרי הדברה, פועלים להשמדת הארבה בשני אזורים מרכזיים בדרום־מזרח המדינה. להקות הארבה חצו את הגבול עם סעודיה ופלשו ביום ד' בשבוע שעבר לאזורי אזראק ואל־סאפאוי אל־אחמר.

מצרים תוזמן כנראה להשתתף בוועידת הפסגה הערבית בינואר

קאהיר (עי"ט). – על הסכם עקרוני לשוב ולשתף את מצרים, קרוב לוודאי, בוועידת הפסגה הערבית הקרובה העומדת להתכנס במחצית השניה של חודש ינואר – מסר השבועון 'אל־יום אל־סאבע', היוצא לאור בפאריס.

השבועון מסר כי היום הראשון בדיוני הפסגה יוקדש לנקודה אחת והיא הזמנת מצרים להשתתף בוועידת הפסגה הנוכחית לפי תוספה המזמנה אל הנשיא חוסני מובארק. המצרים יוזמנו להשתתף בדיונים כבר ביום השני לוועידה.

מקורות ערבים יודעי־דבר אמרו כי מאמצים מצד ירדן ותוניס וכן מצד הפלשתינים הסמו במידה ניכרת את האופוזיציה של סוריה ולוב לעיכוב השתתפות מצרים בוועידת הפסגה הקרובה. כמו־כן נמסר כי חוגים דיפלומטים אמריקאים בקאהיר הביעו פליאה בפני משרד החוץ המצרי על המהירות שבגיבוש היחסים בין מצרים לבין יותר מדינות ערב ושיפור ביחסי מצרים עם מדינה ערבית קיצונית, בעקבות הכרזת מצרים, על הכרה במדינה הפלשתינית.

הדיפלומטים האמריקאים לא הסתירו את החשש נוכח מה שהם כינו ההשפעה האפשרית של התפתחויות אלה על השלום הקר בין מצרים לישראל.

משקיפים סבורים כי השינוי בעמדת סוריה קשור בצורך שלה לצאת מבדידותה לאחר תבוסת איראן במלחמה נגד עיראק ולאחר הצבעות הפוליטיים של אש"ף וכשלון ההסכם הסורי־אמריקאי בעניין הנשיאות בלבנון. בקשר ליחסי מצרים־לוב, מסר השבועון כי קיימים סיכויים לשיפור נוסף ביחסי שתי המדינות.

שוחרר חבר מרכז חרות החשוד בהתעללות מינית בבנותיו

האיש, בן 55, טען במהלך הדיון להגנתו כי הוא אימפוטנט, אך חזר בו כשנשלח לבדיקה במכון לפוריות

בית המשפט המחוזי בתל אביב החליט אתמול לשחרר בערבות את חבר מרכז חרות, בן 55, העובד בגוף ציבורי גדול בתל אביב, המואשם בהתעללות מינית אכזרית במשך כ־15 שנה בבתה של הידועה בציבור שלו, ובהתעללות במשך כ־4 חודשים בבתו הביולוגית.

בכתב האישום טענה נציגות הפרקליטות עו"ד ליאורה גלט־ברקוביץ כי החל משנת 73 ועד ליום מעצרו ב־27.11.88 ביצע הנאשם עבירות מין חמורות בבתה בת־20 של הידועה בציבור עימה התגורר בדירה משותפת. בין השנים 75־76 בהיותה בגילים 8־11 עשה הנאשם בילדה מעשים מגונים, תוך ניצול גילה הרך והאפוטרופסות שהיתה לו עליה.

החל משנת 76 דרש הנאשם מהילדה לישון עימו במיטה אחת ובעל אותה פעמים אין ספור, בתדירות של אחת ליומיים. בכתב האישום נאמר עוד כי החל מחודש אוגוסט ועד ליום מעצרו בעל הנאשם את בתו הבכולגית, בת 14, מספר רב של פעמים, בתדירות של פעמיים בשבוע.

בבקשה לעצרו עד לתום ההליכים, טענה התביעה כי מדובר בפרשה מזעזעת של התעללות מינית של הורה בבנותיו שבאלצו להכנע לדרישותיו המיניות, משום שידעו, כי הינו אדם אלים ביותר וחששו מתגובתו אם היו מסרבות. "קיים חשש שאם ישוחרר ישפיע הנאשם על המתלוננות ועל בני המשפחה האחרים לבל יעידו נגדו", טענה התובעת.

עו"ד גלט־ברקוביץ ביקשה מהשופט לאסור את פרסום שם הנאשם, כדי למנוע זיהוי אפשרי של המתלוננות. הנאשם, באמצעות סניגורו עו"ד צבי לידסקי טען במהלך הדיון, כי הוא אימפוטנט, אולם התובעת ציינה כי כאשר נשלח לבדיקה במכון לפוריות שבתל השומר, הוא חזר בו מטענתו זו והודיע שם, כי הוא אינו כזה.

במהלך הדיון התברר, כי הפרשה נחשפה באקראי. נכדתו של הנאשם כבת 12 התארחה בביתו בחג הסוכות, ובאחד הלילות קלטה אוזנה שיחה שהתנהלה בינו לבין בתו הביולוגית ואשר העידה על אופי הקשרים ביניהם. הנכדה סיפרה על כך לאימה שהיא אחת מבנותיו הבוגרות של הנאשם, וזו עודדה את המתלוננות לפתוח את סגור ליבן גם בפני הרשויות, והחקירה הפלילית הניבה את כתב האישום.

השופט אליהו מצא צדק, כי אף שבמקשים המיוחסים לנאשם, יש כדי לעורר זעם וסלידה, הרי שאין להסתפק במהות העבירות ובחומרתן כבעילה מספקת לכליאתו של הנאשם, בריאותו הלקויה והעובדה שאין בעברו שום מעורבות פלילית ידועה.

השופט החליט, כי הנאשם ישוחרר בערבות של 20,000 ש"ח והוא ישהה בביתו של אחד הערבים ולא יצור קשר עם עדי התביעה. השופט חייב עוד את הנאשם להתייצב שלוש פעמים בשבוע במשטרה.

<u>חיל האויר האמריקאי הודיע:</u>

כל מטוס חמקן יעלה 515 מיליון ד' • מומחים: 750 מיליון

וואשינגטון (עי"ד, ע"צ).– חיל־האויר האמריקאי הודיע כי עלות מטוסי החמקן החדשים היא 515.9 מיליון דולאר לאחד וכי הוא מתכנן הכנסתם של 12 מפציצים מסוג כזה. המטוס החמקן בנוי כך שהוא מסוגל להתחמק ממערכות המכ"ם של האויב.

"הסובייטים יודעים היטב מה המטוס הזה מסוגל לעשות. הוא שווה כל דולאר שעולה יצורו", אמר תת־שר ההגנה לענייני חיל־האויר האמריקאי ארוואד אולדרייך לכתבים. הוא העריך את העלות הכוללת של תוכנית הצטיידות זו ב־68.1 מיליארד דולר, לאחר התאמה אינפלציונית.

מפציץ החמקן הראשון, הנבנה על ידי חברת 'נורתרופ' ייכנס לשימוש מבצעי באמצע 1991, בבסיס חיל־האויר ויטמן במדינת מיזורי. האחרון בסדרה יימסר לחיל־האויר במחצית 1995, אמר אולדרייך.

מטוס החמקן הראשון, 'בי־2', הוצג בפני הציבור בהאנגאר של חברת 'נורתרופ' במפעלה בקליפורניה בחודש שעבר. הוא עומד לקיים טיסה ראשונה לבסיס חיל האויר אדוארדס בקליפורניה תוך חודשיים והוא יתחיל שם בטיסות ניסוי.

גופו וזנבו של המטוס שונים ממטוסים קיימים. מבנהו מורכב מזוויות חדות והוא מיוצר מחומרים שאינם משתקפים במתקני מכ"ם. בניגוד להערכות חיל האויר, סבורים מומחים אחרים שמותחים ביקורת על התוכנית, כי עלות המטוסים תגיע עד ל־750 מיליון דולאר למטוס וכי הוא לא יוכל לגלות מתקני שיגור טילים סובייטיים בצורה אפקטיבית.

הפורום לקידום השלום (חוג היונים) במפלגת העבודה קרא אתמול למנהיגיה:

שקלו מחדש אי־הצטרפות לממשלה השוללת מכל וכל מו"מ עם אש"ף

מאת עליזה ולך, מזכירת 'דבר' לענייני מפלגות

הפורום לקידום השלום (חוג היונים) במפלגת העבודה קרא אתמול "למנהיגי המפלגה לשקול מחדש אי הצטרפות לממשלה אשר תשלול מכל וכל הידברות עם אש"ף". הפורום גם דורש לכנס בדחיפות את מוסדות המפלגה לדיון בהתפתחויות המדיניות האחרונות, שכן הפורום רואה בהתבטאויות האחרונות של עראפאת בז'נבה פתיחת פרק חדש בתהליך המדיני.

הפורום לקידום השלום התכנס אתמול בצהריים באולם הישיבות במפלגת העבודה כדי לשפוך אש וגופרית על ראשי המפלגה, שבהתבטאויותיהם הפומביות מאז הכרת ארצות־הברית באש"ף ביטאו עמדות דומות לאלה שהביעו דוברי הליכוד. האולם, יש לציין, לא היה מלא, ורק כמה עשרות מחברי החוג, שבעבר כינס כ־300 חברים, הטריחו את עצמם בנסיון להשפיע על מפלגתם. לפחות אהרן הראל, יו"ר רשות השידור, מצא לנכון להעיר בעצב על האדישות שפשטה גם בקרב מחנה.

היו בין הדוברים אישים שהתבטאו ביותר מתינות ואחרים שהיו נסערים ובוטים. לובה אליאב אמר, ש"הנושא הגיע לנקודה שאסור לנו להתעלם ממנה, לפרשת־מים". ח"כ אליאב בא חשבון עם ראשי מפלגתו, אך לא שחרר גם את ראשי אש"ף מאחריות. "מפלגת העבודה נדרשת לראות את המציאות: זה לא יום עצוב, גם לא שמח", אמר. "כלפי פנים וכה בעת תבע מהפלשתינים "השטתם יד, בואו נבדוק את היד המושטת – מה מאחורי היד". עם זאת, הדגיש לובה אליאב, כי "אין תחליף לישיבה פנים אל פנים וצריך להשפיע בתוך המפלגה לשינוי עמדות בכיוון הכרזה שמוכנים להושיט יד".

ח"כ חיים רמון התחשבן בעיקר עם העמדה שביטא שר הביטחון, יצחק רבין, בראיון בטלוויזיה בליל שבת, אך גם מפרס לא חסך עקיצות. "יום עצוב למנהיגי המפלגה היה יום עצוב לי, יום עצוב בגללם", אמר ח"כ רמון. "היה לי עצוב שהפער בין התגובה של יצחק רבין ביום ששי ובין מה שאמרו אחריו בכירי הליכוד ושמיר לא היה קיים בכלל. אני מצטער על כך שגם שמעון פרס וגם יצחק רבין אינם מבינים מה מתרחש. לדעתי, הם פועלים בניגוד למצע המפלגה".

גם יעל דיין, שהיתה נסערת ובוטה באופן מיוחד, הציעה לשלוח את המצע ליצחק רבין, מפני שהוא אומר דברים שאינם תואמים את המצע. לדבריה, "לא צריך שינוי מצע ולא צריך כינוס מוסדות, הכל כתוב במצע". בהמשך אמרה יעל דיין שהיא "מתפלצת מהתפעפעות של רבין" והדגישה: "זה לא מנהיג של מפלגת העבודה".

ובעליהום על רבין נטל חלק גם ח"כ אברהם בורג, שהתריע, כי אם מפלגת העבודה תלך לממשלה עם הליכוד "שר שלנו יהיה שר דיכוי השלום". ח"כ בורג הזהיר שהתעלמות מההתפתחויות, שהיא "יום כיפור מדיני", תביא לכך שבעוד עשר שנים "עם הפונדמנטאליזם שלנו ועם הפונדמנטאליזם שלהם נגיע למלחמת דתות, ובמלחמת דת אין פשרות".

ח"כ נמיר: אל נבדיל בין אינתיפאדה לטרור

ח"כ אורה נמיר לא ניקתה את ראשי מפלגתה מהגדרותיהם את ההתפתחות, אך מיקדה את עיקר דבריה ביכולת לשכנע את הציבור ובתפקידם של היונים בכך. "הבעיה שלנו היא איך אנחנו מקיימים את המאבק בתוך המפלגה", הדגישה. "אין לנו לכך 39 ח"כים, אין לנו אפילו מוצגת הסיעה. ניאחז בנושא אחר, שעל־פיו יקום או לא יקום המאבק על דיאלוג עם אש"ף: הטרור. אני מציעה שלא נבדיל בין האינתיפאדה ובין הטרור. אם לא תהיה ברזולוציה הפסקה של המאבק האלים במה שקוראים האינתיפאדה והטרור, לא נוכל לשכנע את הציבור".

ח"כ נמיר הזהירה גם מפני החמצת היד המושטת של עראפאת. "גם הפתרון של האוטונומיה וגם הפתרונות שאנחנו מציעים מובילים בסופו של דבר לכך שתהיה מדינה פלשתינית", הדגישה. "נפסיק להתחבא מאחורי כל מיני הגדרות שמתאימות לגרילדים ולא למפלגה פוליטית".

גם אפרים סנה ציין שהוא "מוצא חובה לעצמו להזהיר (את היונים) מפני היסחפות לאופוריה". לדבריו, אש"ף נוקט התחכמויות מילוליות סביב נושא הטרור. "אם פגיעה באבן בתינוקת יהודיה בת תשעה חודשים איננה טרור, מהו טרור?" התריס. סנה הציע לשאוף קודם כל לכך שמפלגת העבודה תדבר, עד כמה שאפשר, בשפה אחת. "לפני שמדברים עם אש"ף בואו נדבר אחד עם השני", סיכם.

גם עו"ד חיים צדוק השמיע קול פרגמטי והציע לשקול את הבאת הצעת החוג להכרעה במוסדות המפלגה. לדבריו, מוסדות המפלגה אינם בשלים לכך. "אם ההצעה לא תתקבל זה יהיה בומרנג". "פה מדברים על מהפך במצב ולא על מהפך במצע", ליגלג והזהיר שההכרח הראשון הוא לשכנע את שדרות המפלגה בסניפים ובמחוזות.

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, נעדר מהכינוס, אך העביר הודעה על הזדהותו עם מטרותיו.

העולם השלישי חייב 1.3 טריליון דולאר למערב ואין פתרון קרוב

וואשינגטון (רויטר). – [illegible] חובות העולם השלישי [illegible] 1.3 טריליון דולאר [illegible]

10 האוברדרפטים הגדולים בעולם

וואשינגטון (עי"ר). – ברזיל היא שיאנית העולם בחובות [illegible] להלן רשימת המדינות בעלות החובות הגדולים ביותר:

	חובות במיליארדי דולר	[illegible] באחוזים	שיעור צמיחת התל"ג באחוזים
ברזיל	120	76.8	4.8
מכסיקו	100	78.1	0.2
ארגנטינה	59.6	79.4	1.6
ונצואלה	35	99.5	1.2
ניגריה	30.5	61.1	0.5
פיליפינים	30.2	60	0.1
יוגוסלביה	22.1	61.9	1.0
מרוקו	22	29	8.6
צ'ילה	20.8	74.3	4.3
מצרים	19	61.5	2.9

הסובייטים יפסיקו בקרוב לחפש אחרי ניצולים ויתחילו לפנות את חסרי הבית

לנינקאן (א.פ. ורויטר). – השלטונות הסובייטיים הודיעו, כי יפסיקו בקרוב את החיפוש אחרי ניצולים מרעש האדמה בארמניה ויתחילו בפינוי המוני של אנשים שנשארו ללא קורת־גג וסובלים ממזג אוויר קשה. אתמול חולצה רק אשה אחת מבין ההריסות בארמניה.

ההודעה המיוחדת המפסקת על פעולות החילוץ מסרה, כי סופת שלג מתקרבת לאזורים הפגועים והטמפרטורות יורדות אל 20 מעלות מתחת לאפס. יצויין כי עשרות אלפים חיים עתה באוהלים או תחת כיפת השמים, לאחר שבתיהם נהרסו ברעש לפני 10 ימים. "פירוש הדבר שיש להחיש את פינוי הילדים, הנשים והזקנים מהאיזור הפגוע", נאמר בהודעה.

עד כה פונו כ־40,000 מאיזור הרעש, רבים מהם נשלחו למעונות נופש ולאתרי בריאות בארמניה וברפובליקות אחרות בברה"מ. לפי ההערכות, יותר מ־500,000 איש נשארו ללא קורת גג לאחר רעידת האדמה.

אתמול נמסר כי פעולות ההצלה בעיר ספיטאק הופסקו והחפורים התחילו למחוק את העיר מעל פני האדמה. בעיר זו, שנהרסה כליל ברעש, נהרגו לפי ההערכות 80 אחוזים מבין 50,000 תושביה. ראש הממשלה הסובייטי ניקולאי ריז'קוב אמר אתמול כי עיקר המאמץ יופנה עכשיו למלאכת שיקום הערים שנהרסו. סוכנות טא"ס מסרה כי הוכנו כבר תכניות לבניית בתי מגורים ומפעלים, שיעמדו הפעם בתקן אשר ימנע מהם להתמוטט אם תתרחש רעידת אדמה נוספת.

ההערכה הרשמית היא כי ברעש נהרגו 55,000 איש ואלפים נפצעו אולם סוכנות טא"ס מסרה כי עד כה חולצו מבין ההריסות רק 32,000 גופות, והדבר מלמד כי לפחות מחצית מן ההרוגים עדיין קבורים מתחת לבתים שהתמוטטו. אתמול נמסר כי צוותי החילוץ הולכו ללבוש מסיכות כדי למנוע הידבקות במגיפות שעלולות לפרוץ בגלל ריבוי הגוויות מתחת להריסות. מומחי בריאות טענו כי יתכן שגם מערכות הביוב והמים של הערים יוזהמו כתוצאה מכך.

בניגוד להודעות מהממשלה הסובייטית על הפסקת פעולות החילוץ, אמר אתמול מזכיר המפלגה הקומוניסטית הארמנית כי חילוץ האנשים הוא עדיין המשימה העיקרית. "אפילו הצלתו של אדם אחד היא נצחון למטרה שבשמה אנו נאבקים היום", אמר המזכיר סורן ארתוריאן.

גבר ארמני נושא ארון מתים עבור אחד מקורבנות הרעש בעיר ספיטאק בארמניה, אשר ננטשה על ידי המעט שניצלו מהרעש. (צילום: א.פ)

קיסר: נבחן תכנית ההבראה של עובדי קריית הפלדה

מאת סופר "דבר"

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר שאין לקבוע מקום לסגור את קריית הפלדה בעכו. לדברי קיסר, יינתנו כל הסיכויים וייבחנו כל האפשרויות הגלומות בהצעתם של העובדים לתכנית הבראה למפעל.

לפני מספר ימים כבר היה ברור שקריית הפלדה תיסגר. הקריה חייבת כ־40 מיליון דולאר, וזה יותר משנה שאין היא מחזירה את חובותיה. משכורות נובמבר לא שולמו לעובדים.

העובדים התנגדו לתכנית הבראה שהגישה ההנהלה, ואשר כללה קיצוץ חריף במספר העובדים. הם הגישו תכנית הבראה משלהם, ואולם לדברי ההנהלה גם אם תיושם התכנית של העובדים, לא ישגו אפס קצהו של החסכון הנדרש להבראת הקריה. המפעל היה אמור להסגר ב־15 לחודש אך התערבות ההסתדרות מנעה את הסגירה.

המזכ"ל קיסר אמר אתמול: "אני לא חושב שיש מקום לסגירת המפעל, אפילו לא כאיום על העובדים. נציגות העובדים הציעה תכנית הבראה ואני חסיד של השיטה לאפשר ולשמוע את העובדים, משום שאלי הרעיונות שלהם טובים ויאפשרו את הבראת המפעל. כל רעיון שיהיה ישים ושלא יחייב להמשיך לסבסד את המפעל – צריך להלקח ברצינות".

קיסר אמר שהוא מכיר את קריית־הפלדה ואמר שהוא יודע שעובדיה ישתפו פעולה עם תכנית הבראה גם אם תעלה במחיר של פיטורים.

משרד החינוך תומך בהקמת ועדת בדיקה ב'בית־צבי'

(עתים). – ראש מינהל התרבות במשרד החינוך והתרבות, מר אבנר שלו, קורא לתלמידי המגמה לקולנוע בביה"ס 'בית צבי', לשוב מיד ללימודים.

מר שלו קיים בימים האחרונים שיחות עם יו"ר ההנהלה הציבורית של ביה"ס מר עמוס פרושן, ועם נציגי התלמידים והודיע להם, כי הוא תומך בהצעה שיזם יו"ר ההנהלה הציבורית להקים ועדה מיוחדת שתבדוק את טענות התלמידים על קיפוח המגמה לקולנוע.

בוועדה יהיו נציגי ההנהלה הציבורית ואנשי קולנוע בלתי תלויים וישתתף בה גם נציג משרד החינוך.

מר שלו הוסיף, כי נוכח התמיכה שיש הן במשרד החינוך והן בהנהלה הציבורית לבדוק ביסודיות ובמהירות את הנעשה בבית הספר מן הראוי שהסטודנטים יפסיקו מייד את שביתתם הממושכת והמסכנת את שנת הלימודים הנוכחית.(עש"ת למ"מ) 1745 מדע עש"ת למ"מ

סקר דמוגרפי של יהדות העולם יתקיים ב־1990

(ע).– מומחים מתחומי הדמוגרפיה והסטטיסטיקה התכנסו אתמול באוניברסיטה העברית בירושלים למפגש הנמשך ארבעה ימים, לקראת הסקר הדמוגרפי של יהודי העולם שיתקיים בשנת 1990.

משתתפי המפגש הינם חברי הוועדה המדעית הבינלאומית המייעצת לסקר הדמוגרפי של יהדות העולם. הם יעסקו בהתוויית מסגרות העבודה לסקר, כמו תוכן השאלונים, מידגמי האוכלוסיה, שיטות איסוף הנתונים ועיבודם, והקשר בין הנתונים מהארצות השונות. במפגש משתתפים כ־20 מומחים מישראל, צרפת, בריטניה, ארה"ב וארגנטינה.

זאב ביילסקי – מועמד הליכוד לראשות עיריית רעננה

(ע).– זאב ביילסקי, בן 39, יהיה מועמד הליכוד לראשות עיריית רעננה בבחירות לרשויות המקומיות.

במסיבת עתונאים שכינס אתמול, נמסר כי זאב ביילסקי, שעמד בראש רשימה עצמאית בבחירות לרשויות המקומיות, נענה לפניית ראשי הליכוד להצטרף לרשימת הליכוד. חברי הרשימה העצמאית, הבטיחו לו המשך תמיכתם, גם בעקבות צעד זה. עם מינויו של זאב ביילסקי, התפטר מתפקידו זה ישראל כץ שהיה מועמד הליכוד עד כה.

זאב ביילסקי, בוגר הפקולטה לכלכלה באוניברסיטת ירושלים, היה רס"ן בצה"ל ושימש מנהל מחי העליה בדרום אפריקה. מאז שהגיע לישראל, הוא מעורב בתחום העסקים ולצד פעילותו העסקית, ממלא תפקיד של נשיא הפורום הישראלי העוסק בקשר בין הדור הצעיר בישראל ויהדות התפוצות.

הבטוח הלאומי יעניק 50% הנחה ליורדים שבים

מאת נח זבולוני, סופר "דבר" בירושלים

שר העבודה והרווחה משה קצב העניק פרס ליורדים מישראל החיים תקופה ממושכת בחו"ל בצורת הנחה גדולה בתשלום דמי הבטוח הלאומי שצברו במשך זמן שהותם בחו"ל.

עתון היורדים 'ישראל שלנו' המופיע בניו־יורק טוען נגד הבטוח הלאומי, כי הנטל הכספי המוטל על אזרחים ישראליים החיים זמן ממושך בחו"ל וחוזרים ארצה לשלם את חוב דמי הבטוח הלאומי שצברו גורם להתמרמרות רבה אצל החוזרים לישראל.

'ישראל שלנו' מגלה כי לאחר שדן בהרחבה בבעיה זו ואף פנה אל מנכ"ל הבטוח הלאומי מרדכי צפורי וראיין אותו בנושא זה, הבטיחו מר צפורי לטפל בבעיה זו.

לאור כל זה קבע שר העבודה והרווחה משה קצב כי תשלום הבטוח הלאומי של הישראלים (היורדים) החיים בחו"ל, יחשב במקום מחצית השכר הממוצע לרבע שכר הממוצע. כלומר, בסיס הכנסה לחודש של היורדים יוקטן מ־909 ש"ח ל־454.5 ש"ח, ובכך יוקטנו דמי הבטוח הלאומי שעליהם לשלם למחצית, ולפי הסכומים המתחייבים לחודש דצמבר, מסכום של 70 ש"ח ל־35 ש"ח.

על פי התיקון המוצע, מבוטחים שיחזרו ארצה לאחר תחילתה של שנת המס הקרובה, ייהנו מההקלה המוצעת בהתחשבות לגבי כל תקופת שהותם בארץ.

הודעה
לבעלי היחידות של
"אלמוג" – קרן צמודה בנאמנות לתשלומים שוטפים
"צבר" – קרן להשקעות משותפות בנאמנות

תשלום הדיבידנד החודשי במזומן פטור ממס־הכנסה לחודש דצמבר 1988 כדלקמן:
ב – "אלמוג" – 7.4% מהערך הנקוב
ב – "צבר" – 5.5% מהערך הנקוב
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ החל מיום 28.12.88 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 20.12.88.
לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום כדלקמן:
ב – "אלמוג" – בתמורה ולאחר הפקדת תלוש מס' 149
ב – "צבר" – בתמורה ולאחר הפקדת תעודותיהם
תלושים ותעודות למוכ"ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
המרת הדיבידנד ביחידות חדשות – ללא שיעור הוספה
בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירון היסודי שייקבע ביום 28.12.88.
לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם תבוצע המרת הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירון היסודי שייקבע ביום ההפקדה.
מנהל הקרן: **פועלים – קרנות נאמנות בע"מ**
הנאמנים: **בנק הפועלים בע"מ**
בנק דיסקונט לישראל בע"מ

פועלים־קרנות נאמנות

הודעה לבעלי היחידות
ב"חוחית" – קרן נאמנות
ב"עפרוני" – קרן נאמנות
בדבר תשלום דיבידנד

מועצת המנהלים של מנהל הקרן החליטה על תשלום דיבידנד במזומן תמורת הערך הנקוב של היחידות כמפורט להלן:

ב"חוחית"		ב"עפרוני"	
תשלום ברוטו	3.65	תשלום ברוטו	9.0
ניכוי למס הכנסה בשיעור של 35.00% שהם	1.28	ניכוי למס הכנסה בשיעור של 35.00% שהם	3.15
דיבידנד נטו שישולם	2.37	דיבידנד נטו שישולם	5.85

יום האקס נקבע ליום 21.12.88.
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ ביום 28.12.88.
בעלי היחידות בקרן אשר זכאים לתשלום במזומן בגין יחידותיהם, יוכלו ביום קבלת התשלום לרכוש תמורתו יחידות חדשות של הקרן לפי מחירון היסודי ללא תוספת שיעור הוספה.
בקשות לרכישת יחידות תמורת הדיבידנד יש להגיש עד ליום 20.12.88 – באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

מנהל הקרן: **להק – ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.**
הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ**

להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

הודעה
לבעלי היחידות
בקשת – קרן נאמנות
ביערה – קרן נאמנות
בדבר תשלום דיבידנד

מועצת המנהלים של מנהל הקרן החליטה על תשלום דיבידנד במזומן תמורת הערך הנקוב של היחידות כמפורט להלן:

	יערה	קשת
תשלום ברוטו	2.00	4.00
ניכוי למס־הכנסה בשיעור של 35.00% שהם	0.70	1.40
דיבידנד נטו שישולם	1.30	2.60

יום האקס נקבע ליום 21.12.88.
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים ביום 28.12.88.
בעלי היחידות בקרן אשר זכאים לתשלום במזומן בגין יחידותיהם, יוכלו ביום קבלת התשלום לרכוש תמורתו יחידות חדשות של הקרן לפי מחירון היסודי ללא תוספת שיעור הוספה.
בקשות לרכישת יחידות תמורת הדיבידנד יש להגיש עד ליום 26.12.88 – באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
מנהל הקרן: **הפועלים – ניהול קרנות בנאמנות בע"מ**
הנאמן: **חברה לנאמנות של בנק דיסקונט בע"מ**
הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ**

פועלים־קרנות נאמנות

هكذا من الأصل

חשש להשפעה אינפלציונית של גרעון הגשמים המתמשך

מאת אריה אגיד

הגרעון הכבד במאזן־הגשמים נמשך למרות ארבעה ימי הגשם בשבוע שעבר. חוגים כלכליים חוששים כי להמשך הגרעון תהיה השפעה אינפלציונית על המשק בשנה הבאה.

פרק־גשמים האחרון היה דל למדי: בירושלים ובבית־דגן 15 מ"מ, בחיפה 14, בהר־כנען 11, בעזה 10 ובשאר אזורי הארץ רק כ־5 מ"מ. נכון ליום ו' ירדו בממוצע ארצי רק 57 אחוז מהגשמים הצפויים מתחילת העונה עד אמצע דצמבר ורק שליש מהכמות שהיתה צפויה ל־16 הימים הראשונים של דצמבר. באותה תקופה אשתקד כבר ירדו בממוצע 125 אחוז מהצפוי לעונה ו־167 אחוז מהצפוי ל־16 הימים הראשונים של דצמבר.

הגרעון כבד במיוחד בנגב. באר־שבע, למשל, קיבלה מתחילת העונה רק חמישית מהצפוי וב־16 הימים הראשונים של דצמבר רק 24 אחוז. למרות שעברו 52 אחוז מהחודש, ירדו בבאר־שבע רק 12 אחוז מהגשם הצפוי לחודש כולו. אשתקד כבר קיבלה באר־שבע ב־16 בדצמבר 106 אחוז מהממוצע הרב־שנתי לעונה ו־103 אחוז מהצפוי ל־16 הימים הראשונים של דצמבר. הנגב קיבל עד כה רק 5 במקום 26 אחוז מהממוצע הרב־שנתי לחודש כולו.

לעומת זאת זכתה בקעת הירדן לגשמים טובים החודש וביריחו למשל ירדה כל המיכסה הצפויה למחצית הראשונה של דצמבר, אולם בחשבון עונתי היא קיבלה רק 64 אחוז מהממוצע הרב־שנתי עד 16 בדצמבר. עזה קיבלה עד כה 76% אחוז מהצפוי לעונה זו, בית־דגן 68%, דגניה ויריחו 64%, ירושלים 62%, עמק־יזרעאל 58%, חיפה 55%, תל־אביב 46%, הר־כנען 45% ואילת רק 15%.

החשש מהשפעתו האינפלציונית של הגרעון במאזן־הגשמים נובע מכך, שההשקייה האינטנסיבית בחורף תייקר את התוצרת החקלאית. בינתיים נמשכת ההשקייה בהיקף של 70 אחוז מההשקייה בקיץ. כן יהיה כנראה הכרח לשלם פיצויי בצורת באזורים רבים והוצאה זו תועמס על תקציב הממשלה, הגדול מדי ממילא. למשרד־האוצר כבר יש קשיים גדולים בהכנת התקציב לשנה הבאה בשל ההתחייבויות הקואליציוניות למיניהן וכן בשל ההזרמה הנדרשת להקלת המצוקה הפיננסית הרובצת על ההתיישבות העובדת ועל חברות־העובדים.

"אורדן" תגייס 7.25 מ' ש"ח

רוב הסכום – מהמקורות הכספיים של "כלל"

מאת אלי בר־ליבה

חברת "אורדן" פרסמה תשקיף לגיוס הון, בדרך של זכויות, בסך 7.25 מיליון ש"ח. ההנפקה תצא לפועל בתחילת ינואר 89, ותשמש להגדלת ההון החוזר של החברה. גיוס ההון מהווה חלק אינטגרלי מתוכנית ההבראה של החברה, שמטרתה להעלותה על פסי רווחיות, לאחר הפסדים מצטברים של כ־26 מיליון ש"ח בשנתיים האחרונות.

"אורדן" מיצרת מגוון רחב של מוצרי פלדה ומתכת, ובבעלותה מפעלי פלדה ובתי יציקה. השליטה בחברה נתונה בידי "החברה המרכזית", השייכת ל"כלל", ומחזיקה כ־57 אחוז ממניותיה. כן מחזיק הקונצרן בכ־18.5 אחוז ממניות החברה. יתרת מניותיה מפוזרות בציבור הרחב ונסחרות בבורסה.

בשנתיים האחרונות הצביעו דו"חותיה הכספיים של החברה על הפסדים בסך כ־12 מיליוני ש"ח לשנה. למרות ההפסדים, לחברה עדיין בסיס כלכלי איתן, המתבטא בהון עצמי של כ־71 מיליון ש"ח. ב־1986 הפעילה הנהלת החברה תוכנית הבראה מקפת מתוך מטרה להעלותה על פסי רווחיות.

במסגרת התוכנית אורגנו מחדש מערכי הייצור וצומצם כוח האדם בכל הרמות. כמו כן נסגרו קווי ייצור לא רווחיים ובוצעו העברות קווי ייצור ממפעל אחד לשני. במסגרת זו נסגרו גם מפעלים לא רווחיים, כמו "רום־כרמל" ומפעל החלפים, וקווי הייצור הרווחיים שלהם הועברו למפעלים אחרים של "אורדן".

בכוונת החברה להמשיך בתוכנית ההבראה גם ב־1989. במסגרת זו מתוכנן צמצום מצבת העובדים במטה החברה וארגון מחדש של מפעליה. כמו כן מתוכננים סגירת סניף החברה באירופה וצמצום במצבת העובדים בארה"ב. עיקר כוונתה של החברה הוא לייעל את מפעליה ולהגדיל את התפוקה לעובד.

כחלק מביצוע תוכנית ההבראה מתכננת החברה להקטין את הוצאות המימון שלה. לחברה התחייבויות שוטפות של כ־81.9 מיליון ש"ח, מתוך זה כ־33.5 מיליון ש"ח לבנקים. אין ספק שהזרמת כספי ההנפקה תקל על הוצאות המימון שלה.

בעקבות התנאים הגרועים בהם שרוי כרגע שוק ההון, מתבצעת ההנפקה בדרך של זכויות לבעלי המניות, ולא בדרך של הצעה לציבור הרחב. משמעות עובדה זו היא שרוב של הסכום שיגוייס יבוא מבעלי השליטה ב"חברה המרכזית". זו התחייבה בתשקיף ההנפקה לרכוש את כל הזכויות המוצעות לה, בסך כ־4.3 מיליון ש"ח. בגלל מצבו של קונצרן "כור", ספק אם ינצל את זכויותיו בהנפקה. מכאן שקיימים סיכויים שלפחות חלק מיתרת ההנפקה יפול על כתפי החתם – "בטוחה ניירות ערך".

המגדלים דורשים תוספת מים – משקים את הפרדסים

מאת דויד מישור

בגלל עצירת הגשמים הממושכת משקים מגדלי ההדרים את הפרדסים כאילו הדבר היה בעיצומו של קיץ. כתוצאה מכך הם חורגים ממכסות המים שנקבעו להם.

במכתב לנציב המים צמח ישי מבקש מזכיר ארגון המגדלים שמואל גלנץ לאשר לפרדסנים תוספת מכסות מים להשקייה. הוא מציין במכתבו כי ללא השקייה מספקת יש ירידה באיכות הפרי, דבר הגורם נזקים מיידים וארוכי־טווח לענף.

עד כה ירדו כ־45 אחוז מהכמות הממוצעת של הגשמים לעונה זו. יש אזורים בהם ירדה כמות גשמים קטנה עוד יותר. חברת "מקורות" מספקת רק 75 אחוז מצריכת המים שמבקשים החקלאים. סופר "דבר" מציין כי חריגה במכסות כרוכה גם בתשלום קנסות כספיים כבדים.

נוכח ההפסדים הנגרמים לפרדסנים – בונים מסריימים הרווחיות נמוכה – ספק אם המגדלים יוכלו לעמוד בתשלומים הללו אם לא תאושר להם תוספת מים להשקיית הפרדסים הנגרמת בגלל עצירת הגשמים.

תנועת היצוא המוטס מתנהלת השנה בזגזגים – לא כמקובל

ירידה של 26 אחוזים בנובמבר

מאת אריה אגיד

ירידה של 26 אחוז ביצוא המוטס חלה בחודש שעבר, בעוד שהיבוא המוטס פחת בשבעה אחוזים. ב־11 החודשים הראשונים של השנה פחת היצוא המוטס בעשרה אחוזים והיבוא רק ברבע אחוז. בסך כל תנועת המטענים המוטסים חלה ירידה של חמישה אחוזים.

בהיטס מייצאים תוצרת חקלאית, מוצרי הלבשה ואלקטרוניקה. היבוא המוטס כולל מכוניות, חומרי־גלם מסויימים ו"מכונות חכמות" לתעשיה.

גורמים בענף התובלה האווירית אומרים, כי תנועת המטענים המוטסים מתנהגת השנה בניגוד למודלים העונתיים, שהיו מקובלים עד כה. למשל, נובמבר שהיה אמור להיות אחד החודשים הטובים של השנה היה אחד החלשים. התנועה מתנהלת בזגזגים קיצוניים תוך דילוגים משפל עמוק לעליות תלולות.

לתופעה אין הסבר מקובל. אחת ההערכות היא, כי חוסר הוודאות לגבי העתיד, המלווה את המשק כמעט כל השנה, גורמת את התנודות החריפות הן ביבוא והן ביצוא המוטסים.

בממ"ן אומרים, כי השפעת התנודות על התוצאות העסקיות של מסוף המטענים שולית, שכן עיקר הכנסות החברה, השייכת ל"אל־על", נובעות ממטעני היבוא, שלא פחתו, ואילו מטעני היצוא מבוצעים בהפסד. משום כך הירידה ביצוא משפרת למעשה את התוצאות העיסקיות של ממ"ן.

אולם הכנסות רשות שדות התעופה ייפגעו באורח חמור, שכן הירידה בתנועת המטענים מלווה בירידה של תשעה אחוזים בתנועת הנוסעים. הירידה בשני התחומים תקטין את הכנסות הרשות בכ־12 מיליון שקל.

בינתיים ירד מהפרק הרעיון להטיס תוצרת חקלאית ישירות מהערבה לאירופה, לאחר שניסוי שנערך באביב נכשל למעשה. הכוונה היתה לנצל את סימות־השכר לשינוע מטענים בני 5־4 טונות כל יום. "אל־על" התנגדה לכך, אולם היתה מוכנה להעמיד מטוסי מטען להטסת המשלוחים.

בדיקות העלו כי ישובי הערבה אינם מסוגלים לרכז כמות נאותה של תוצרת למילוין של מטוס, אפילו אחת לשבוע. גם אין למעשה יכולת לנצל את סימות־השכר, שכן תנועתן מוגבלת לימי סוף־השבוע וגם השימוש בהן מחייב לרכז עשרות טונות של תוצרת ליום אחד או ליומיים.

עוד נמצא, שאין טעם בשינוע של מטוס וצוותי הטענה ובקרה לאילת לאיסוף טונות בודדות של תוצרת מדי יום והתובלה היבשתית מהערבה לנמל בן־גוריון עדיפה הן מבחינה כלכלית והן מבחינה שיווקית.

ירידות שערים תלולות במניות

מאת שמואל רוזנבלום

● אווירת הקשיים הכלכליים במשק הקפידה את האווירה בבורסה ● אי הרכבת ממשלה אחראית מעיבה על התקוות להתאוששות בשוק ההון ● חוסר הענין במתרחש במסחר במניות השקעתיות. רבות השפך להפגנת חוסר אמון מצד הגורמים המוסדיים בשוק המניות. מדד המשתנים ‎-3.18%‏ ● ירידות שערים תלולות בתמורה כספית עלובה במניות רבות ● קרנות הנאמנות המתמודדות במניות מתקשות להמשיך להתמודדות במניות ומגלות דיון גמור בפעילותם במסחר ● הריבית השיקלית בתגבלת עליה, ריבית הציבור למפקידים עד 23% ● בהמשך המעבר של המשקיעים לאגרות חוב צמודות מדד בשל החשש להאצה אינפלציונית בחודשים הקרובים.

שוק המניות המשיך בהפגנת חולשה תוך המשך ירידות השערים החדות בתמורה כספית נמוכה ביותר. אדישותם של הגורמים המוסדיים במהלך המסחר הפליאה את מקורבי השוק שכן במניות רבות נרשמו ירידות חדות בתמורה כספית אפסית כאשר אותן מניות מהוות מרכיב חשוב בתיק ההשקעות של הגורמים המוסדיים. התנהגות מוזרה זו אינה מתקבלת בשוק הון תקין והבורסה בת"א הופכת בהדרגה למקום שכזה. מניות רבות ירדו אתמול על ריק, לא נרשם כהן מחזור כספי ובמידה והתקיים מסחר הוא עמד על עשרות ומאות שקלים בודדים בלבד. דוגמאות למסחר עלוב מסוג שכזה נראה במניות כמטעי הדר, נחושתן, קליל, דלתא, כלום, גל, רוגוזין ורבות נוספות. גם במניות הכבדות נרשמו מחזורים דלים שגרמו לירידות חדות של עד 5% לערך. במסחר במשתנים בלטו ירידות במסחרוכימיים ‎–5.25%‏, כלכלית לירושלים ‎–5.5%‏, פ"בי ‎–5.25%‏, איי־די־בי פיתוח ‎–5%‏, אלרון ‎–4%‏, דלק ‎–3.75%‏, ים המלח ‎–3%‏. במניות הבנקאיות שבהסדר שררה יציבות בתמורה כספית בינונית. במניות התעשיות בלטו ירידות תלולות בנוכלל ‎–10.1%‏, רשנים ‎–9.2%‏, ליפסקי מוכרים בלבד פעם שניה, רטה אופציה ‎–15.4%‏, יישום ‎–9.8%‏, ברמון מוכרים בלבד בפעם השניה, כלל פיתוח ‎–10.1%‏, ברמון אופציה ‎–18.3%‏, קרגל ‎–7.4%‏, דלתא ‎–8%‏ ורבות נוספות. כדאי להדגיש שגם שהתמורה הכספית במניות שירדו היתה אפסית עד־שולית ובמספר רב של מניות מדובר במסחר ספק תקין. מספר מועט של ניירות ערך שמר על יציבות או נסגר בעליות.

סבע – בעלי ענין רוכשים

מגמת הרכישות במניות חברת סבע מצד בעלי ענין נמשכת. בשבוע שעבר דיווחה חברת "סולומון לוין אלשטיין" השייכת למייסדי סבע על המשך מגמת הרכישות. בסוף השבוע שעבר דיווח משה שמיר דירקטור בחברה על רכישת מניות באופן אישי במהלך המסחר בבורסה. הרכב הבעלות בקונצרן סבע מתחלק כיום בין כור, מייסדי סבע, קבוצת ברונפמן, חברת התרופות האמריקאית "גרייס" וציבור המשקיעים הרחב. בתנאים מסויימים, במסגרת תוכנית ההבראה של כור עשויה חבילת מניותיה בסבע בשיעור 22% להמכר ומי שירכוש את המניות עשוי לקבל עמדת השפעה בסבע. באחרונה נפוצו ידיעות על אישור שיווק בארה"ב לתרופות של סבע שהיו בבדיקות של הרשויות לבריאות בארה"ב. במידה והתרופות יאושרו לשיווק עשויה רווחיות סבע להצביע על שיפור ברבעון הראשון והשני של 1989. מגמת הרכישות של בעלי הענין מעידה לדעת מקורבי הבורסה על ענין במניות החברה כהשקעה העשויה להניב בעתיד רווח נאה.

עליה בריבית השקלית

במברק המוניטרי האחרון של בנק ישראל נרשמה עליה בשיעורי הריבית לאחר שבשבועיים הקודמים הסתמנה רגיעה ונטיה לירידה קלה בשיעורי הריבית. בנק ישראל השאיר במברקו רמה של ריבית שקלית גבוהה במטרה למנוע מעבר למטבע חוץ וריבית זו לא הגליפה במהלך החודשים אוקטובר ונובמבר, כיום ברור שבשוק חשים כי פיחות בשער החליפין לא יתבצע לפני ינואר '89 גם אם תוקם ממשלה חדשה בימים הקרובים. למרות כישלון מדיניות הריבית המוניטרית של בנק ישראל ממשיכה הריבית לעלות והבנק המרכזי לא מעלה את סכומי המכרז לבנקים המסחריים במטרה להביא לרגיעה בתחום הריבית. במערכת הבנקאית מעריכים כי לקראת סוף החודש תיתכן עליה נוספת בשיעורי הריבית.

דיסה – בעלי ענין מוכרים

דניאל פרבר בעל ענין בחברת דיסה מחשבים דיווח באחרונה על מגמת מכירת מניות החברה במהלך המסחר בבורסה. כזכור התנהל עד לפני זמן קצר מאבק שליטה בין מייסדי החברה מהם פרש פרבר לבין בעלי השליטה הנוכחיים בחברת ניקוב. איש העסקים איזו שני שהחזיק חבילת מניות בניקוב ודיסה השתתף אף הוא במאבק שהתפתח. באסיפת בעלי המניות הצליחו מייסדי דיסה לשמור על אחיזתם בחברה וכתוצאה מהמאבק פרש פרבר סופית מקבוצת מייסדי דיסה. נראה כי מגמת המכירות מצד פרבר באה על רקע המסר במאבק השליטה והנתק שנוצר בין קבוצת המייסדים עליה נמנה בעבר פרבר.

שערי המניות הישראליות בארה"ב

אמפרוטק	4⅞	תעשיות לייזר	3⅛
אי.אי.ס	4½	מת"ח	½
אינטרפרם	3	ביו הרדה	13¼
אלביט	5½	סאייטקס	7⅞
אלסינט	1	עש"ס	1⅝
אלרון	3½	עץ לבוד	4
כלל אלקטרוניקה	4¾	ראגא	1⅝
אירית	1½	תרו	1
סבע	6⅝	פיברוניקס	4

התשואות השנתיות הדולריות בבנקאיות

שם המניה	פדיון '89 תשואה דולרית	פדיון 91 תשואה דולרית
איי־די־בי רגילות	0.57%	6.02%
איי־די־בי ב'	1.25	5.59
איי־די־בי בכורה א'	−0.19	–
אגוד	1.09	–
דיסקונט ב'	0.52	5.89
דיסקונט א'	0.58	6.02
מזרחי ע"ש	0.58	6.12
מזרחי מוכ"ז	0.35	5.92
פועלים ע"ש	0.37	6.16
פועלים מוכ"ז	0.31	5.98
כללי	0.52	5.94
בל"ל סופק	0.55	6.08

שערי מטבע חוץ ביום 18.12.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.56	1.63	1.56	1.63	1.55	1.62	1.5831	1.6029	1.5831	1.6029	1.5791	1.5990	1.5920
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.89	0.93	0.88	0.93	0.9046	0.9159	0.9052	0.9165	0.9005	0.9118	0.9104
1 לישט"ש	2.84	2.97	2.83	2.97	2.83	2.97	2.8899	2.9261	2.8845	2.9204	2.8835	2.9197	2.9054
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2652	0.2685	0.2649	0.2682	0.2634	0.2668	0.2664
100 ינים יפאניים	1.26	1.32	1.25	1.31	1.25	1.31	1.2788	1.2947	1.2777	1.2937	1.2729	1.2890	1.2846
1 גולדן הולנדי	0.79	0.83	0.79	0.83	0.78	0.82	0.8034	0.8134	0.8020	0.8120	0.8005	0.8106	0.8067
1 פרנק שוויצרי	1.06	1.11	1.06	1.11	1.05	1.10	1.0751	1.0886	1.0759	1.0893	1.0724	1.0879	1.0809
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2610	0.2643	0.2608	0.2641	0.2602	0.2635	0.2623
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2437	0.2467	0.2437	0.2468	0.2428	0.2458	0.2450
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2342	0.2371	0.2341	0.2370	0.2334	0.2363	0.2355
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3834	0.3882	0.3834	0.3882	0.3821	0.3869	0.3857
1 דולר קנדי	1.30	1.35	1.29	1.35	1.28	1.35	1.3149	1.3313	1.3152	1.3316	1.3110	1.3275	1.3225
1 דולר אוסטרלי	1.28	1.41	1.30	1.40	1.30	1.39	1.3433	1.3601	1.4449	1.3616	1.3359	1.3527	1.3524
1 ראנד דרא"פ	0.44	0.53	0.40	0.56	0.42	0.59	0.6694	0.6778	0.6689	0.6772	0.6711	0.6795	0.6762
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.44	0.42	0.44	0.42	0.44	0.4294	0.4342	0.4305	0.4359	0.4306	0.4360	0.4341
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.33	1.26	1.32	1.26	1.32	1.2866	1.3026	1.2863	1.3024	1.2796	1.2957	1.2934
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.20	1.28	1.20	1.29	—	—	1.2256	1.2408	1.2231	1.2385	1.2317
1 "סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8799	1.9034	1.8797	1.9032	—	—	1.8899
1 דינר ירדני	2.70	2.87	2.61	2.78	—	—	—	—	—	—	—	—	3.0407
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	—	0.02	—	—	—	—	—	—	0.0303
1 לירה מצרית	0.55	0.50	0.61	0.65	0.69	0.63	—	—	—	—	—	—	0.6639

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	הצעות/ביקוש
איו.ה.ב ש	55500	10.0	−1051	−1.9	−10.0
אידיבי ב'	הפסקת מסחר				
אידיבי ב"א	הפסקת מסחר				
דיסקונט ש"ה ב'	הפסקת מסחר				
מסגות 1	לא נסחר				
מסגות 5	לא נסחר				
הפועלים מבכ'	הפסקת מסחר				
כללי לא בהסדר 1	15400	61.0	−30	−.2	−61.0
כללי ש"ה 7	הפסקת מסחר				
ממון וסחר 1	הפסקת מסחר				
ממון וסחר 5	הפסקת מסחר				

בהסדר הצמדה ל־89

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	הצעות/ביקוש
אידיבי מ"ר ל־89	147290	115			−1.8
אידיבי ב' ל־89	לא נסחר				
אידיבי ב"א ל־89	לא נסחר				
איגוד 1 ל־89	109909	46.0	+808	+.7	+237
דיסקונט ב' ל־89	לא נסחר				
דיסקונט א' ל־89	188000	5.0			−5.0
מזרחי ש' ל־89	60700	254			+80.0
מזרחי מ' ל־89	לא נסחר				
הפועלים ש' ל־89	100200	320	−30		−217
הפועלים מ' ל־89	100050	81.0	−250	−.2	−88.0
כללי א' ל־89	255000	51.0			+30.0
בל"ל סופק ל־89	63601	333			−180

בהסדר הצמדה ל־91

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	הצעות/ביקוש
אידיבי מ"ר ל־91	117200	318			+189
איגוד 1 ל־91	86180	84.0	−20		−34.0
דיסקונט ב' ל־91	150100	16.0			+34.0
דיסקונט א' ל־91	149810	24.0	+250	+.2	+181
מזרחי ש' ל־91	48070	144			+203
מזרחי מ' ל־91	48050	22.0	−300	−.6	−1.0
הפועלים ש' ל־91	79650	599	+350	+.4	+921
הפועלים מ' ל־91	79680	59.0			+41.0
כללי א' ל־91	203230	14.0			+38.0
בל"ל סופק ל־91	50550	726	+50	+.1	+756

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	הצעות/ביקוש
אדנים 0.1	33450	16.0	−550	−1.6	−13.0
לאומי משכנתא' ש	10150	61.0	−200	−1.9	−134
לאומי משכנתא' מ	10700				
כרמל 1	190.0	1581	−2.0	−1.0	−3251
כרמל אופ א	99.0	20000	−1.0	−1.0	−19489
כרמל שה ב	98.5	2688			−1412
פיתוח ומשכ' 1	2120 תב	732	−130	−5.8	−592
משכן 1	4080	1.0	−10	−.2	−46.0
בנק עצמאות 1	15300				
הבינלאומי למשכ'	6688	98.0	+318	+5.0	+55.0
טפחות מבכ ש	24000		+400	+1.7	+50.0
טפחות רג ש	25000				−1.0

מוסדות מימון

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	הצעות/ביקוש
החקלאות מבכ א	לא נסחר				
החקלאות מבכ ג	לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	15200	40.0	−208	−1.5	−40.8
פיתוח תעשיה מבכ	לא נסחר				
פת תעש בכ ג	לא נסחר				
פת תעש בכ גג	לא נסחר				
פת תעש בכ גגג	לא נסחר				
פת תעש בכ ד	לא נסחר				
פת תעש בכ דד	לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	850	770	−30	−5.4	−1517
תיירות בכ	לא נסחר				
כלל ליסינג 0.1 א	12027	10.0	−370	−3.0	−9.0
כלל ליסינג 0.5 ב	10650	10.0	−348	−3.2	−24.0

ביטוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי באחוזים	הצעות/ביקוש
אילון בטוח 1	78.0				+4000
איתן ביטוח 1	90.0	1000	+1.0	+1.1	+1000
אריה 1	860	37.0	−5	−.6	−63.0
בטוח משנה 1	281	150			−13.0
בטוח משנה 5	110.5				
בטוח משנה אופ 2	141.0	710	−5.0	−3.4	−710
בטוח מקי שה־אופ	115.5	5580			−1200
הדר 1	• 135.5	7948	−4.0	−2.9	−8799
• ביצוע חלקי 94.50%					
הדר 5	122.0	3252	−1.0	−.8	−1752
הדר אופ 2	107.0	10050	−5.5	−4.9	−10440
הפניקס 1	549	1105			+4459
הפניקס 5	440	500	−20	−4.5	−500
המשנה־הראל 1	5100	189			+61.0
המשנה־הראל 5	4530 תב	135	−870	−7.5	−250
כלל ביטוח 1	285	88.0			−88.0
כלל ביטוח אופ א	46.5	5300	−.5	−1.1	−5300
כלל ביטוח אג"ח	102.5 תב	20055	−7.0	−6.4	−10555
מנורה 1	826 תב	113	+55	+7.1	+380
מנורה 5	658				+200
סהר ביטוח 1	124.0	5000	−3.0	−2.4	−5000
ספרוסים 1	1225	1600	−12	−1.0	−1600

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

הצעה להחכרת מגרש לבניה רויה בדרך הבנים בפרדס חנה

מכרז מס' ח/83/88

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

גוש מספר	חלק מחלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	*סה"כ שטח לרישוי	**מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
10105	163	א163	1014	1216	79,130	4,000

* בהתאם לתוכנית מיתאר ש/1 בתוקף וש/209 בהפקדה מיועד המגרש לבנית מבנה מגורים ב־4 קומות, בשעור של 120% משטח החלקה.
** מחיר המינימום נקבע עפ"י מצב הקרקע ובפיתוחה להיום.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במזומן במינהל מקרקעי ישראל בחיפה, דרך העצמאות 13 חיפה טל' 04־660951, בימים ובשעות העבודה המקובלות.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 11.1.89 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהי – לא תידון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

הצעה להחכרת 2 מגרשים לבניה עצמית בקרן הרחובות הדרור והנדוד, בפרדס חנה

מכרז מס' ח/84/88

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

גוש מספר	חלק מחלקה מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	*סה"כ שטח לרישוי	**מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
10104	128	2 א'	634	190	35,609	2,000
10104	128	2 ב'	634	190	35,609	2,000

* בהתאם לתב"ע ש/1, ש/209 רש/298 מיועד המגרש לבניה כאזור מגורים א'. בכל מגרש ניתן לבנות יחידת דיור אחת ב־2 קומות בניצול 30% מהשטח.
** ערך הקרקע נקבע במצבה ובפיתוחה להיום.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במזומן במינהל מקרקעי ישראל בחיפה, דרך העצמאות 13 חיפה טל' 04־660951, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 11.1.89 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהי – לא תידון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרש לבניה רויה ברחוב קורא הדורות בשכונת תלפיות, בירושלים

מכרז מס' ים/85/88

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

תב"ע מספר	גוש מספר	חלק מחלקה מספר	שטח במ"ר בערך	*סה"כ שטח לרישוי	**מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
3449	3039	72	542	399	404,357	20,000

* סה"כ שטח לרישוי נקבע עפ"י גודל החלקה הרשום המקורי בהתאם לתנאי התוכנית מאושרת מס' 3449. עפ"י התב"ע מסווג המגרש כאזור מגורים 5 מיוחד – הבניה המותרת – 66% ב־2 קומות, מעל קומת עמודים חלקית או מעל לקומת מחסנים ומקלט.
** מחיר המינימום נקבע עפ"י מצב הקרקע ובפיתוחה להיום.
את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במזומן (כולל מע"מ) במינהל מקרקעי ישראל בירושלים, ברח' בן יהודה 34, (קומה 12) טל' 02־224121, בימים ובשעות העבודה המקובלים.
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 12.1.89 שעה 12.00 בצהרים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהי – לא תידון.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מנהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים | עמי"ם, חברה לפיתוח עירוני בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז ירושלים

המועצה המקומית קרית מלאכי

"בנה־ביתך" – בקרית מלאכי (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה בעבר, נותרו 4 מגרשים, לבנית 4 יחידות דיור חד־משפחתיות.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תתקיים במשרדי המינהל, בירושלים, רחוב בן יהודה 34 (קומה 12) טל. 02־224121 בימים ובשעות העבודה המקובלות.
ההרשמה תחל ביום ה' 29.12.88, ובשעה 12.00 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־28.2.89.

מנהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים | עמי"ם, חברה לפיתוח עירוני בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז ירושלים

המועצה המקומית קרית גת

"בנה־ביתך" – בקרית גת (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה בעבר, נותרו 16 מגרשים, לבנית 16 יחידות דיור חד־משפחתיות, וחצי מגרש לבנית יחידת דיור אחת בקיר משותף.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תחל ביום ב' 2.1.89, בלשכת המידע של עיריית קרית גת, ובשעה 11.00 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי המינהל, בירושלים, רחוב בן יהודה 34 (קומה 12) טל. 02־224121 בימים ובשעות העבודה המקובלות.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־10.2.89.

מנהל מקרקעי ישראל | עיריית לוד רמלה | חברה לפיתוח אזור לוד רמלה בע"מ

"בנה־ביתך" – בשכונת נוה מאיר – ברמלה (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה באוגוסט 1988, נותרו 38 חצאי מגרשים, לבנית 38 יחידות דיור בקיר משותף.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תתקיים במשרדי החברה לפיתוח לוד רמלה, רח' מתנות קפריסין 7 רמות אשכול בלוד בימים ובשעות העבודה כדלקמן: בימים א–ה, בשעות 14.30 – 08.30, וביום ו' בשעות 12.00 – 08.30. טל' 08־248164.
ההרשמה תחל ביום ג' 29.12.88, בשעה 11.00. ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־8.4.89.

מנהל מקרקעי ישראל | עיריית לוד רמלה | חברה לפיתוח אזור לוד רמלה בע"מ

"בנה־ביתך" – בשכונת ביל"ו (בנית) – בלוד (יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה באוקטובר 1988, נותרו 24 חצאי מגרשים, לבנית 24 יחידות דיור בקיר משותף.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט (כפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תתקיים במשרדי החברה לפיתוח לוד רמלה, רח' מתנות קפריסין 7 רמות אשכול בלוד. בימים ובשעות העבודה כדלקמן: בימים א–ה, בשעות 14.30 – 08.30, וביום ו' בשעות 12.00 – 08.30. טל' 08־248164.
ההרשמה תחל ביום ג' 27.12.88, בשעה 11.00. בשעה וביום הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
יתרת המגרשים ישווקו בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־8.4.89.

גם לקרייזלר עזרו

גם ל"קרייזלר" עזרו – אמר מנכ"ל "כלל" אהרון דברת בכינוס החברות של הבורסה לניירות ערך שנערך בשבוע שעבר בשיתוף עם המי"ל. המשל של "קרייזלר" לדבריו הוא "כור", מה עוד שמקומה והשתבצותה למשק גדולים לאין שיעור מאלו של חברת המכוניות האמריקאית. בתמונה: דברת (נואם), יושבים השר יצחק מודעי ומנכ"ל הבורסה יוסי ניצני.

עליה ב"רייטינג" של "כלל"

הגידול בתשואת אגרות החוב ייקר את עלות גיוס ההון של הקונצרן

מאת דרור שרביט

דירוג האשראי של "כלל" בשוק ההון הורע בתקופה האחרונה וגרם גידול בהוצאות גיוס ההון של הקונצרן. תשואת אגרות החוב הצמודות של הקונצרן עלתה לכ־7.5 אחוזים לעומת רמה הנמוכה מכ־6.8 אחוזים עד לפני חודשים.

בשנים האחרונות נהנתה "כלל" מדירוג משופר בשוק ההון והוצמדה מיד לאחר הבנקים הגדולים והחברות הממשלתיות בדירוג האשראי שלה. ההערכה היא שהירידה בדירוג האשראי של "כלל" נובעת בעיקר מגיוס הון מאסיבי בתקופה האחרונה – כ־120 מיליון שקל בסך הכל – שרובו נעשה באגרות חוב צמודות. הצפת שוק ההון בניירות ערך חדשים של "כלל", כלומר גידול בהיצע, גרם ירידת מחיריהן, דבר שהשפיע גם על מחירי אגרות החוב שהונפקו בעבר. לקראת ההנפקות הנוכחיות התקיים מסחר ער בניירות הצמודים הישנים של הקבוצה, מתוך ציפיה להשיג תשואה טובה יותר בהנפקות החדשות.

אגרות החוב הצמודות של "החברה לישראל", שבמשך שנים רבות דורגו ברמה נמוכה יותר מאגרות החוב של "כלל" – עובדה שהיה בה גם כדי לשקף יחס שונה של שוק ההון לשני הקונצרנים האלה – נהנים כיום ממצב עדיף. תשואת אגרות החוב של "החברה לישראל" התייצבה ברמה של 6.6 אחוזים. תשואה זו, הקרובה לרמת התשואות של אגרות החוב הבנקאיות והחברות הממשלתיות, משקפת את השיפור הניכר שחל בעסקי "החברה לישראל" והרווחיות.

העליה ב"רייטינג" של "כלל" תגרום הוצאה שנתית נוספת של כחצי מיליון שקל בתשלומי הריבית על אגרות החוב שגייס הקונצרן באחרונה. ב"כלל" העריכו שרמות הריבית בשנה הבאה צפויות להיות יקרות יותר בכל שוק ההון, כך שהגידול המסויים שהיה בעלות גיוסי ההון האחרונים היה מוצדק אם האלטרנטיבה היא גיוסי הון במחירים גבוהים יותר בשנה הבאה. בכל זאת, נראה ששוק ההון פירש באופן לא נוח לקונצרן את ציפיותיו לגידול בריבית הריאלית בשנה הבאה ולהחרפת הקשיים בסקטור העסקי. בהקשר זה מוזכרת גם פגישה שהיתה למנכ"ל הקונצרן אהרון דברת עם המנהלים הבכירים של קופות הגמל והמשקיעים המוסדיים לפני שההנפקות יצאו לדרך. ציפיות אלה השפיעו כבר על המחיר הנוכחי שבו שוק ההון היה מוכן לרכוש אגרות חוב של הקבוצה.

יתכן שברקע העליה ב"רייטינג" של "כלל" עומדת גם הנפקת הענק של חברת החשמל האמורה לגייס כ־300 מיליון שקל. משקיעים מוסדיים רבים העדיפו, משיקולים של בטחון ההשקעה, לשמור אמצעים זמינים להנפקה זו, הגם שהתשואה המובטחת בה לא תעלה על 6 אחוזים.

עליה קלה בהוצאה הלאומית לחינוך בשנת 1987/88

"לאחר יציבות ('86) וירידה ('85־'84) בשנים קודמות"

ההוצאה הלאומית לחינוך, במחירים קבועים, עלתה בשנת התקציב 1987 (מאפריל 1987 עד מארס 1988) בכ־3 אחוזים. באותה תקופה גדלה האוכלוסיה בכ־1.7 אחוזים, כך שהגידול בהוצאה לנפש הסתכם באחוז אחד לערך. זאת, לאחר יציבות בהוצאה הלאומית לחינוך לנפש בשנת 1986 ולעומת ירידות של כ־3 אחוזים לשנה בשנים 1984 ו־1985. על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, על סמך ניתוח מפורט של הדו"חות הכספיים לשנת התקציב 1985 ואומדנים ארעיים (על בסיס נתונים חלקיים) לשנים 1986 ו־1987.

בהוצאה השוטפת על שירותי חינוך, המגיעה ל־90 אחוזים מכלל ההוצאה לחינוך, היתה בשנת 1987 עליה של 2 אחוזים, (כלומר ללא שינוי לנפש) – לאחר עליה דומה ב־1986 ויציבות ב־1985. עליה בולטת (18 אחוז) היתה ב־1987 בהקמת מבנים וברכישת ציוד למוסדות חינוך, לאחר עליה של 2 אחוזים ב־1986 וצמצום בהשקעה ב־6 עד 8 אחוזים לשנה בשנים 1984 ו־1985.

ההוצאה הלאומית לחינוך בשנים 1986 ו־1987 היתה 8.6 אחוזים מהתוצר הלאומי הגולמי, לעומת 8.3 אחוזים ב־1985 ויותר מ־9 אחוזים בשנים 1980 עד 1984.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה עוד כי ההוצאה השוטפת לשירותי החינוך, כאחוז מהצריכה הפרטית והציבורית האחרונה, היתה כ־10 אחוז בשנות התקציב 1985 עד 1987 לעומת 11 אחוז בשנת 1984.

–כמו בשנים קודמות– ההשקעה במבנים למוסדות חינוך ובציוד הגיעה בשנת 1987 ל־3־4 אחוזים מכלל ההשקעה בנכסים קבועים במשק.

ניתוח הוצאות החינוך לפי הסקטור המבצע (כלומר ההוצאה הישירה על שכר, על בניית מוסדות חינוך ואחזקתם ועל רכישת ציוד – ללא התחשבות במקור המימון) מראה על ירידה בחלקה של הממשלה ובמקביל עליה בחלקם של שירותים שמספקים על בסיס עסקי. ב־1987 הלך והצטמצם חלקה של הממשלה והגיע ל־30 אחוז (לעומת 34 אחוז ב־1984). חלקן של הרשויות המקומיות היה 24 אחוז ושל מוסדות ללא כוונת רווח (כגון אוניברסיטאות, אורט, עמל וכו') – 37 אחוז.

מחירי־שיא לתות שדה ועגבניות לחג המולד

מאת דויד מרשיוב

רכבת אווירית שתכלול 25 טיסות מטען של החברות ק.א.ל, אל על וכן טיסות סדירות של חברות תעופה אחרות אמורה להטיס השבוע 3,000 טונות תוצרת חקלאית טריה לארצות אירופה וארה"ב.

השבוע הוא האחרון לפני חג המולד והביקוש לתוצרת חקלאית טריה מישראל גדול ביותר. כתוצאה מכך המחירים המתקבלים טובים ביותר ואף הגיעו לשיא.

★ בשבוע החולף, למשל, מכרה חברת "אגרקסקו" 44 טונות תות שיא במחיר פו"ב ממוצע של 8,100 דולר הטונה. בבריטניה הושג מחיר שיא של 11,000 דולר פו"ב לטונה.

כן החול בייצוא עגבניות חממה לארה"ב ולגרמניה. בשבוע שעבר נשלחו 65 טונות במחיר ממוצע של 2,110 דולר פו"ב הטונה, לעומת 40 טונות עגבניות שנמכרו בשבוע המקביל אשתקד ב־1,800 דולר פו"ב הטונה.

★ 1,200 טונות אבוקדו נמכרו במחיר ממוצע של 1,900 דולר פו"ב הטונה לעומת 1,260 טונות אבוקדו, שנמכרו בשבוע המקביל אשתקד במחיר ממוצע של 1,450 דולר פו"ב הטונה.

★ גם האפרסמון השיג מחירי שיא. נמכרו 76 טונות ב־3,120 דולר פו"ב הטונה לעומת 187 טונות ב־1,550 דולר פו"ב הטונה אשתקד. מתחילת העונה השנה נמכרו 230 טונות אפרסמון במחיר ממוצע של 3,040 דולר פו"ב הטונה לעומת 500 טונות ב־1,750 דולר פו"ב הטונה שנמכרו בתקופה המקבילה אשתקד.

★ תמרים נשלחו לחו"ל בכמות כוללת של 1,600 טונות, מהם 1,000 טונות תמרים לחים ו־600 טונות תמרים יבשים. תמרים אלה באריזות קמעונאיות שונות נמכרות ברשתות השיווק הגדולות בארצות אירופה. התמורה בערך 4 מיליון דולר.

יצויין, כי לקראת חג המולד שלחה "אגרקסקו" בשלושת השבועות האחרונים כ־10,000 טונות תוצרת חקלאית טריה לארצות אירופה.

לקראת סיום שנת המס 1988

בנק הפועלים מפעיל מרכזי מידע טלפוני לקופות גמל

מאת מתרו הכלכלי של "דבר"

בנק הפועלים מפעיל מרכזי מידע טלפוניים בנושאי קופות גמל, שיפעלו 24 שעות ביממה.

המערכת החדשה תפעל המחר עד סוף דצמבר, והיא נועדה לסייע לציבור המשקיעים לנצל את מכלול אפשרויות ההפקדה בקופות הגמל במהלך דצמבר לקראת סיום שנת המס 1988.

המערכת מבוססת על קלטת אלקטרונית, הכוללת מידע על אפשרויות ההפקדה בקופות תוך ניצול הטבות המס לכל שנת הכספים.

מספר הטלפון לקבלת המידע באמצעות הקלטת האלקטרונית הוא 03־288643.

נוסף על כך מפעיל הבנק ב"לב דיזנגוף" בתל־אביב מרכז מידע מיוחד בנושאי קופות גמל, הפתוח בכל ימות השבוע בשעות לפני הצהרים. ניתן לפנות אל מרכז המידע גם טלפונית, 03־208022.

מערכות מידע וייעוץ אלה הן חלק מפעילות שיווקית כוללת של בנק הפועלים בדצמבר, לקראת סיום שנת הכספים 1988.

במהלך השנה חל גידול מרשים בהיקף נכסי קופות הגמל וקרנות ההשתלמות של הבנק, ובנובמבר 1988 הן עברו לראשונה את גבול 9 מיליארד ש"ח – יותר מכל בנק אחר.

נדל"ן / אבי שוברט

"סביר" תבנה 36 דירות בכפר סבא

חברת "סביר" רכשה מגרש בכפר סבא שהיה בבעלותה של האגודה החקלאית המקומית "אגראי". המגרש, בשטח של 2,459 מ"ר נטו, נרכש תמורת 1.4 מיליון דולר והוא ממוקם ברחוב כנרת, באזור היכל התרבות העירוני, כשבסביבותיו גינה ציבורית גדולה. אזור זה נחשב לאחד המקומות המבוקשים בעיר.

"סביר" תבנה במקום פרוייקט מגורים בן 36 דירות בשני בניינים. בכל אחד בן 19 דירות השני בן 17. 30 מהדירות יהיו בנות 5 חדרים עם מרפסת גן פתוחה ו־6 דירות קוטג' בנות 6 חדרים, וגם להן צמודה מרפסת גן פתוחה. הבניינים יוקפו ברחובות הולכי רגל (משולבים).

"סביר" היא בבעלות משפחתית ובניהולם של אביגדור סבידסקי, המכהן כחבר הנהלה של ארגון הקבלנים בתל־אביב, ובנו יצחק.

מחירי הדירות בפרוייקט ינועו בין 135,000 דולר ל־160,000 לדירות בנות 5 חדרים ו־180,000־190,000 דולר לדירות הקוטג'. ממשרד "דיור 85" נמסר עוד כי כל הרוכשים דירות בפרוייקט יקבלו ערבות בנקאית על פי חוק מכר דירות. לרוכשים הראשונים תינתן הנחה. בניית הפרוייקט תחל בעוד כ־3 חודשים.

מוכרים מגרשים ב"נחלת יהודה"

סוכנות "אנגלו סכסון" כפר סבא החלה במכירת מגרשים פרטיים בפרוייקט "נחלת יהודה" הממוקם ליד מרכז כפר סבא, מוסר מוריס שיפמן מסוכנות "אנגלו סכסון" שם. השלב הראשון מיועד לבניית 20 קוטג'ים בשכונה המתוכננת כ־100 קוטג'ים.

שיטת המכירה מביאה להוזלת ההוצאות מפני שהיא מאפשרת לקבוצה להתארגן לצורך תכנון ופיתוח השטח. יחד עם זאת ניתן גם לרכוש מגרשים לבניה עצמית.

גודל המגרשים הוא, בממוצע, כ־300 מ"ר, והמחיר הממוצע הוא 74,500 דולר לעומת מגרשים בודדים המגיעים לסכום של יותר מ־105,000 דולר. במרכז מציעה "אנגלו סכסון" משכנתא של עד 20,000 דולר למגרש.

המינהל יבדוק מחדש התוכנית להעתקת השוק הסיטוני

שר החקלאות אריק נחמקין, המשמש גם כיו"ר מועצת מינהל מקרקעי ישראל, החליט למנות צוות לבדיקה מחודשת של התוכנית להעתקת השוק הסיטוני בתל־אביב. בישיבת הנהלת המינהל אמר כי מאז נעשו התוכניות להעברת השוק, חלו שינויים בדרכי השיווק של תוצרת חקלאית וחלק ממנה אינו עובר כלל את השוק. על־פי התוכנית הקיימת, יועבר השוק לאיזור חירייה.

וילות לשוטרים ולגמלאי צה"ל

המינהל חתם בשבוע שעבר שני חוזים עם המשטרה ואגודת "צוות" להקמת שכונות וילות לשוטרים ולגמלאי צה"ל ביבנה ובראש העין. ביבנה תוקם שכונת וילות של 240 יחידות דיור, אשר שטחן ינוע בין 400־250 מ"ר. השכונה מיועדת לשוטרים.

במזרח ראש העין תיבנה שכונה לגמלאי צה"ל ובניהם אשר תכלול 800 וילות בגודל דומה. בשני האתרים יהנו המשתכנים מהנחה של 50 אחוז מערך הקרקע. על ההסכמים חתם מטעם המינהל המנכ"ל משה גת. מטעם המשטרה חתם ראש אגף כח אדם ניצב יעקב טרנר ומטעם גמלאי צה"ל, תא"ל (מיל) יעקב שוה.

"אנגלו סכסון" תטפל במכירת החנויות במרכז באלקנה

סוכנות "אנגלו סכסון" תטפל באורח בלעדי במכירת החנויות שעדיין נותרו פנויות במרכז המסחרי החדש ההולך ומוקם באלקנה על כביש חוצה שומרון, על ידי חברת ק.ב.ה. בינוי ופיתוח.

מדובר ב־10 חנויות בגדלים שונים, כאשר המחיר למ"ר הוא כ־1,000 דולר וכן השטחים המיועדים למרכול, לבנק ולמשרדים שטרם נמכרו.

בימים אלה הושלם שלד הבניין, כולל ההפרדה לחדרים, המיועד לשמש מרפאה אזורית של קופת חולים הכללית על שטח של 750 מ"ר. קופת חולים רכשה את השטח כבר לפני כ־10 חודשים עם אופציה להגדלת שטחה בעתיד עד 1500 מ"ר.

נמכרו כ־50% מדירות "אלון הכרמל" בחיפה

למעלה ממחצית הדירות של שכונת המגורים החדשה "אלון הכרמל" שליד הטכניון בנוה שאנן בחיפה, שבונה חברת "א.דורי" נמכרו. מרבית הרוכשים הם אנשי סגל הטכניון.

בשכונת המגורים החדשה, שבנייתה תסתיים בעוד כשנה וחצי, יש 93 יחידות דיור – דירות, דירות גג, קוטג'ים בודדים.

הדירות והקוטג'ים ברמת גימור גבוהה ולרובם חנייה מקורה ומחסן דירתי. המחירים נעים בין 80,000 דולר (כולל מ.ע.מ) לדירה של 3 חדרים בשטח של 78 מ"ר עד ל־180,000 דולר (כולל מ.ע.מ) עבור קוטג' בודד, של 6 חדרים בשטח של 165 מ"ר, עם חצר פרטית.

הקבלנים פועלים לגיוס הון

"הציבור הרחב זקוק לשוק תיווך מקרקעין, אך כל עוד לא נתקבלה החלטה במשרד המשפטים בדבר החוק, על המתווכים להתנדב לפעילות ברמה המקצועית הגבוהה ביותר" – אמר נשיא "מרכז הקבלנים", מרדכי יונה, בכינוס השנתי של מלד"ן, עמותת המתווכים לנכסי דלא ניידי, שנערך לאחרונה בירושלים.

יונה בישר, כי המתווכים, חברי מלד"ן יוזמנו בקרוב ליטול חלק בכינוס בין־לאומי של אנשי עסקים יהודיים העוסקים בנדל"ן בכל העולם, שמרכז הקבלנים מתכנן לסוף 1989. הכינוס יעסוק באטרקטיביות שבהשקעות נדל"ן בישראל.

"מרכז הקבלנים פועל לגיוס הון מהציבור ומהמקורות פיננסיים אחרים בארץ ובעולם, לקידום פעולות הענף. לדברי יונה ניתן לגייס מאות מיליוני דולרים לענף ומרכז הקבלנים מכין עתה לצורך זה תוכנית פעולות רב־שנתית לענין זה.

המועצה האזורית עמק הירדן קצצה חצי תקציבה

"כדי להסביר לחברים שהם עניים"

מאת שמעון וייס

דרך מקורית ו"מחנכת" להתמודד עם המצוקה הכלכלית הקשה בקיבוצים מצאו בסוף השבוע חברי מליאת המועצה האזורית עמק הירדן שהחליטו לקצץ באורח דרסטי ומיידי מחצית מתקציב המועצה "כדי להסביר לחברי הקיבוצים בעמק שהם עניים, וכשאין כסף אין פעילות", כפי שהסביר ראש המועצה זאב שור.

שור הניח על שולחן מליאת המועצה את הצעתו לקצץ במחצית מתקציב הפעילות השוטפת שלה וההצעה התקבלה ברוב מוחלט. בין השאר יקוצצו בתקציבי פעילויות הספורט, התרבות והמוסיקה מטעם המועצה האזורית שבהן פעילים חברים מיותר מ־20 קיבוצי העמק. שור גם הצליח לאייש מקומות עבודה בענפים יצרניים בחברי קיבוצים שמצבם הכלכלי קשה במיוחד וכך גוייסו חברים מאשדות יעקב/מאחר לעבודה בענף הבניה בחוף אמנון בצפון הכינרת השייך למועצה האזורית ואת משכורותיהם הם מכניסים לקיבוץ.

יצויין כי זה מקרה ראשון שמליאת מועצה אזורית, שבה משתתפים נציגי קיבוצים מהאיזור, מקבלת החלטה שנועדה "לחנך" את חבריהם ולהסביר להם עד כמה מצבם קשה ועד כמה יש צורך לחסוך אף שמצבה הכללי של קופת המועצה האזורית עמק הירדן טוב.

שור הסביר כי הוא לוקח בחשבון אפשרות לביקורת חריפה בקיבוצים על הפסקת חוגי ספורט ומוסיקה ושירותים אחרים שמעניקה המועצה, אך לדבריו הגיע הזמן שחברי הקיבוצים יבינו שבמצב הכלכלי הגרוע בו הם נתונים, יש צורך לקצץ בפעילויות, ממש כמו שעושה זאת משפחה בעיר.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	475.06	5434.98
אבוקה	348.85	337.19
אגוד	308.49	302.56
אגם	116.09	114.66
אדיר	2054.19	2039.27
אדם	144.16	143.13
אדמיר	188.67	187.35
אור	444.98	441.18
אורין	126.91	124.42
אורלי	330.63	328.28
אורן	945.37	925.76
אייל	6607.48	6479.78
איריס	6193.28	6067.27
איתן	908.06	890.21
אלון	741.81	727.08
אלמוג	789.05	752.56
אנליסט		
אג"ח	116.51	114.86
אנליסט		
גמישה	107.18	104.62
אנליסט		
מניות	96.70	94.35
אנשר	98.48	96.91
ארז	190.46	186.76
אש	132.55	129.61
אשל	204.47	200.51
אתגר	83.46	81.87
אתרוג	290.83	288.04
בדולח	138.84	137.91
ברוש	577.44	566.32
ברק	491.46	481.63
ברקת	354.81	352.34
גביש	1673.10	1661.32
גבע	130.00	128.09

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	522.87	512.68
גיא	119.81	118.04
גיל	3436.08	3369.62
גלית	724.98	719.71
דוברבן	375.84	372.28
דוכיפת	545.25	534.65
דולב	281.59	275.90
דורון	166.40	163.24
דותן	317.92	311.92
דליה	606.78	594.90
דרור	—	—
דקל	349.07	342.38
הדס	427.42	424.70
הילה	453.75	451.47
הוד	628.43	608.64
זהר	126.86	124.98
זיו	156.30	153.98
זינוק	105.44	103.18
זיק	77.89	75.99
זמיר	405.41	397.51
חוחית	191.57	187.81
חליפין	164.80	164.37
חלמיש	237.68	236.05
חן	171.57	170.89
טופז	128.75	128.57
טל	6890.25	6799.71
יובל	553.91	529.31
יהלום	160.48	159.38
יסודות	358.76	355.28
ישרה	555.24	530.78
כוכב	278.50	273.08
כחל	135.68	134.49
כלנית	662.53	649.32
כספית	299.18	296.97
כרמל	128.47	126.44

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כתר	1285.79	1264.83
להב	5292.70	5189.88
למשקיע	140.14	138.19
לפיד	274.35	269.00
לקט	2197.28	2179.46
לשם	462.24	462.13
מבחר	1643.82	1612.17
מבטח	4682.48	4588.75
מגד	297.86	293.46
מגן	4141.81	4102.52
מור	1601.30	1578.72
מורן	913.98	907.20
מסה	26899.85	26495.57
מיטר	1210.14	1186.75
מכלול	90.30	89.67
מנוף	4838.98	4745.48
מעיין	815.28	799.69
מקשה	465.57	462.27
מרווח	146.66	146.12
מרום	1596.74	1565.91
נוגה	167.18	164.71
נטיף	268.60	266.70
נמר	447.98	441.38
נילי	124.99	123.15
סביון	616.24	604.14
סגולה	151.56	150.44
סלע	447.82	444.66
סנונית	640.98	635.56
סער	388.55	381.15
ספיר	176.27	175.81
עדיף	371.92	364.74
עדידה	808.35	794.51
עידן	578.46	569.99
ענבר	117.01	115.99

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עתיד	2242.13	2225.84
עפרוני	599.92	594.69
ערמון	129.41	126.97
פיא	1662.08	1650.25
צבר	556.49	551.50
צופית	509.57	499.68
צוק	145.47	143.12
צמיד	1312.68	1302.60
צמיחה	554.25	546.04
צמרת	161.86	160.75
צרית	117.17	115.50
קלע	173.21	172.77
קשת	117.69	116.67
רובית	17364.44	17213.41
ריבן	155.54	155.28
רקפת	1003.45	987.17
רשף	471.30	461.71
שבים	540.84	536.21
שחם	389.40	386.31
שחף	109.69	108.73
שירה	471.50	468.06
שמיר	485.29	475.78
שנהב	656.85	652.04
ששת	710.19	696.58
שקד	105.54	102.58
שקף	208.10	204.12
תבונה	258.76	256.38
תדהר	541.94	539.24
תדירים	686.74	682.14
תנופה	109.86	109.04
תמר	309.02	303.20
תמוז	227.79	226.19
תרשיש	125.89	125.00
תשרי	614.16	608.82

هكذا من الأصل

חוקר הדליקות של כבאי חיפה סבור – על פי ממצאים

ההצתה במסגד – אולי פרובוקציה

במשטרה מביעים פליאה; ניידות ומג"ב ישמרו בתי כנסת ומסגדים

מאת יוסי ליבוביץ
סופר „דבר"

משרד הפנים הודיע אתמול, על סמך ממצאים של חוקר דליקות מטעם כבאי חיפה, כי מבצע או מבצעי ההצתה במסגד בכפר איבטין הכיר היטב את המקום. מכאן הסיק במכבי האש כי יתכן שהיתה זו פרובוקציה של אנשי הכפר וידם היתה בהצתה.

חוקר הדליקות קבע את ממצאיו לאחר שבחן את המקום. הוא מצא במסגד מוקדי הצתה אחדים וכן הגיע למסקנה כי שערי המסגד לא היו נעולים ולפיכך מי שהצית את המקום ידע שבורה זו. כן קבע החוקר כי ההצתה בוצעה כך שתאפשר מינימום של גרימת נזק למסגד.

במשטרת מרחב חיפה „הרימו גבה" על הממצאים. מפקד מרחב חיפה, תנ"צ יוסי לוי, אמר בתגובה על שאלת סופר „דבר" כי בשלב זה אין בידי צוות החקירה המיוחד בראשות פקד דורי להגר מספיק ראיות כדי לקבוע באורח חד־משמעי או לפחות חלקית כי אכן מדובר בפרובוקציה של בני המקום.

לוי הדגיש כי כל כיווני החקירה, שנקבעו כל ידי המשטרה זמן קצר לאחר גילוי המעשה, שרירים וקיימים. הוא הוסיף כי כיוון החקירה המועדף של המשטרה עדיין מתמקד באותה שיחת טלפון שבה מסר אלמוני בעברית רהוטה למפקד משטרת זבולון, סנ"צ לוי שרגא, כי ההצתה בוצעה כתגובה על חשיפת חוליית החבלה הברזוית שרוב חבריה מאיבטין.

באחורנה התמקדה המשטרה, בין השאר, בניסיון להתחקות אחר אלמונים שנראו, על־פי עדי ראיה, נמלטים מהכפר ברכב קטן. החוקרים בדקו בכל המשרדים להשכרת רכב באיזור חיפה, אולם עד כה העלו הבדיקות חרס. לוי הוסיף כי עד כה נחקרו רבים מהכפר ובידי המשטרה עדויות רבות, אולם טרם נעצר חשוד בפרשה.

הצתת בית הכנסת

במקביל חוקר צוות אחר את נסיון הצתת בית הכנסת בחיפה. תיק החקירה הופקד בידי צוות במחלק הנוער במרחב חיפה. זאת משום שהועלתה סברה כי מדובר בנסיון הצתה „פרטיזני", על ידי נערים או ילדים.

בעקבות שני מעשי ההצתה אלה החליט בפיקוד מטה המחוז הצפוני של המשטרה, יחד עם מטה מרחב חיפה, להפקיד את הסבירה על כל המקומות הקדושים במרחב חיפה בידי ניידות הסיור של המרחב וכן בידי אנשי משמר הגבול.

הח"כים התערבו ב„מפריטקס", המשטרה גלתה סבלנות

העובדות פינו המפעל והגישו פרחים לשוטרים שבאו לפנותן

מאת רני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

אידיליה לא היתה שם. גם ח"כ יעקב שמאי לא היה שם, שהרי „מפריטקס" אינו שייך ל„כור". והיה שם מאבק שלא גלש לאלימות. מפקד משטרת מרחב לכיש נצ"מ טוביה גולן נשם לרווחה על שלא היה צריך להורות לקציניו ושוטריו להוציא בכוח מהמפעל הסגור את הפועלות קשות־היום משדרות. „ריכוזנו מספיק כוחות כדי לבצע את המשימה" אמר לי. בין יתר השוטרים קיבל גם הוא מידן זר פרחים. גולן אמר לח"כים ובראשם לובה אליאב וראש המועצה עמיר פרץ, שהוא מעמיד להם את כל הזמן אם מאמצי ההידברות שלהם עם „כלל" יביאו לכך שהפועלות יפנו מרצונן החופשי את המפעל, כפי שקרה בסוף.

אל הפועלות באו בבוקר משלחות מכל מקומות העבודה בעיירה. המשטרה הציבה גדרות ולא נתנה להיכנס לתחום המפעל. הפועלות התרכזו בחדר האוכל שלו, חלקן שרועות על מזרונים שנפרשו על רצפתו. אחר כך באו חברי הכנסת. ביניהם אליאב, אלי בן־מנחם, חגי מרום, אפרים גור ואברהם כץ עוז מהמערך, חיים ג'ומס אורון ממפ"ם, הרב יצחק לוי מהמפד"ל, וכמובן שני חברי הכנסת מהעיירה הרב אריה גמליאל מש"ס ועמיר פרץ מהמערך. אליהם הצטרף יו"ר מועצת נבחרי הנגב יחיאל בנסוב, ראש מועצת אופקים.

אליאב, שפעל בזמנו כמורה בעיירה, אמר לפועלות כי הח"כים באו להזדהות עימן ולפעול ברוח טובה לפתרון הבעיה, בדרך הוגנת וטובה. הוא סיפר כי במוצאי שבת ניהל שיחה עם מנכ"ל „כלל" אהרון דברת, והתרשם מרצונו הטוב להגיע להסדר.

אך הסתבר ששושנה ירון, המנכ"לית של „ליגת", מפעל־האם של „מפריטקס", אינה מכירה בסיכום של אליאב עם דברת. אליאב וחגי מרום הלכו לטלפן וחזרו עם הודעה שב„כלל" מוכנים לפתוח מייד במו"מ „בלי תנאים מוקדמים", אבל „עם כוונה שהתוצאות יניחו את דעת שני הצדדים", אם העובדים יפנו את המפעל.

לאחר התייעצות בין פרץ, מזכיר מועצת הפועלים אלי ביטון והועד, מכנס פרץ את העובדות היושבות על המזרונים מול האח"מים שבאו לתמוך במאבקן ומודיע: „לאחר שבילינו כאן ימים לא פשוטים ביחד במאבק על מעמדנו כעובדי תעשיה, על מעמד התעשייה ועל מעמדנו כתושבי שדרות, אנחנו לא מעוניינים לחפש עימות עם החוק. לכן החלט לתת סיכוי לדרך של רצון טוב, לקחת סיכונים מבחינת האינטרסים של העובדים, ולהיענות לבקשת מנכ"ל „כלל" לפנות את המפעל". פרץ מסביר להן שבכך המאבק אינו מופסק, ותגובה לו תמיכת עשרה חברי כנסת ומבהיר ש„אין בכוונתנו להוביל לאלימות".

מזכיר מועצת הפועלים ביטון מקווה שהנהלת „כלל" תדע להעריך את הצעד. ההצעה לפנות את המקום נתקלת בהתנגדות ספונטאנית של העובדות. הן אומרות ש„אין אמונה" ב„כלל" שרימה אותן, מבריזות שלא יפנו את המקום עד שלא יקבלו את הפיצויים. שעה שלמה מנסה פרץ, המבקש מהן להעניק לו קרדיט, וכך גם לובה אליאב, לשכנע אותן להיענות לפנייה.

נצ"מ גולן וקציניו ממתינים בסבלנות בצד. לבסוף עולה בידי פרץ לשכנען. הן מוחות לו כפיים, אוספות את השמיכות, נוטלות משני קרטונים פרחים לבנים ומעניקים אותן לשוטרים. יו"ר הועד שרה אהרונוביץ' אומרת: „את שלנו עשינו. עכשיו תורם של הפוליטיקאים".

למו"מ הוקצבו שלושה ימים. בידי „כלל" להוכיח לארבעת מנייני עובדותיו לשעבר בשדרות שאי־אלימות משתלמת גם ביחסי העבודה, או שיהיה זה המשך למאבק שבחלקו יתנהל בתל־אביב.

הודעת ההנהלה

הנהלת „מפריטקס" מסרה אתמול כי הסכימה להיפגש עם נציגות העובדים רק לאחר שהפועלות פינו את המפעל, ולאחר שהתחייבו לתקן את הנזקים. כן הוסבר כי עם סגירת המפעל לפני חודש הוצע לעובדותיו להיקלט במפעל תשלובת „פולגת" בקריית גת, מרחק חצי שעה נסיעה משדרות, אך הן ומנהיגי העיירה העדיפו לדחות את ההצעה וליהנות מפיצויים ודמי אבטלה ובהנהגתו של ראש המועצה ח"כ עמיר פרץ הסיגו גבול ופרצו לשטח המפעל, דבר שחייב את הגשת התלונה במשטרה לפינוי. כן הוסבר כי הסכומים ששולמו עד כה לעובדים הם חלק מהפיצויים ועליהם לפנות לקרן הפיצויים לקבל את המגיע להם.

סקר מוכיח ללהט, לדבריו, שאינו זקוק לליכוד בת"א

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

סקר שהגיע לידיו של ראש עיריית תל־אביב שלמה להט לפני כשבוע מגלה כי אם ירוץ ברשימה עצמאית לראשות העיר, יקבל מספר זהה כמעט של קולות אילו היה רץ עם הליכוד ואילו רשימת הליכוד תיפגע עד כדי ירידה במחצית ממספר מצביעיה.

להט הראה את הסקר לאחד מאנשי סיעת הליכוד בעירייה כדי להוכיח לו כי אינו זקוק לליכוד בהתמודדו על ראשות העיר.

בשלב זה מנסים אנשי "חרות" בעירייה ללחוץ על להט בשתי נקודות: א. הם מבקשים להתנות את הצטרפותם אליו בתנאי שיתחייב לא לכלול את סיעת העבודה במערכת הבחירות העירונית; ב. מבקשים להבטיח כי אריה קרמר, איש הסיעה ומנהל המנגנון העירוני, יזכה בתפקיד סגן בלעדי לראש העירייה. אנשי "חרות" אומרים כי בקדנציה הקודמת הובטחה להם רוטציה בתפקיד סגן ראש העירייה עם יצחק כספי, איש הליבראלים, אך הרוטציה לא קוימה. "כעת מגיע לנו להיות סגני ראש העיר", אומרים אנשי "חרות" בעירייה.

אנשי סיעת הליבראלים, סיעתו של להט, חלוקים עימו בנושא איוש חברי המועצה ומבקשים לקבוע בעצמם את חבריה.

בדיונים שהוא מקיים עם אנשי סיעתו אומר להט: „ישבתי עם סיעת העבודה חמש שנים ועל פי תוצאות הבחירות אשקול על ההליכה איתם. לפני כן לא אתן התחייבות משום סוג שהוא. אשר לבעיית איוש תפקידו של סגן ראש העירייה, אינני רואה כל סיבה למאבקי כוח. אני משתף פעולה עם כספי ועם קרמר ואינני רואה כל סיבה למאבקי כיבודים".

חשד: כנופיה גנבה תיקי סטודנטים באוניברסיטה

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

סטודנט באוניברסיטה העברית נעצר כחשוד בגניבת עשרות תיקים מסטודנטים בקמפוס שעל הר הצופים.

החשוד, שמואל אוקה בן 24, נעצר לאחר מעקב של אנשי בילוש בשטח האוניברסיטה בעקבות תלונות שנתקבלו על גניבות תיקים מסטודנטים.

החשוד נתפס על חם בעת שניסה לגנוב תיק שהונח לרגע על ידי סטודנטית. הוא הודה במעשה ובמקרים נוספים והוביל את חוקריו למקום מסתור שם נמצאו שני תיקים.

החשוד מסר שמות של חשודים נוספים והמשטרה חושדת שהמדובר בכנופיה המבצעת גניבות שיטתיות של תיקים באוניברסיטה.

מעצרו הוארך בבית משפט השלום בירושלים בתשעה ימים.

בי"ס ממ"ד בראשל"צ יושבת היום ב„אורח לא חוקי"

מאת רני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

עיריית ראשון לציון הודיעה להורי בית הספר הממלכתי־דתי „סיני" במרכז העיר שהשבתתו על ידי ועד ההורים מנוגדת לחוק. היא תדאג שבית הספר יהיה פתוח היום ותקיים את הסעות התלמידים אליו כרגיל.

הועד טוען כי בית הספר מקופח וכי תלמידיו עדיין לומדים בארבעה מבנים טרומיים מפלדה „פיר" המסכנים את שלומם.

מהעירייה נמסר כי גם על דעת משרד החינוך ובעקבות הסידורים שהותקנו במבנים הללו, הדבר אינו נכון וכי בעוד חודשים אחדים יוחל בהקמת בניין חדש למוסד.

יצוין כי ההורים התנגדו שחדר האוכל והמסכה לשעבר של בית הספר, שבהם פועל עתה בית כנסת, יוכשרו ככיתות־לימודים. במוסד לומדים כ־700 תלמידים. שניים מחברי ועד ההורים שלו הם פעילים בסניף המקומי של המפד"ל ונאבקים עתה על הכללתם ברשימתה לעירייה.

שיבושי התנועה בדרך רוקח בת"א יחמירו היום: סיפורו של מחלף

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

השיבושים בדרך רוקח יחמירו מהיום בשל העבודות להקמת המחלף בקצה כביש איילון. פתיחתו כבר מתאחרת בשלושה שבועות ועתה מבטיחים כי ייפתח בעוד עשרה ימים.

פתיחת הקטע האחרון של כביש איילון בין רחוב ההלכה ודרך רוקח בסוף אוקטובר, לקראת הבחירות לכנסת, גרמה שיבושי תנועה קשים ביותר הן על דרך רוקח מזרחה עד צומת הכפר הירוק הן מערבה, בעיקר בצומת דרך חיפה ובשעות השיא עד צומת רחוב איבן גבירול. תור ארוך של מכוניות לפניה שמאלה מכביש חיפה לדרך רוקח משבש גם את התנועה הנכנסת לתל־אביב ומחייב נהגים לסטות מנתיב לנתיב תוך סכנת נפשות. הפניה שמאלה מכביש חיפה לדרך רוקח נמשכת, בשעות שאינן שעות־שיא, ארבע־שש דקות.

עם פתיחת הקטע האחרון של כביש איילון הבטיחה חברת נתיבי איילון, כי המחלף בדרך רוקח, שהיה אמור למנוע את עיקר השיבושים האמורים, ייפתח "תוך חודש". בינתיים עברו שש שבועות והמחלף לא נפתח. בתשובה על שאלת סופר "דבר" אמרה אמש דוברת מטעם מנכ"ל נתיבי איילון דן הולצמן, אריה בירבר, כי יש כוונה לפתוח את המחלף ב־29 בדצמבר. פירוש הדבר, שהמחלף ייפתח חודשיים אחרי פתיחת הקטע האמור של כביש איילון, כלומר באיחור של חודש לעומת ההבטחה המקורית. הדוברת לא ידעה להסביר את הפער בין ההבטחה ומימושה.

החרפת השיבושים בתנועה על דרך רוקח מהיום נועדה לאפשר עבודות להכנת המחלף החדש, בכלל זה ריבוד מחדש של הכביש והקמת מערכת רמזורים חדשה. לסופר "דבר" הובטח כי עבודות אלה יימשכו רק שלושה ימים. לא ברור אם הגשמים, שהחלו אתמול ונמשכים גם היום, נלקחו בחשבון במתן הבטחה חדשה זו.

הולצמן, שהחליט על הפתיחה הלא־מושכלת של הקטע האחרון בכביש איילון, הוא המועמד העיקרי של השר חיים קורפו לתפקיד מנכ"ל משרד התחבורה, אם ימשיך בתפקידו כשר התחבורה בממשלה החדשה. דבר זה עדיין לא ברור, שכן ראש־הממשלה יצחק שמיר מעוניין למנות אותו לשר בלי תיק, שיתאם בין הממשלה והכנסת וינהל את הקואליציה. אם ייעתר השר קורפו, הנחשב לפרלמנטר מעולה, לבקשת ראש־הממשלה, עשויים להתמנות לשר־התחבורה הבא השר משה קצב או סגן־השר רוני מילוא, שלכל אחד מהם יש מועמדים אחרים לתפקיד מנכ"ל המשרד.

„פניציה" בירוחם עלול להיסגר אם לא ישוחרר התנור

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

מפעל „פניציה" בירוחם, המייצר את שליש מתצרוכת בקבוקי הזכוכית בארץ, עלול להיסגר תוך חודש ו־260 עובדיו ישוטו, אם לא ישוחרר תנור הזכוכית המעוכב זה כחודשיים במכס בנמל אשדוד. כך הזהירו מנכ"ל המפעל, ד"ר דוד טייבר וחברי ועד הפעולה שהוקם להצלת המפעל, במסיבת עיתונאים שקיימו אתמול בבאר שבע.

המנכ"ל מסר כי הבנק לפיתוח התעשייה מעכב מזה כ־14 חודש הלוואה בסך כ־2.5 מיליון דולר לרכישת התנור והקמתו בשטח המפעל, בשל מצבו הפיננסי של קונצרן „כור". לדבריו, הבנק מסרב להעניק את ההלוואה ללא ערבות ממשלתית של 40 מיליון דולר.

„פניציה" נקלע למשבר קשה בעקבות התקלה שגרמה את שריפת וקריסת התנור הגדול באוקטובר אשתקד. תנור זה ייצר כ־250 טונה זכוכית ביום. מאז התקלה, עושה המפעל מאמצים גדולים כדי להביא לארץ תנור חליפי, העשוי להעלות את המפעל על דרך המלך. לעת עתה ממשיך לעבוד במקום התנור הקטן, המייצר כ־120 טונה זכוכית ביום. השבתת התנור הגדול אילצה את הנהלת המפעל לנקוט צעדי ייעול ניכרים והם פיטורי 113 עובדים. בניית התנור הגדול במקום זה שניזוק, היתה מגבירה את היצור ומספקת את כל תצרוכת מיכלי הזכוכית של ישראל. אי־הפעלתו של התנור גורמת הפסדים למפעל ובתוצאה מכך חלק גדול מעובדיו מחוסר עבודה.

„כל הסקרים מוכיחים שהפעלת התנור תביא את המפעל לרווחיות, ללא סובסידיות והטבות משום סוג", אמר אתמול ד"ר טייבר. „פניציה", שהוא המעסיק הגדול ביותר בירוחם, אינו בעיה מקומית, אלא בעיה לאומית. פיטורי העובדים, על רקע הפוטנציאל העצום הטמון במפעל, יאלץ את המדינה לשלם להם דמי אבטלה, וזאת בהיעדר מקומות תעסוקה חלופיים בירוחם", אמר.

חבר ועד הפעולה, יצחק אבוקרט, הגיע אתמול ועם רב על מדיניות הממשלה שכתוצאה ממנה ניזוקים בעיקר מפעלים באזורי פיתוח. „בהינף אצבע אחד הם מצביעים על הקמת ישובים ביו"ש – במיליוני דולרים ואילו כאן, כשאנו דורשים הלוואה, לא מענק, של 2.5 מיליון דולר, כדי להמשיך להעסיק 260 עובדים ולהמשיך להפעיל מפעל בעל פוטנציאל, הממשלה, באמצעות הבנק לפיתוח התעשייה, דורשת ערבון של 40 מיליון דולר". המנכ"ל העריך אתמול כי על רקע המציאות שנוצרה, אם בתקופה הקרובה לא תימצא דרך להוציא את המפעל מהמשבר, הוא ייסגר מעצמו.

סגן ראש המועצה המקומית, מרדכי פרץ, הנמנה על חברי ועד הפעולה, אמר אתמול כי באופן לא רשמי, שיעור האבטלה בירוחם נאמד בכ־20 אחוז, נתון המציב את העיירה בראש עקומת האבטלה בארץ. לדבריו, בשנה האחרונה נסגרו בירוחם שלושה מפעלים: „אמבלה", „פריף" ו„צור הדרום" ומפ"ש (רכיבים אלקטרוניים למתקנים סולאריים), מהם נפלטו כ־60 עובדים. נוסף על פיטורי 113 עובדי „פניציה", צומצם כוח האדם במפעלים „נגב קרמיקה", „מתכת בראנר" ו„פוספטים בנגב", שבימים אלה הודיע על פיטורי 100 עובדים, נוסף על מאות העובדים שכבר פוטרו בתקופה האחרונה.

„נתונים מדאיגים אלה יגבירו את היקף הנטישה מירוחם ובמקביל יעלו את עקומת המשיעה בישוב", קבע אתמול פרץ.

★ מומחה בינלאומי בתחום זיהום האוויר, ואן אוסטנבן מהולנד, עומד להגיע בימים הקרובים לחיפה בהזמנתו של ראש העירייה אריה גוראל כדי להעריך את כמויות זיהום האוויר בעיר ובאזור ולהגיש בנושא זה את מסקנותיו. המומחה, המועסק במשרד לאיכות הסביבה של ממשלת הולנד ומתמחה בצמצום הזיהום מבתי הזיקוק ותחנות הכח שם, יתבקש להעריך את מצב הזיהום על פי התקנים הבינלאומיים האירופיים ולהציג את הפתרונות המקובלים שם.

„על דגלם העצמאי"

בקשר לידיעה („דבר" מאתמול) על הבחירות באוניברסיטת חיפה מבקש דובר מפ"ם, דני פלג, לציין כי רשימת „סלע" – משותפת לתא הסטודנטים של מפלגת העבודה, מפ"ם ור"צ ומבין 38 נציגיה באוניברסיטה, חמשה יושבים בשם מפ"ם על דגלם העצמאי".

במלאת שנה לפטירת

ברוך גרינגורטן ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו מחר יום שלישי,
י"ב טבת תשמ"ט 20.12.88 בשעה 16.00
בבית העלמין בנען.

המשפחה
וקיבוץ נען

לחברתנו אביגיל יהודה

איתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף בהריה
ההנהלה והעובדים

לחברנו ריקו שיוביץ

איתך באבלך במות

אחיך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברנו מנחם ישכיל

משתתפים בצערך
על מות

אחותך ז"ל

תנובה אקספורט
ההנהלה והעובדים

לחברנו יעקב ספרי

משתתפים בצערך
על מות

אחיך ז"ל

תנובה אקספורט
ההנהלה והעובדים

לשכת נשיא המדינה

אות הנשיא למתנדב התשמ"ט – 1989

יוענק ע"י נשיא המדינה, מר חיים הרצוג,
למתנדבים בתחומים הבאים:

חברה ורווחה	בריאות מדע ורפואה
קליטת עליה	בטחון
חינוך, תרבות ואמנות	איכות חיים וסביבה

האות יוענק למתנדבים ולקבוצות מתנדבים בתחום בו פעלו או שפעולתם יוצאת הדופן תרמה תרומה מיוחדת לטובת המדינה והחברה.
כן יוענק אות להתנדבות כדרך חיים ראות הנשיא לנוער מתנדב.
המעוניינים להמליץ על מועמדים לאותות אלו יפנו לשם קבלת שאלון ופרטים נוספים אל:

המרכז להתנדבות בישראל
ת.ד. 7341 הקריה
תל־אביב 61070 טל. 03-217277-8-9

את ההמלצות יש להגיש עד ליום כ"ה בשבט תשמ"ט (31.1.89)

על מותו ללא עת של

יהודה בן־נון ז"ל

איש מועצת פועלי חיפה,
מיצגם ונאמנם של העובדים

אבל

האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות הכללית של העובדים בא"י

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אימי וסבתנו היקרה

חינה דומשביצקי

שהלכה לעולמה בשיבה טובה

ההלויה תתקיים היום, יום שני י"א בטבת תשמ"ט 19.12.88 בשעה 12.30,
בבית העלמין הישן בחוף הכרמל חיפה.

אוטובוסים יצאו בשעה 11.45 מקרית־חיים, רח' הראשונים 31
ובשעה 12.00 מרח' טרומפלדור 52 נוה־שאנן חיפה.

המתאבלים:
בתה כרמלה והיקה דווידוביץ
נכדותיה מירה ויגאל קיסמים
איה והרון בירגר
מיכל ואנדי פילר
ונינים.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי תל־אביב–יפו
המחלקה לתרבות וחברה בועד הפועל

מכללת גמלאים לאמנות יהודית

ב־22 בדצמבר 1988, י"ד בטבת תשמ"ט תיפתח מיכללת גימלאים מטעם מועצת פועלי ת"א־יפו ותיוחד לאמנות יהודית בישראל ובתפוצות

זוהי מיכללת הגימלאים השמינית של המועצה וההרצאות יהיו בנושאים:
מוזיקה יהודית, ציור ופיסול, אדריכלות, פולקלור, תיאטרון ועוד.

הלימודים יתקיימו אחת לשבוע בשעות 18.00–16.00

ההרשמה – בבית ברנר, רח' ברנר 5 ת"א קומה ג' חדר 314 בשעות 12.00–8.30 או בטל' 282211 אצל יוסף צ'רני

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגוש 6203 חלקה 69 רח' המגיד מס' 11 דהיינו: תוספת בניה בשעור 6% משטח החלקה

כל המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית –
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

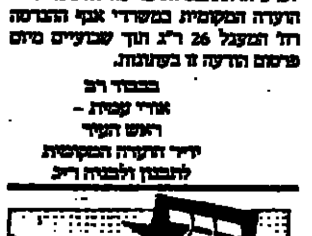

מבטחים
מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

מועצת פועלי תל־אביב–יפו | מבטחים – מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ

ישיבת מליאת מועצת פועלי תל־אביב–יפו

ישיבת מליאת מועצת פועלים מורחבת מתקיימת היום, יום שני, 19.12.88 בשעה 17.00 באולם הישיבות בבית ברנר.

בהשתתפות: עו"ד בן עמי עמירן – מנכ"ל מבטחים
הח' הדי קאופמן – מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו
הח' שמחה לנגר – מנהל מחוז מבטחים בת"א

בסדר היום:
היבטים משפטיים בביטוח פנסיוני ובעיות אקטואליות בקרנות הפנסיה.

הודעה ללקוחות

עידכון שיעורי הריבית בפר"י

1. החל מיום ג' 20.12.88 ישתנו שיעורי הריבית בפר"י לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה שקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 9,999	13.00	13.86
מ־10,000 עד 49,999	16.25	17.62
מ־50,000 עד 99,999	16.75	18.20
מ־100,000 ומעלה	17.00	18.50

2. שינוי ביתרת הפר"י (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל – הוועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך
המחלקה להשכלה גבוהה

ערב עיון בנושא:

היש פתרון חד־צדדי לשטחים?

עם הופעת הספר
„משה דין על תהליך השלום ותחיה של ישראל"
בעריכתו של ד"ר נתן ינאי

בתכנית:
הח' שמעון אביזמר, יו"ר המחלקה להשכלה גבוהה – פתיח ומנחה
פרופ' איתמר רבינוביץ, ראש מרכז דיין, אוניברסיטת ת"א
אלוף (מיל') שלמה גזית
הח' יעל דיין
ד"ר נתן ינאי, אוניברסיטת חיפה

ערב העיון יתקיים מחר, יום שלישי, י"ב בטבת תשמ"ט, 20.12.88, בשעה 17.30 אחה"צ, בבית הועד הפועל באולם הישיבות (קומה 7), רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב.

בנק אמריקאי ישראלי בע"מ
משפחת בנק הפועלים

הודעה ללקוחותינו

עידכון שיעורי הריבית בפר"י

1. החל מיום ג' 20.12.88 ישתנו שיעורי הריבית בפר"י לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה שקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 9,999	13.00	13.86
מ־10,000 עד 49,999	16.25	17.62
מ־50,000 עד 99,999	16.75	18.20
מ־100,000 ומעלה	17.00	18.50

2. שינוי ביתרת הפר"י (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק אמריקאי ישראלי בע"מ

הודעה

ביום 15.12.88 הוחלט באסיפה כללית יוצאת מן הכלל של חברת „דור לדור" – קרן לזקנים, אלמנות ויתומים בישראל, על מחיקת סעיף 2 (יח) לתזכיר החברה הקובע כי אחת המטרות שלשמן נוסדה החברה היא:
„להכנס לשותפות או לבוא לידי סדור בדבר השתתפות ברווחים, שתוף ענינים או שתוף פעולה עם חברה, אגודה, שותפות, איש או מפעל אחר העוסקים או החושבים לעסוק באחד העסקים הנכללים במטרותיה של החברה או שבסמכותה לעסוק בהם, אך העלולים להביא תועלת לחברה".

מזכיר החברה

דבר היום

מטבעות אנושיים בלבנון

השיעים הקנאים בלבנון שכללו את אמנות ההתאבדות על קידוש שמו של אללה ונביאו עלי, אבל יחסם להתאבדות שונה במקצת כשמדובר בבכיריהם, בקרוביהם ובמקורביהם. בשמונה שנותיה של מלחמת איראן־עיראק ובהשפעת חומייני על השיעים בלבנון לא נודע אף על מקרה אחד שבו יצא בכיר איראני או לבנוני למשימת התאבדות.

פרשת חטיפתם של בני־ערובה אמריקאים בלבנון החלה, למעשה, כתגובה שיעית לסירובו של מימשל רייגן ללחוץ על שלטונות כוויית לשחרר טרוריסטים שיעים מתנועת „אדעווה" ומשפחתם של ראשי הפרוד השיעי בלבנון. אילו הסכימו רייגן ושולץ לכלימה המומכית שבשינוי מדיניותם הנוקשה – זו שבמסתרים אכן סטו ממנה במכירות הנשק לאיראן – כי אז היו בני־הערובה משוחררים מכבר, או אף פטורים מחטיפה מלכתחילה.

לישראל נסיון מסויים בחטיפה לצורך מיקוח. לפני כ־18 שנה חטף צה"ל חמישה קצינים סורים בכירים שסיירו בגיזרת הגבול הלבנוני עם ישראל. החמישה הוחזרו לצבאם ולארצם תמורת שחרור ישראלים מהשבי הסורי. גם משום כך מותר אולי להניח כי תפיסתם של ג'וואד כאספי ואחד מעמיתיו בצמרת „חזית ההתנגדות המאמינה", הקרובה ל„חיזבאללה" יותר מאשר ל„אמל", נועדה לצייד את ישראל במטבע העובר לסוחר בלבנון, שלל אנשי בכיר שיוחזר לבעליו תמורת היקר לשוחר – במקרה זה, שניים מחטופי צה"ל ונווט חיל־האוויר שנפל לשבייו של מוסטפה דיראני באוקטובר 1986.

כמו על הפעולה לשביית הקצינים הסוריים בשעתה, ראוי לברך על המודיעין, התכנון והביצוע המדוקדקים שאפשרו את תפיסת כאספי ושות'. הם מוכיחים כי מערכת הבטחון כולה, על שלוחות הביון והצבא שלה, אינה חוסכת מאמצים בהתירתה לשחרור ישראלים משביים.

התפתחות נוספת, כנראה תולדה באותה שרשרת, היתה פעולתם הנמרצת של השיעים המתונים יחסית מ„אמל" נגד השיעים הקיצוניים שחטפו שלושה חיילים אירים מכוח האו"ם בדרום־לבנון, מן הסתם כמשקל־נגד לחטיפת כאספי. „אמל" הוכיח בכך שוב כי יש עם מי להידבר בעדת־המפתח השיעית בלבנון וכי ראשיה מבינים שלמען בטחון ישראל והאוכלוסיה האזרחית בלבנון גם יחד מוטב לפעול נגד פיגועים והתקפות בגבול.

הלוחמה בטרור ארוכה, ממושכת ונטולת סיכוי לנצחון מבריק וחד־פעמי. מלחמת לבנון, לצד כשלונה בהכנעת הטרור הפלשתיני, עודדה מרבצו את הטרור השיעי. פעולות דוגמת זו שבנועיימה (נגד ארגון ג'יבריל) לפני 10 ימים וזו של תפיסת בכירי „ההתנגדות המאמינה" בשבוע שעבר אינן מצליחות תמיד במלואן, אבל במאזן הכללי הן חיוניות. הציבור בישראל עדיין ממתין לשמוע מראש־הממשלה לשעבר, מנחם בגין הודאה בנוסח דומה לזו שהשמיע שר־הבטחון יצחק רבין באוזני החברים בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת, לאמור, לו ידע בגין ביוני 1982 כיצד תתפתח המלחמה, לא היה מאשר לאריאל שרון ולרפאל איתן לפתוח בה.

תיירות / דוד מושיוב

מתלוננים ומייקרים

תל־אביב היא אחת הערים היקרות בעולם. רק הוזלת השירותים לתיירות חוץ ופנים תביא להגדלת התפוסה במלונות ולהתאוששות הענף כולו

נתוני הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה מראים, כי גם בחודש נובמבר חלה ירידה במספר התיירים הבאים לישראל; המגמה נמשכת זה חודשים רבים. את חלקה זוקפים אנשי התיירות על חשבון ההתקוממות בשטחים והתדמית הלא־מחמיאה שיש לישראל בימים אלה בעולם.

בחודשים ינואר – נובמבר השנה באו לישראל, לפי נתוני הלשכה לסטאטיסטיקה, 1,082,100 תיירים, לעומת 1,266,300 תיירים שבאו בתקופה המקבילה אשתקד, והזה אומר – כ־15 אחוז פחות.

בעתונות מתלוננים מלונאי ירושלים, תל־אביב, טבריה נתניה ומקומות הארחה אחרים על הירידה הניכרת במספר התיירים הבאים ועל התפוסה הקטנה במלונות. הם מבקשים סיוע ממשרד התיירות ומהממשלה בפריסת חובות, בהקצאת הכספים הדרושים למסע למען עידוד התיירות לארץ ובהשפעה על מנהיגים יהודים בעולם שיעודדו את בני קהילותיהם, במיוחד בארה"ב, לבוא לישראל דווקא בשעותיה הקשות.

הפעילות הזו, אם תיעשה, ראויה לברכה, אולם אין לשכוח, כי חלקם של היהודים בזרם התיירות לישראל הוא קטן; ישראל צריכה להיות מעניינת שיבואו אליה תיירים בהמוניהם, בהם צליינים, שוחרי נופים ואתרים למיניהם וסתם נופשים המבקשים לבלות חופשתם בישראל – ובלבד שישאירו כאן מטבע חוץ רב ככל האפשר. כדי שהתיירים יבואו בהמוניהם צריכה ישראל להתאים עצמה לכיסם. רק אם יגיעו למסקנה כי כדאי להם לשהות כאן, מבחינת ההוצאה הכרוכה בחופשה, בבילוי או בסיור בישראל, הם אכן יבואו.

על־פי נתוני סקר שערכה חברת „ביזנס אינטרנשנל", לבדיקת יוקר המחיה ב־103 ערים ברחבי תבל שבהן מבקרים אנשי עסקים, תופסת תל־אביב בתוכן מקום נכבד ביותר. היא העשירית ברשימת הערים היקרות בעולם, עם מדד של 123 נקודות. מדד יוקר הערים נקבע לפי „סל הוצאות" טיפוסי למצרכים ושירותים. כבסיס להשוואה משמשת ניו־יורק, עם 100 נקודות.

העיר היקרה ביותר בעולם לזרים השוהים בה היא טוקיו, עם מדד של 203 נקודות; טהרן ניצבת אחריה עם מדד של 187 נקודות; ליברוויל – 162 נקודות; בראזאוויל – 155 נקודות; אוסלו – 138 נקודות; אחרי תל־אביב באה קופנהאגן – 120 נקודות; וינה – 118 נקודות; שטוקהולם – 112; לונדון – 109; פאריס – 109 נקודות; ברלין – 107 נקודות; בריסל – 104 נקודות; טורונטו – 102 נקודות.

ממצאים של הסקר מראים, כי בגלל חולשת הדולר האמריקאי ערי אירופה יקרות יחסית לתיירים מארה"ב או לתיירות דולרית אחרת; ערי אמריקה הלאטינית זולות למדי למבקר בהן עם מטבע חוץ קשה.

נתוני הסקר רק מחזקים את הטענות הנשמעות בלי הרף מפי תיירים, כי ישראל היא יקרה מדי, ואין להתפלא שהדבר מרתיע תיירים פוטנציאליים. ענף התיירות תורם לאוצר המדינה מאות מיליוני דולרים; מועסקים בו, במישרין ובעקיפין, עשרות אלפי אנשים. לישראל נתונים טבעיים יוצאים מהכלל לפיתוח תיירות: אתרים היסטוריים ותרבותיים; אתרים קדושים ליהדות, לנצרות ולאיסלאם; חברה צעירה ודינמית, עם דפוסי חיים חדשניים ומעניינים מבחינה חברתית כמו הקיבוץ, המושב וצורות אחרות של התיישבות חקלאית. יש בה נתונים אקלימיים טובים – שמש חמימה בחורף, הקוסמת לבני אירופה ואמריקה; יש בה אתרי נופש יפים וחופי רחצה נאים. אבל בכך לא די: השירותים שמספקים אצלנו לתיירים חייבים להיות זולים דיים כדי לעמוד בתחרות עם ארצות תיירות אחרות באגן הים התיכון, המתחרות עם ישראל על הנופשים האירופים והאמריקאיים.

תעשיית התיירות צריכה להציע לשוק הבין־לאומי חבילות תיירות במחיר המתאים לכיסם של תיירים רבים. לא די בבקשת סיוע מהממשלה. אנשי התיירות צריכים ליזום בעצמם את הוזלת שירותיהם לתיירות חוץ ולתיירות פנים. רק כך תגדל התפוסה במלונות ויתאושש הענף כולו.

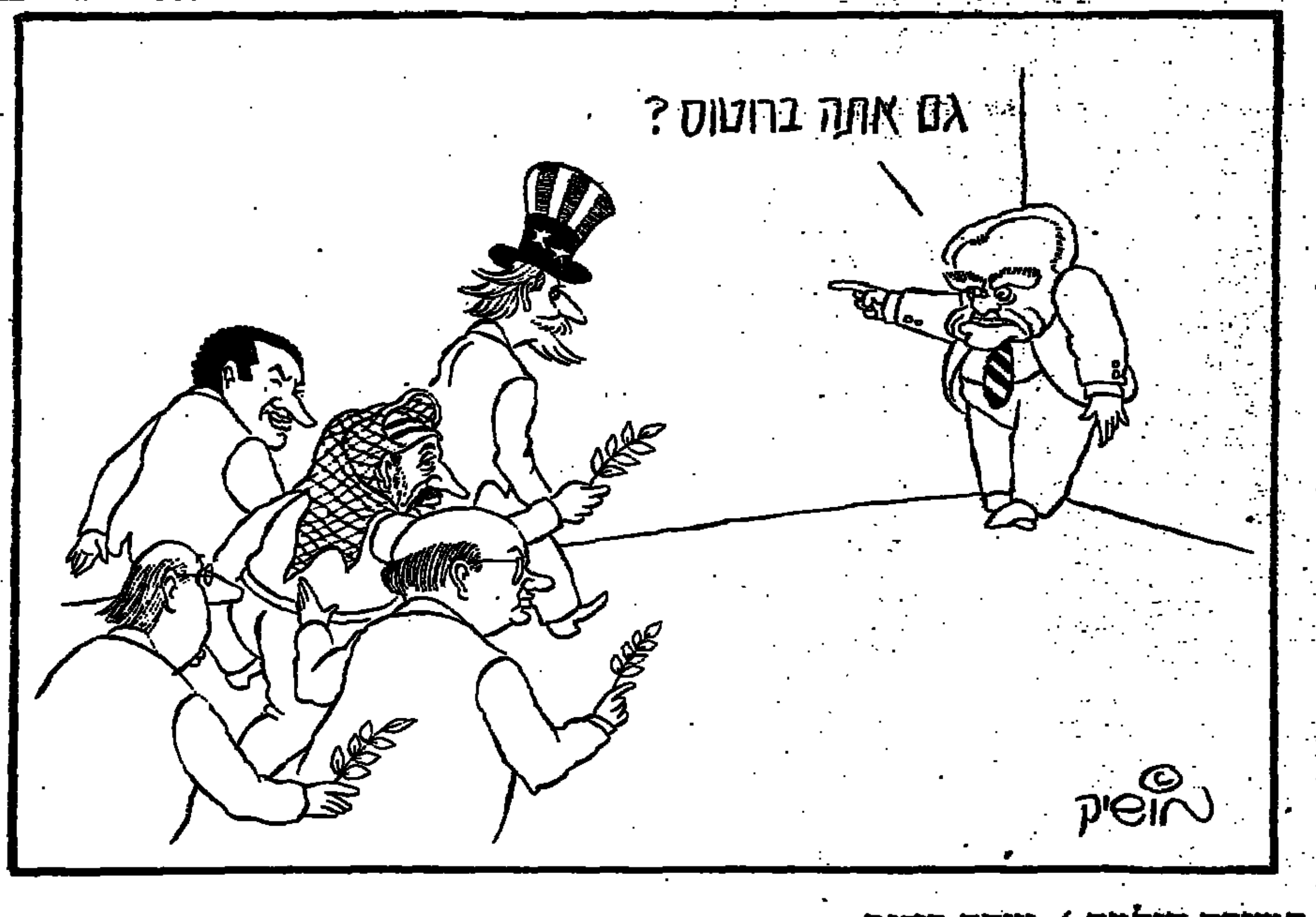

תשובה הולמת / יצחק בן־נר

לא רואים, לא שומעים, לא מדברים, לא רוצים

אנחנו נשיב לערפאת ולעולם כגמולם: קודם־כל נקים ממשלת אחדות ונכניס לתוכה את רבין ואת פרס; המערך יתן לנו את הדימוי הקונסנסוסי של כל עם ישראל, שאומר „לא" לאש"ף

ראיתם את העימות בין ביבי נתניהו ואבו־שריף מאש"ף, ביום ששי בטלוויזיה? ככה צריך היה להתייחס אליהם מזמן. שיגידו „אני רוצה להיפגש אתך ולדבר אתך על שלום", כמה פעמים שהם רוצים. בשבילנו, כמו בשביל ביבי נתניהו בטלוויזיה, הם לא קיימים. לא מתייחסים אליהם בכלל, על תקן של רודפי־שלום. שישארו טרוריסטים. רק בתור טרוריסטים, מהצד השני של הקנה, הם קיימים בשבילנו, ועם טרוריסטים מתעסקים, רוצחי ילדים ונשים, אנחנו לא מדברים, אלא בכוח הנשק.

את ההתעלמות הניצחת של ביבי היינו צריכים להפעיל כבר לפני שנים, כשאנחנו צעקנו אל הערבים, לפני כל העולם: אנחנו רוצים לשבת ולדבר אתכם – והם התעלמו מאתנו כאילו אנחנו לא קיימים בכלל בשבילם. כמה חבל שכבר אז, כשהם לא רצו בכלל לדבר אתנו, לא אמרנו גם אנחנו שאיננו רוצים לדבר אתם בכלל.

ועכשיו הם תפשו את השיטה שלנו לשנות כיוון ולדבר על שלום. הם מדברים על שלום. הצחיקו אותנו. הרי אנחנו דיברנו הרבה־הרבה לפניהם על שלום. ובכלל, מה להם ולשלום? מי רוצה כמונו שלום? מי מוכן כמונו לעשות הכל למען השלום ולהידבר עם כל אחד למען השלום, חוץ מאשר לוותר על שטחי ארץ־ישראל ולדבר עם ארגון המרצחים המכונה אש"ף?

וכשערפאת מדבר, אסור להאמין לו, לרוצח הזה, שידיו דמים מלאו. שימו לב לאמירות שלו, והוא עוד חוזר על כל אחת מהן פעמיים: „זכותם של כל הצדדים, כולל פלשתין וישראל, להתקיים בשלום ובבטחון". שמתם לב לצביעות? ו„הרצון שלנו בשלום הוא אסטרטגיה ולא טאקטיקה", כאילו שאנחנו לא מבחינים בטריק הטאקטי הגלום בעצם האמירה הזאת. ועוד, שימו לב: „המשך קיומנו אינו בא על חשבון ישראל". על מי הוא חושב שהוא עובד? ועוד: „החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338 מהוות בסיס למשא־ומתן במסגרת ועידה בין־לאומית בין ישראל לפלשתינאים". אתם שמים לב איך הוא משמאיל לכיוון שמעון פרס, כשגם פרס שכח כבר את רעיון הועידה הבין־לאומית? והכי מצחיק זה השקר שלו „אני מכריז שאש"ף מפסיק להלחם את כל סוגי הטרור, טרור אישי, קבוצתי וטרור בין מדינתי". מישהו מאמין לזה? הרי אש"ף בלי טרור הוא כמו שמיר בלי „לא". אש"ף בלי טרור הוא לא אש"ף. אז קודם שנראה אותו מפסיק, בבקשה.

כן, תמימים שבתוככם, הוא הפסיק כבר את ההרג בכך? ומה האינתיפאדה? זה לא טרור? וחוץ מזה, מה הוא חושב, שאם יפסיק את הטרור אנחנו ישר נשב ונדבר אתו, עם הרוצח הזה, שעובר עלינו בעיניים? רק מטומטמים ועיוורים לא מבינים שהאיש רק החליף מהלך טכני כשעבר מטרור למדיניות – וזה הרבה יותר מסוכן, כי כל העולם המטומטם נותן לו גיבוי. כי באמצעים טרוריסטיים, ובמלחמות שבאות בעקבותיהם, היינו יכולים אמנם לאבד עוד כמה מאות או כמה אלפי חיילים או אזרחים, וזה כואב וקשה וכו' וכו', אך הוכחנו שאנחנו יכולים לעמוד בגאון ובזעם בשכול המלכד אותנו. לעומת זאת, באמצעים מדיניים עלול הערפאת הזה שלכם, חלילה, להמיט עלינו אסון ולדרוש חלקים מארץ־ישראל!! אתם תופסים את ההבדל? ואתם עוד רוצים לשבת אתו למו"מ? עם אש"ף? השתגעתם? הרי ברגע שתשב, באותו רגע ממש, נגמרת מדינת ישראל ומתחילה מדינת אש"ף. נקודה. מי שמוותר על פסיק אחד מארץ־ישראל שהובטחה לעם ישראל, כמוהו כמוותר על עולם מלא, או לפחות כמוותר על הבטחה שנסחטה במו"מ קואליציוני. לא יושבים אתם ולא מדברים אתם ולא מתייחסים אליהם, עד שלא יהיה, קודם כל, שקט ובטחון ביש"ע. וגם אחרי זה לא.

ולעולם הנבער יש לנו תשובה הולמת, יהודית וגאה: קפוץ לנו. כי העולם אוהב יותר מכל דבר אחר לראות את בניו הסוררים חוזרים לתרבות טובה – ומה יותר מרגיז את הלב מטרוריסט רוצחני ומאיים המבטיח להתנהג כבן־אדם ואומר שהוא רוצה שלום?

אנחנו נשיב לערפאת ולעולם כגמולם: קודם־כל נקים ממשלת אחדות ונכניס לתוכה את רבין, שאמר את ה„לא" שלו ביום ו' בטלוויזיה בלשון שמירית יותר טוב משמיר, ואת פרס, שאמר את ה„כבלא" שלו בסיבובים המתחמקים ביותר שאפשר להעלות על הדעת. המערך יתן לנו את הגיבוי השפוי ואת הדימוי הקונסנסוסי של כל עם ישראל, שאומר „לא" לערפאת ו„לא" לאש"ף ו„לא" למדינה פלשתינאית ו„לא" ללחץ בין־לאומי ו„לא" להידברות ו„לא" למו"מ ו„לא" לוויתורים – ו„כן" גדול לשלום. כי אין מישהו שרוצה וזקוק ומוכן להקריב יותר מאתנו לשלום. מה, שמיר לא רוצה שלום? וגאולה כהן לא רוצה שלום? אפילו שרון וגנדי רוצים שלום, אני יכול להבטיח לכם. אל תלמדו אותנו מה זה לרצות שלום. אנחנו מתים על שלום, תמיד וללא כל תנאים מוקדמים, בתנאי שיבוא בעיתוי ובתנאים המתאימים. ובלי הצהרות־שלום של הערפאת והאש"ף והפלשתינאים ומדינות ערב וידידותיהם והעולם כולו וגם וושינגטון, שמפריעות לממש את הרצון הזה.

והתשובה הישראלית ההולמת היא אחת:

DON'T CALL US – AND WE WON'T CALL YOU!

אסיה / שלמה שפיד

מה מביא את גאנדי לפקין

אין להניח שבעקבות פסגת גורבצ'וב – דנג קסיאו־פינג יחזרו יחסי ברה"מ–סין לקדמותם. ואולם בעצם ההפשרה יש כדי להדאיג את הודו

הממסד הפוליטי והציבור הישראלי טרם התגברו על המהלומה שהונחתה על המדיניות שנבקטה מאז תום מלחמת ששת הימים עם פתיחת הדו־שיח בין ארה"ב לאש"ף. גם אם מימוש היעד הסופי של דיאלוג זה, הקמת מדינה פלשתינית עצמאית בגבולות 4 ביוני 1967, עודנו רחוק, יוסיף נושא זה לרכז את תשומת־הלב של הציבור הישראלי, על הרוב שעדיין מתגבר להסוד כוח ועל המיעוט שרואה בו את הדרך לשלום. ואולם עם כל ההתמקדות במזרח התיכון מוטב שלא להסיח את הדעת מהשינויים החלים בזירת מערב־מזרח וביחסי שתי מעצמות־העל, שינויים שמצאו ביטוי נוסף בעת ביקורו האחרון של מיכאיל גורבצ'וב מעבר לאוקיינוס, ושיש להם השלכות גם על יבשת אסיה.

האירוע החשוב ביותר בחזית זו יהיה פסגת גורבצ'וב – דנג־קסיאו־פינג, לאחר שבעת שיחותיו של שר החוץ הסיני במוסקווה נסללה הדרך לפגישה זו. אין להניח שהיחסים בין שתי המעצמות הקומוניסטיות יחזרו למצב שבו היו לפני הקרע ב־1957, אבל עצם ההפשרה יש בה כדי להדאיג את הודו שנהנתה מהעוינות בין ברה"מ לסין.

אף על פי שהסיוע הסובייטי להודו החל עוד בשנות ה־50, התהדקו הקשרים בין ניו־דלהי למוסקווה הודות לחוזה הידידות מ־1971, שבא להביא את סין מלסייע לפאקיסטן במלחמה ההודית־פאקיסטנית שהסתיימה בניתוקה של בנגלדש. ידידות זו אף גברה בתגובה על הקשרים הצבאיים והמדיניים ההדוקים בין ארה"ב לפאקיסטן המנוצחת. בעת ביקורו האחרון בבירת הודו לפני יותר מחודש מצא גורבצ'וב לנכון להבהיר שלא חלה התקררות ביחסים הסובייטיים־הודיים. ואכן, למרות קשיים שגרתיים נמשך שיתוף־הפעולה בתחום הכלכלי והצבאי באורח מניח את הדעת. ואולם בבירה ההודית לא נעלמו החששות מפני ההשלכות שיש להתחממות ביחסי מוסקווה־בייג'ין על המעצמה המובילה בתת־היבשת הדרומית.

בהקשר זה גדלה החשיבות שמייחסים ההודים לביקורו של ראש ממשלתם רג'יב גאנדי בבירת סין השבוע. קשה להניח כי בשיחות אלה תושג התקדמות לגבי המחלוקות בשאלת גבול ההימאלאיה, העומדת בעינה מאז הפלישה הסינית הקצרה לתחומי הודו ב־1962. אין להעלות על הדעת שראש ממשלת הודו, הנתון במצב קשה בזירה הפנימית ערב הבחירות לפרלמנט בשנה הבאה, יוכל להסתכן בהבטחות לגבי ויתורים טריטוריאליים כלשהם שינוצלו נגדו על־ידי סיעות האופוזיציה. ואולם עיקר הכוונה של הביקור היא הפגנת נוכחות כמעצמה אסיאנית חשובה וכאחת המנהיגות של הבלתי־מזדהים. רג'יב גאנדי יבקש, כנראה, להזכיר לשליטי סין שגם בעידן ההפשרה המתחדשת בין מערב למזרח חלילה להם לזלזל במחנה הגדול של המדינות הבלתי־מזדהות, גם אם אין הן מהוות גוש מלוכד.

אחד הנושאים שידונו בין ראש ממשלת הודו לעמיתו הסיני יהיה בוודאי המצב באפגניסטן. הנסיגה הסובייטית משם היתה לא רק אחד התנאים להפשרה האמריקאית־סובייטית אלא גם להפשרה בין סין לברה"מ. ההודים מצדם אינם נלהבים מהאפשרות, שבקבול ייכון משטר מוסלמי אנטי־קומוניסטי ופרו־פאקיסטאני.

לגבי ראש ממשלתה החדשה של פאקיסטן בנאזיר בוטו ניסה רג'יב לגלות רצון טוב, בתקווה שזו תנקוט מדיניות נוחה יותר כלפי הודו ואולי אף תתיר במקצת את הקשרים הצבאיים ההדוקים עם ארה"ב. אך בוטו רחוקה עדיין מלהיות שליטה כל־יכולה בארצה, וממילא הניגודים העמוקים בין שתי המדינות מוציאים מכלל אפשרות שינוי יסודי לטובה. מכל מקום, לרג'יב גאנדי תהיה הזדמנות להיוועד עם בוטו באיסלאמאבאד בעת פסגת „ארגון ארצות דרום אסיה לשיתוף פעולה אזורי", הכולל לבד מהודו ופאקיסטן את בנגלדש, נפאל, סרי לאנקה, בהוטן והאיים המלדיביים, שם דיכאה הודו לא מכבר נסיון הפיכה נגד הנשיא.

ועידת איסלאמאבאד תתכנס לאחר כניסת הנשיא החדש של סרי לנקה לתפקידו, בין שיהיה ראש הממשלה פרימאדאסה, יורשו של הנשיא הישיש ג'ייוארדנה שוויתר על מועמדות נוספת מטעם מפלגת השלטון או גב' בנדרנייקה, מנהיגת האופוזיציה. מערכת הבחירות העקובה מדם בארץ שסועה זו המחישה שוב, כיצד עלול סכסוך אתני־לאומי לדרדר מדינה שנחשבה בין המתקדמות והמפותחות באסיה מאז זכתה בעצמאות לפני ארבעים שנה.

אחרי שבשנים הראשונות הדריך העימות בין

(המשך בעמוד 8)

רג'יב גאנדי. הפגנת נוכחות

ראשומון / דני צדקוני

פיצויי לעג לרש?

מפעל „מפריטקס" נסגר. פורטונה ארביב עבדה בו 13 שנים כתופרת. שכרה היה 400 ש"ח בחודש. הפיצויים שקצבו לה – 1250 ש"ח. מנהל חטיבת הטכסטיל ב„כלל": להד"ם

הוצאה של זוג לבילוי ערב תרבותי – צפיה ב„עלובי החיים", למשל, לרבות ישיבה בבית־קפה דיזנגופי לפני או אחרי ההצגה, הוצאות נסיעה או חניה, בייבי־סיטר לילדים וכדומה – שווה להכנסתה החודשית של פועלת אי־שם בשדרות הרחוקה.

ויקטור הוגו אינו בסביבה, ואין מי שיירד למחילות שכר העבודה בישראל של 1988, כפי שירד הוגו לביבי החיים של פאריס כדי לגלות שם את עלובי החיים. אבל לא יקשה גם למי שאינו סופר לגלות בחצר מפעל „מפריטקס" הסגור בשדרות את עלובי המשכורות. עובדי המפעל שנסגר, מפני שעל־אף הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב ישראל מתקשה למכור בשוקיה את החולצות שהיא תופרת, התבצרו בו בשבוע שעבר, במאבק על פיצויים, ששיעורם מעורר תרומה. לא מדובר בסכומים אסטרונומיים, כמו אלה שניתנו למפוני ימית. מדובר בפיצויים שהם לעג לרש.

לעובדי מפעל „מפריטקס", שהיה שלוחה של מפעל האם „ליגת" בקריית־גת – גם הוא נסגר, כידוע – הבטיחה המנכ"לית של „ליגת" שושנה ירדן, כך מספר מזכיר מועצת פועלי שדרות אלי ביטון, שאותם פיצויים שישולמו לעובדי מפעל האם בקריית־גת, ישולמו לעובדי שלוחתו בשדרות. פועלי „ליגת" לא הסכימו לקבל את הפיצויים שהקציבו להם הבעלים, קונצרן „כלל", ויצאו למאבק. הם סגרו את המפעל והתבצרו בו, עד שההנהלה נעתרה להם. פועל שנקבעו לו פיצויים בשיעור 1000 ש"ח קיבל 6000 ש"ח. כשנודע למפוטרי „מפריטקס" שדין זה אינו חל עליהם, הם התבצרו ברוב כעסם במפעל, בתביעה לפיצויים שווים. הנהלת „כלל" היתה מוכנה להגדיל להם את שיעור הפיצויים ב־35 אחוז. דהיינו, פועלת שנפסקו לה 1000 ש"ח פיצויים תקבל 1300 ש"ח. אבל העובדים דורשים שהיא תקבל סכום שקלי שווה ל־2000 דולר. ראש המועצה המקומית ח"כ עמיר פרץ, שליווה את מאבקם של העובדים מיומו הראשון, אומר, שהפער בין תביעות העובדים למה שההנהלה מוכנה לתת מסתכם ב־80,000 דולר.

רק לפני שמונה חודשים הושלם הבניין החדש של המפעל. במערכות מיזוג־האוויר שלו בלבד הושקעו 600,000 דולר. הציוד שלו הוא מהמתקדמים בענף. מכונה אחת יכולה לתפור ארבע חולצות בבת אחת. לא נעים לראות מפעל חדש וחדיש עומד שומם, אבל הרבה יותר מעציב לראות את הגורל שפקד את עובדיו.

פורטונה ארביב עלתה לשדרות מצפון אפריקה לפני 32 שנה. היא בת חמישים. אם לארבעה. שניים מילדיה קצינים בצה"ל. בכורה, סרן במילואים, מסיים השנה את לימודיו בטכניון. הוא מתקיים מהלוואות ומלגות. אמו עבדה 13 שנים ב„מפריטקס" כתופרת, תשע שעות בכל יום, חמישה ימים בשבוע. שכרה היה 400 (ארבע־מאות) ש"ח בחודש. אין לה מקצוע מלבד תפירה. היא איננה יודעת אם עוד תמצא בכלל עבודה. 13 שנים עבדה במפעל והפיצויים שקצבו לה – 1250 ש"ח. פחות ממאה שקלים על כל שנת עבודה. בעלה, שאיבד כליה, עובד „מקורות". מציעים לו שם, בגלל מחלתו, פיצויים ובלבד שיתפטר. פורטונה אומרת לו שיישאר. צריך לחיות ממשהו.

לפני תשע שנים, כשהיה צבי שקולניק בן 55, עלה לארץ מברה"מ. גם שם היה עובד קונפקציה. מנהל מפעל „מפריטקס" דוד נאכט, שהבין מיד כי לפניו איש עבודה מסור וחרוץ, הפקיד בידו את מפתחותיו. שקולניק היה זה שפתח את המפעל בבוקר וסגר אותו בלילה. כשהיו הזמנות והיה נחוץ לעבוד בשבתות, עבד גם בשבתות. נאכט אמר לו שהוא הבעל־בית. יחד עם פרמיות הרוויח שקולניק בין 800 ל־900 ש"ח בחודש. הפיצויים שנפסקו לו בעד תשע שנות עבודה במפעל – 1300 ש"ח. לשקולניק שני אחים בברה"מ. במצב כזה, הוא אומר, איך יוכל לכתוב להם ולהזמין אותם לעלות? גם בתו, ביאלה שומשוביץ, עבדה

עמיר פרץ. פער של 80,000 דולר

במפעל. על המדינה, הוא אומר, אין לי כלום, אבל האנשים רעים.

רחל תורג'מן, גרושה, 11 שנות עבודה במפעל, רובן כתופרת. לאחרונה עבדה כבקרית איכות. השתכרה 520 ש"ח בחודש. משפוטרה, פנתה ללשכה. לא נמצאה לה שם עבודה. רחל גולדשמיט, 12 שנה במפעל, השתכרה 2,60 ש"ח לשעה, 18 ש"ח ביום. היא בת 56. דניס אוחיון עבדה כפועלת נקיון במפעל 13 שנה. השתכרה בין 450 ל־500 ש"ח בחודש. היא אם לשני ילדים. בעלה שמעון חולה, זקוק לטיפול פסיכיאטרי. מקבל 600 ש"ח בחודש מהביטוח הלאומי. הוא מבקש לדעת „איזה חוק יש במדינה?" ואני רציתי לשאול „מי צרת האומה בלבבו נגעה". אבל על שאלות כאלו אין תשובות. בוודאי לא לקונצרן „כלל".

בתגובה על נתוני הפיצויים למפוטרי „מפריטקס" אמר מוטי בראון, מנהל חטיבת הטכסטיל בקונצרן „כלל", כי הנתונים שציינו העובדים „מוצצים מן האצבע". לדבריו, קיבלו העובדים הודעה מוקדמת על פיטוריהם כנדרש בחוק וכן קיבלו הפניה לכל הקרנות שאליהם הופרשו כספים במהלך שנות עבודתם במפעל, בכללם „מבטחים" וקופות גמל. מחישוב כללי שערך בראון עולה, כי עובד שעבד במשרה מלאה במשך שמונה שנים וקיבל משכורת מינימלית על־פי שכר מינימום, כלומר 738 ש"ח, יקבל פיצויים בשיעור של 15,210 ש"ח. זאת בהתאם למתחייב בחוק שלפיו נדרש המעסיק לפצות את המפוטר בשיעור של 18.3 אחוז.

סולידאריות / דני רובינשטיין

הכיבוש הצמיח ג'יבוש

רמת הסולידאריות בשטחים, שהיתה במגמת עליה כל שנות הכיבוש, עלתה בשנת האינתיפאדה לרמות גבוהות פי כמה. עוזרת לכך הענישה הקולקטיבית

במחלקות לסוציולוגיה של האוניברסיטאות, במיוחד האמריקאיות, שפרחו בשנות ה־50 וה־60, הרבו להשתמש במונח „סולידאריות" כאחד הכלים לבדיקות ולמחקרים חברתיים. ניסו אפילו ליצור כלים לבדיקת רמת הסולידאריות הפנימית של חברה. אצלנו המציאו מונח עברי, „לכידות", שלא נקלט משום־מה מחוץ לאקדמיה, אבל מובנו ברור. חברה בעלת רמת סולידאריות גבוהה היא חברה מלוכדת יותר, שיש בה הרגשה חזקה של שותפות גורל, של ערבות הדדית ושל עם אחד.

הגדרות אלה יפות לתאר את מה שהתרחש אצל תושבי הגדה המערבית ורצועת עזה בעשרים השנים האחרונות ובמיוחד בשנה האחרונה, שנת האינתיפאדה. החברה הערבית בשטחים היתה בעיקרה בעלת מבנה חברתי מסורתי ובה פערים עמוקים. ראשית, פערים בין עשירים ויחוסים לבין פשוטי־עם עניים. על אלה נוספו ההבדלים בין בדווים ופלאחים ובין עירונים לכפריים, בין פליטים דיירי המחנות ובין יושבי הקבע, בין רוב מוסלמי למיעוטים נוצריים וכן הלאה. היה ויש שהבדלים אלה נשענים על איזור המוצא: הבדלים באורחות חיים, בדיאלקט המקומי של השפה הערבית, בסגנון הלבוש ועוד.

הממשל הישראלי, מראשיתו, מחק מקצת ההבדלים: קודם־כל כולם, כל התושבים, עשירים ועניים, עירוניים ופלאחים, נוצרים ומוסלמים, כולם נתונים תחת כיבוש, כולם נמצאים תחת ממשל צבאי זר, לא מוכר ולא רצוי, המיטיב ומעניש לפי אמות־מידה אחידות, שהן בדרך כלל טובת השליט. לכולם תעודות־זהות שלא כמו לישראלים, כולם צריכים רשיונות מיוחדים וחלות עליהם הגבלות שונות. בקיצור, כולם נשלטים וניצבים מול הישראלים השולטים.

הקשר למשק הישראלי הביא לפרולטאריזציה של ערביי השטחים. המונים, בעיקר בני כפרים, מחנות פליטים ושכונות עוני, נהפכו לפועלים פשוטים בישראל. אבל גם בני המעמד הבינוני ובעלי השכלה תיכונית ואפילו על־תיכונית נאלצו לעבוד בישראל וכולם, פחות או יותר, באותם תנאים. בניהם של בעלי אדמות ורכוש וצעירים, שסיימו בחינות בגרות, נפגשו על הפיגומים בתל־אביב בבני פליטים דלים וחסרי השכלה וגורלם היה אחד. ביטוי תמציתי לכך נתן אחד משועי הארץ הערבים, ראש עיריית עזה לשעבר רשאד א־שאווה, בעל נכסים וייחוס: זמן קצר לפני מותו אמר, שהחשש הכבד ביותר שלו מפני המשך הכיבוש הוא, שנכדיו יהיו לשוטפי־כלים במסעדות תל־אביב.

שנות השלטון הישראלי התאפיינו גם בבניה נמרצת ומהירה של יותר מעשרים מכללות ואוניברסיטאות בגדה ובעזה. בשעה שאלה נסגרו, על־פי צו הממשל, בחורף שעבר, למדו בהן כ־30,000 סטודנטים. לפני עשרים שנה היה חינוך גבוה בשטחים בגדר פריווילגיה של בני אריסטוקרטים. רק העשירים שלחו את בניהם לחו"ל. והנה, בשנים האחרונות יכול כמעט כל פלאח להעניק לילדיו חינוך אקדמאי.

רמת הסולידאריות בחברה הערבית בשטחים היתה במגמת עליה עד פרוץ האינתיפאדה, ואילו בשנה האחרונה היא עלתה לרמות גבוהות פי כמה. הענישה הקולקטיבית הרחבה פוגעת בכולם, גם המעצרים ההמוניים. בין אלפי העצירים יש עורכי־דין, מהנדסים, סוחרים, עתונאים, סטודנטים ועמם רועי־צאן, פועלי בניין ומנקי־רחובות. כולם יושבים יחד בבתי־הכלא ובמחנות המעצר. ימי העוצר הממושכים, הגבלות התנועה, הענישה הכלכלית וגם הירי והמכות פגעו בכולם והצמיחו הרגשה חזקה של גורל אחד, של עם אחד. ורואים זאת במודעות בעיתונים הערביים, שבהם מודיעים בעלי בתים שהם מוותרים על שכר דירה לזמן מה. רואים זאת בהתארגנויות של אגודות מתנדבים (ועדות עממיות) לעזרה לנזקקים, לחולים, לחסרי בית.

נכון שיש מחנות פליטים ושכונות עוני שנפגעים יותר, מפני שהם מוקדי המהומות. אבל בסוף השבוע שעבר טלפן אלי ראש עיריית שכם המתפטר חאפז טוקאן, שהוא מנכבדי השומרון ומעשיריו, ובפיו מבול של תלונות על חיילים שפרצו לביתו, שגורמים לו נזקים ומשפילים אותו. לחץ חברתי, ולעתים איומים, אינם מאפשרים למי שמנסה להתחמק מסבלות האינתיפאדה לעשות זאת. בירושלים הכירו הכל את האשם, בעל מסעדת „פילדלפיה" במזרח העיר, שישראלים רבים מילאו אותה עד שלא היה אפשר למצוא בה מקום פנוי. מאז תחילת האינתיפאדה המסעדה ריקה. והנה פתח מישהו במערב ירושלים, ליד תחנת הרכבת, מסעדה בעלת אותו שם, „פילדלפיה", בנסיון לנצל את המוניטין הרב של האשם. כעבור יום או יומיים פירסם האשם בכל העיתונים הערביים מודעות גדולות ובהן הודיע: „זה לא אני שפתחתי את פילדלפיה במערב העיר". במלים אחרות, אני לא בורח מהגורל המשותף של כולנו בשטחים, המאבקים והמשלמים את מחירו של המאבק.

זו דוגמא אחת בלבד לתופעה, שהיא אולי המרכזית ביותר בחיי תושבי השטחים בשנה האחרונה – גיבוש וליכוד חברתי, שלא היו בציבור הזה מעולם.

هكذا من الأصل

نقلا عن الأصل

אנשים • אנשים • אנשים

שר החוץ שמעון פרס התפנה מעיסוקיו השגרתיים כדי לרוות קצת נחת מספורי שי עגנון. בתמונה: עם שלמה ניצן (משמאל), שהעניק לו בטוס הערב את „האש והעצים" במתנה. צילום: זום 77

יום הולדת

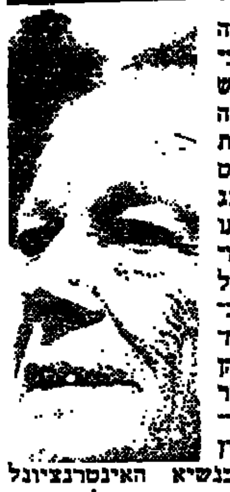

וילי בראנדט מי שהיה ראש ממשלת מערב־גרמניה במשך חמש שנים ויו"ר המפלגה הסוציאל־דמוקרטית הגרמנית במשך כמעט יותר מ־23 שנים חגג אתמול את יום הולדתו ה־75. בראנדט (בתמונה), אנטי נאצי פעיל שנמלט מגרמניה ב־1933 וחזר אחרי מלחמת העולם השניה, כיהן לפני כן במשך כעשור כראש עירית מערב ברלין וכיום הוא עדיין מחזיק בכהונתו כנשיא האינטרנציונל הסוציאליסטי. הוא היה ראש הממשלה המערב גרמני הראשון שערך ביקור ממלכתי בארץ ב־1973. באחרונה היה כאן ב־1985. יורשו בהנהגת המפלגה ומנהיג האופוזיציה הסוציאל דמוקרטית כיום, האנס־יוכן פוגל אמר ערב היובל, כי בראנדט הבטיח לעצמו מקום בתולדות המפלגה לא פחות מאוגוסט בבל, שהשנה מלאו 75 שנה למותו.

ש. שלמה

בא והולך

חילופי תפקידים בצמרת קונצרן כור. אמנון בר־נוי, מי שהיה דובר בנק הפועלים בתקופת יעקב לוינסון ומנכ"ל „דבר", מחליף את דוברת כור, חוה גבע. בקונצרן לא שבעו נחת מהכיסוי התקשורתי של המשבר שפקד את כור בחודשים האחרונים. חוה גבע תעסוק מעתה בהסברת פנים. בר־נוי ימשיך בשלב זה בתפקידו כיועץ „ערוצים", משרד הפרסום של הקראוס.

אכל אותה

ג'יימס בראון, הזמר הידוע בכינוי „סנדק הנשמה" נדון אתמול לשש שנות מאסר על תקיפת שוטרים בספטמבר שעבר. התביעה טענה כי בראון, שנהג בטנדר במהירות מופרזת, סירב לרדת לשוליים ולעצור לבקשת המשטרה. כאשר לכדו אותו השוטרים במגרש חנייה, ניסה לדרוס אותם ופגע בשניים. הוא נעצר רק לאחר שהשוטרים ירו בצמיגי הרכב. הסנגור טען כי מרשו, שזכה השנה לפופולריות חוזרת וצועד במקומות הראשונים במצעדי הלהיטים בארצות־הברית, נכנס לפאניקה כאשר ביקשו אותו השוטרים לעצור. חבר המושבעים לא השתכנע. המשפט נערך באייקן שבדרום קארוליינה.

סולידריות

הצ'לן מסטיסלב רוסטרופוביץ' (מימין) ורעייתו, זמרת הסופרן גאלינה וישנבסקאיה הם רק שניים מבין שורה של מוסיקאים מובילים, שנטלו חלק בקונצרט שנערך במוצאי־שבת בבארביקאן סנטר שבלונדון.

הכנסות הקונצרט, בו נכחו הנסיך והנסיכה מוולס, יוקדשו לנפגעי הרעש בארמניה. כאשר ניגן רוסטרופוביץ' יצירה קודרת לצ'לו מאת וילה לובוס, ביקש מהקהל לא למחוא כפיים, לאות אבל לזכרם של רבבות ההרוגים. הקונצרט הועבר בשידור ישיר לרחבי העולם, כולל ברית־המועצות.

עדנה למאמינים

האירועים המדיניים האחרונים, ובמיוחד ההודעה האמריקאית על נכונות למשא ומתן עם אש"ף, חיזקו את התחושה בקרב כמה מחברי מרכז מפלגת העבודה, כי עוד לא גס ליחו של רעיון הקונפדרציה, אותו נושאים אריה הס וחברי מרכז אחרים מזה זמן רב. חברי קבוצת הקונפדרציה מתכננים כינוס, שייערך בקרוב בירושלים לצורך גיבוש עמדות וצירוף חברים חדשים.

חשבון נפש

בראיון שהתפרסם ביום שישי בעתון הוינאי „קוריר" אמר נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, כי עברה עליו „תקופה של סבל" בהקשר לעברו הצבאי, ועל כן „יזדקק לבינת היקבה" על מנת להחליט אם להציג מועמדותו לתקופת כהונה נוספת. מחרתיים ימלאו לואלדהיים 70 שנה.

אבידה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות התייחדה אתמול בישיבתה השבועית עם זכרו של יהודה ברנזון ז"ל, מ"מ מזכיר מועצת פועלי חיפה ומראשי האיגוד המקצועי במועצה זו. המזכ"ל ח"כ ישראל קיסר ספד למנוח ועמד על דרכו בתנועת העבודה ובהסתדרות, מאז היה מזכיר הסתדרות הנוער־העובד בחיפה ועד עמדתו הבכירה באיגוד המקצועי בחיפה שם פעל בענפי התעשייה, המספנות ותע"ש. „הוא היה מנהיג אחראי וסמכותי. מותו הוא אבידה לציבור העובדים בחיפה ולבני ביתו" – אמר קיסר.

משתלב

איל ההון האוסטרלי סר פיטר אבלס אשר קיבל אתמול תואר ד"ר כבוד באוניברסיטת חיפה, מסר בפגישה עם עתונאים, שבכוונתו לפתח שיתוף פעולה עם התעשיה האווירית ביצור מערכות מתוחכמות למטוסים עבור מדינות המזרח הרחוק. הוא עומד להיפגש בענין זה עם ראשי התעשיה האווירית ועם שר הביטחון. סר פיטר אבלס, הוא בעל חברת התובלה היבשתית־ימית ואווירית „טי.אן.טי." הנחשבת כגדולה בעולם, מעסיק 65,000 עובדים ופועל ב־82 מדינות. לשאלה מה דעתו על החוק המוצע מיהו יהודי? הוא השיב, בעיה זו אינה רלוונטית לגבי יהודי אמריקה ואוסטרליה משום שמרביתם אינם רואים בישראל מקלט אחרון. באשר לו אין הוא דורש אישור לכך שהוא יהודי. סר פיטר אבלס הוא ידידו האישי של ראש ממשלת אוסטרליה רוברט הוק, ומראשי אגודת הידידות של אוניברסיטת חיפה באוסטרליה.

יוסף מיכלסקי

בתום הדיון על חודש מעמד האישה, שנערך אתמול בוועדה המרכזת של ההסתדרות, קיבל מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ממזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי (משמאל) כרזה שכותרתה „שוויון כלכלי לנשים – שווה לכולנו".

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

משאל־עם עכשיו

יש לקיים ברחיפות משאל־עם בשאלה אם לנהל משא ומתן ישיר עם אש"ף אם לאו. ואלה הנימוקים לקיום משאל־עם:

1. משא ומתן על שלום יש לנהל עם אויב, ואש"ף נופל בקטגוריה זו. נכונותו המוצהרת לנהל משא ומתן אתנו יוצרת מצב חדש, ויש לחזור ולבחון את סירובנו המסורתי לכל צורה של מגע עם אש"ף – וזאת ללא תלות במהלך המגעים בין ארה"ב לאש"ף, אם ימשיכו להתקיים ואם לאו.

2. השאלה כפי שהיא עומדת לפנינו היום לא עמדה לדיון במערכת הבחירות האחרונה, ואי לכך תוצאות הבחירות אינן משקפות בהכרח את רצונו של העם בסוגיה ספציפית זו. להמחשה אני מעיד על עצמי, שבבחירות האחרונות ואף באלה של 1984 הצבעתי „ליכוד" ועם זאת אני מצדד עתה בעצם קיומו של משא ומתן עם אש"ף.

3. בנוסף להכרעה בסוגיה של עצם קיומו של משא ומתן עם אש"ף, יש לקבוע יעדים למשא ומתן שכזה. גם לעניין זה יש, לדעתי, לקיים משאל עם ואפשר ורצוי להתייחס לשתי השאלות בנפרד בגדרו של אותו משאל. גם כאן תיתכנה תשובות שונות, ולהמחשה: יעד אחד יכול להיות מדינה פלשתינית באזורי יהודה, שומרון ועזה; יעד שונה לחלוטין יכול להיות „אופציה ירדנית", כאשר המדובר ברפובליקה ירדנית אשר בראשה ממשלה פלשתינית; ויש, כמובן, אפשרויות נוספות.

4. מקובל בעולם, שכאשר אומה מגיעה לפרשת דרכים בסוגיה קיומית ספציפית, מקיימים משאל עם כדי לוודא את רצונו של העם באותה סוגיה.

ד"ר מיכאל כהן
כפר שמריהו

לא מוותרת על עמדותיה

סקירה טובה נוסכת אור על הבעיות המוזרות את הכנתנו ואילו מאמרו של יצחק בן־נר „המערך הולך לאופוזיציה" („דבר" 28.11.88) מערפלת ומעוותת את המציאות.

אין כל אמת בתמונה שהוא מצייר של מפלגה המוותרת בהדרגה על עמדותיה ועקרונותיה למען השלטון. ההיפך הוא הנכון: המערך דחה את הצעות הליכוד לכינון ממשלה רחבה וכבל את ידי הנהלתו.

והנה למחרת פרסום המאמר שיפר הליכוד במידה ניכרת את הצעותיו – ואפשר לטעון שזאת היתה תוצאה של עמדתו האיתנה של המערך.

עם זאת, אין הברירה פשוטה כל עיקר. אני מניח שבליבם של חברים רבים – כמו בליבי – מתנהל מאבק קשה בין החשק לעמדה אמיצה ונחרצת לבין החשש החמור – נגיד בכנות: הפחד – מפני מעלליה הצפויים של הממשלה האיומה שעמדו להקים, ממשלה הנשלטת על־ידי עסקנים חרדים וקיצוניים לאומניים, שתכלול אפילו את הנזעמות של ה„טרנספר".

האומץ האמיתי יתגלה בראייה בעיניים פקוחות את האלטרנטיבות שיצרו תוצאות הבחירות, ולא בנחרצות הצדקנית של „שישו בני מעיי".

משה לוביש
ירושלים

המשבר במוסדות האקדמאיים בארץ

בזמן האחרון מודיעים בכלי התקשורת מפי אנשי מפתח במוסדות אקדמאיים, כי התקציב הקיים אינו מספיק וכי הממשלה צריכה לכסות את החוסר מעבר למה שניתן. כל זה, לטענתם, גורם בחלקו לחוסר אפשרות לקיים רמת מחקר

משביעה רצון, חוסר אפשרות לקלוט חוקרים צעירים מהארץ ומחו"ל לסגל ולנדידת כוחות לארצות חוץ.

אינני נמנה עם איזה שהוא סגל אקדמי (אני בתחום המעשי), אולם מהיכרות מסויימת עם הנמנים עם סגל זה ומעצם היותי סטודנט בארה"ב ובאנגליה, נדמה לי, שהיחס בין מספר העובדים המינהליים והסגל האקדמי הוא גבוה, הווה אומר, שיש יותר מדי עובדים בתחום המינהלי. יש מנכ"ל ומסביבו מנהלי אגפים, אשר כל אחד יוצר ממלכה משלו עם פקידים, דבר שמסרבל את המינהל ומקשה את החיים גם על הסטודנט. הייתי מציע שהמועצה להשכלה גבוהה תשכור חברת ייעוץ לא מהארץ, כי אצלנו יש כל מיני לחצים ולא אחת קורה שנותן השירותים משמיע ללקוח את מה שהוא רוצה לשמוע.

באשר לסגל האקדמי נדמה לי, שבארצות יותר עשירות מאשר ישראל, לא נותנים שבתון אחרי כל 6 שנים עם משכורת שנתית מלאה בעשרות אלפי דולרים וכרטיסי טיסה וכו'. המטרה היא מחקר בחו"ל, אבל אומרים שאין הכוונה בנוסף לכך לעבוד ולא להשתלם. עד כמה ששמעתי באמריקה, אשר כל אחד מביא אותה לדוגמה בויכוחים השונים, נותנים רק חצי שבתון וגם כן לא לכל אחד. אם כל כך דואגים לעתיד המחקר ולחוקרים צעירים שיוותרו על חצי שבתון.

אין זה המקום להיכנס לחישובים כלכליים, אבל אם יכפילו את מספר חברי הסגל בעלות שבתון ממוצע בתוספת כרטיסי טיסה מגיעים לסכום בדולרים, שאם יחלקו אותו ב־2 (יתנו רק 50%) הרי שבכסף זה אפשר להשתמש לקליטת חוקרים צעירים.

אינג' א. קרמר
חיפה

הדתיים מחיל אל חיל

תוצאות הבחירות לכנסת מראות על מהפך והתעוררות חסרת תקדים במחנה הממלכתי החרדי־דתי, דבר שיביא אי"ה לשינויים מרחיקי לכת בחקיקה הדתית בכנסת ה־12. סביר להניח, שגל ההתעוררות יגבר ויתן את אותותיו ולא יפסח גם על הבחירות המוניציפליות שתתקיימנה בעוד 3 חודשים.

אם נרצה ואם לא נרצה, העובדה היא שהרכב האוכלוסיה היהודית בירושלים צבעה היום רוב חרדי, דתי ומסורתי שבכוחו לכבוש מעל 50 אחוז מכלל המושבים במועצת העירייה (גם ללא הצטרפותם לקואליציה של עו"ד רובי ריבלין וחבריו בליכוד), מה גם שחילונים רבים מתושבי ירושלים אמורים גם להצביע למפלגות הדתיות. ובעיקר אלה שמנוחתם ושלוותם נפגמת בגלל בתי הקולנוע הפתוחים בלילות שבת וחילול השבת ההמוני והרעש והשאון בטבורה של העיר והפרבריה.

כן ידוע, שאף חילוני אחד לא נטש את ירושלים ועבר לתל־אביב בגלל שאין איצטדיון כדורגל בעיר.

16–18 מנדטים (מתוך 31) יאפשרו לדתיים שליטה מלאה ובלעדית על ניהול ענייני העיר והחקיקת חוקי עזר שיבטיחו את קדושתה של השבת בירושלים.

הרוב במועצת העיריה, הוא אשר קובע ומכריע והוא אשר יאלץ את המיעוט החילוני בירושלים לקבל בדרך חוקית ודמוקרטית את הכרעת הרוב, וכך יישמרו בעזרת השם, יהדותה, צביונה וקדושתה של השבת בירושלים.

י. ברשאד
ירושלים

לאמץ דגלי הפדרליזם

על רקע תוצאות הבחירות לכנסת והמשבר הרעיוני והכספי בו נתונים התק"ם, תנועת המושבים, קופת־חולים, וחלק ממפעלי חברת העובדים, אין מנוס מהעלאת דרישה במפלגת העבודה ובהסתדרות הכללית לזנוח את דרך הסוציאליזם ולאמץ במקום השקפת עולם זו את תורת הפדרליזם.

על־פי השקפת העולם הפדרלית, יאמצו מפלגת העבודה וההסתדרות הכללית שורה של דגלים מדיניים, כלכליים וחברתיים חדשניים וכגון: כינון ממשל פדרלי נוסח שוויץ בארץ ישראל כולה, עידוד היזום הקטן בכל תחומי הכלכלה, עידוד התיישבות כפרית עצמית על קרקעות לאום שיופשרו בחינם ובאופן חופשי בנגב, בגליל וביהודה ושומרון, תנופה לשיחרור הזרמים השונים ביהדות, עידוד הקואופרציה היצרנית העירונית על־ידי שיחרור קואופרטיבים יצרניים מכל מיסוי והורדה ניכרת של שיעורי המיסוי באזורים מועדפים לפיתוח והתיישבות.

ערכי הפדרליזם הם שיוויון זכויות ושיוויון הזדמנויות בתחומי הכלכלה, החינוך והדיור לכל אחד, יהודי ולא יהודי כאחד, עידוד חופש חיי הדת, עידוד שיטת בחירות אישיות בכל דרגי הממשל ועידוד חופש התרבות והאמנות.

מפלגת העבודה תיטיב עם המדינה ועם תנועת העבודה במידה ותאמץ את משנת הפדרליזם במקום הסוציאליזם שאבד עליו הכלח. זו הדרך היחידה לחזור ולהתייצב בראש [illegible] בישראל.

אריה הס
ירושלים

לפני 60 שנה

מוסוליני מחזיק ב־7 תיקים

מוסוליני לקח לידיו גם את תיק מיניסטר המושבות, לאחר שפרדזוני התפטר. בידי הדוצ'ה מרוכזים עתה שבעה תיקים: נשיאות הממשלה, עניני חוץ, עניני פנים, צבא, צי, כוחות האויר, המושבות.

פתיחת מושב הועד הפועל

ב'קיזר הוטל' שבברלין, התקיימה פגישה של חברי הועד הפועל הציוני וההנהלה הציונית בתוכם וייצמן וסוקולוב.

כמו כן הוצג פילמים חדש של הקרן הקיימת וקרן היסוד.

לפני 40 שנה

המלחמה בארץ־ישראל חלפה

ראלף באנץ' שהגיע לניו־יורק אמר, כי המלחמה בארץ־ישראל חלפה עברה, ובעייתה בכללה נמצאת בדרך לפתרון סופי.

כמו כן אמר כי באנץ' ימשיך בתפקידו כמתווך עד שועדת הפשרה תחל בפעולתה.

2000 עולים מרומניה

האניה "עצמאות" הפליגה מנמל קונסטנצה שברומניה כשעל סיפונה 2500 עולים יהודיים רומניים. זאת היא הספינה הראשונה בנמל המביאה את דגל ישראל.

דני קיי והאחים מרקס – בגמביה

מאת אריה ליכטנבאום

סידרת בולים מעוררת תשומת לב מיוחדת הופיעה בימים אלה בגמביה שבאפריקה. הופיעו 8 בולים וגליון מזכרת שהוקדשו לשחקנים־בדרנים, כשלפחות שניים מן הפריטים הוקדשו ליהודים. בסידרה מופיעים, ג'קי גליסון, לורל והרדי, יול ברינר, קרי גראנט, דני קיי,

צ'רלי צ'פלין, פרד אסטר וריטה הייוורת, וכול אחד עם הסמל הלאומי של גמביה. דני קיי הוא היהודי דניאל קמינסקי, מגדולי הקומיקאים היהודים. הוא נולד בניו יורק ב־18 בינואר 1913, ונכנס לעסקי השעשועים כקומיקאי ופילס את דרכו לבימת ברודוויי, ולבימת הסרטים ההוליוודיים מהשורה הראשונה. בשנות ה־60 זכה לתוכנית טלוויזיה אישית, שהתפרסמה בעולם כולו, בין הטובות ביותר. כיהודי בעל יחס חם לישראל, ביקר בארץ והופיע בפני קהל מבוגרים וילדים בהצגות מיוחדות לרבות למען יוניצ"ף (קרן הילד).

גליון המזכרת הוקדש כולו למצחיקנים־היהודים, ארבעת האחים מרקס. למעשה התחילו האחים מרקס בהופעתם כשהם חמישה ויחד עם אמם מיני הופיעו במופע הוודביל ברחבי ארה"ב כבר ב־1904. חמשת האחים הם: צ'יקו, (ליאונרד) נולד ב־1886 ונפטר ב־1961. הארפו (ארולף ארתור) נולד ב־1888 ונפטר ב־1964, גראוצ'ו (יוליוס הנרי – נולד ב־1890 ונפטר ב־1977, גמפו (מילטון – נולד ב־1893 ונפטר ב־1977), זפו (הרברט – נולד ב־1901 ונפטר ב־1979, כולם נולדו בניו יורק. מן הסרטים הנודעים שלהם זכורים „עסקי השעשועים", „אוכזי הקוקוס", „מרק ברווזי", „שיחות הירידה", „יום במירוצים", „לילה באופרה" ועוד.

הדפסת ניסיון ב־3,500 דולר

בית המסחר לבולים „בולי לב" בתל־אביב יקיים ב־11 בינואר 1989 מכירה פומבית של בולי דואר בהיקף של כ־1,400 פריטים. במכירה יוצגו בולים וחומר בולאי בנושאים שונים וכן בולי מדינות אירופה קלאסיים ומודרניים. כמות ניכרת של החומר תוצע בתחום היודאיקה, ציונות, שואה, המנדט הבריטי, מנהלת העם וישראל.

בבולי ישראל מוצע בין השאר גיליון של הדפסת ניסיון לפי הצעת ציור של הצייר ואליש שצייר את בולי ישראל הראשונים, כשהוא בולי רביעיית בולים שלא הופיעו ושתי רביעיות מתוך בולי הדאר־אוויר הראשונים של מדינת ישראל. הדפסת הניסיון היא בלתי מנוקבת. מוצע גיליון בהדפסת אפורה במחיר התחלתי של 2,500 דולר וגיליון דומה בהדפסה כחולה במחיר התחלתי של 3,500 דולר (!) אלה שני פריטים היקרים ביותר במכירה של „בולי לב".

יהודים בעלי פרס נובל בהונגריה

הדואר ההונגרי הנפיק סידרה בת 6 בולי דיוקן לכבוד בעלי פרס נובל, ממוצא הונגרי, ביניהם לפחות שלושה הם ממוצא יהודי.

בולים

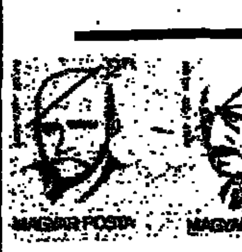

ששת המדענים הם: ריצ'רד אדולף זיגמונד (1865–1929), כימאי שצויין בפרס נובל על מחקרו בכימיה אורגנית. רוברט ברני (יהודי) (1876–1936), פיסיקאי ופרופסור. צויין בפרס נובל ב־1914. גיאורג הבסי, יהודי (1885–1966), פרופסור בביולוגיה, צויין בפרס נובל בשנת 1943. (בשנים אלה עבד בשוודיה). אלברט שנט גיאורגי (1893–1986) פרופסור בביוכימיה, צויין בפרס נובל ב־1937 ושמו קשור בהמצאת ויטמין „סי". גיאורגי בקשי (1899–1972) פרופסור בביופיסיקה קיבל את פרס נובל בשנת 1961. דניס גבור (יהודי) (1900–1979) קיבל את פרס נובל על מחקרו בהולוגרפיה – צילום סטריאוסקופי.

השתתפות רבה בכנס הבולאים

בכנס הבולאים השנתי שנערך בשבוע שעבר בתל אביב, במסגרת אירועי היובל, שהתאחדות הבולאים בשיתוף רשות־הדואר והשרות הבולאי מקיימים השנה, השתתפו בולאים רבים מכל הארץ לרבות נציגי חוגים קטנים מקיבוצי הגליל ועד ליישובי הנגב. המאורע, יובל ה־50 להתאחדות בולאי ישראל ומלאות 40 שנה להופעתו הראשונה של כתב העת של ההתאחדות „הבולאי העברי", שימש עילה לכנס רב משתתפים מכל הארץ. הכנס נערך במרכז המיון והדרכה של משרד התקשורת בתל אביב וכלל הרצאות ושיח חברים בנושאים רלוונטיים לבולאות, תוך דגש על ארגון עמותות ופעילות נוער. במסגרת הכנס התארח מנכ"ל רשות הדואר, יצחק קאול שהרצה על טיפוח השירותים בעלי עניין לבולאות הישראלית. בדבריו של מנכ"ל רשות הדואר הודגש רצון כן לייעל ולשפר את מיני השירותים הדואריים בעלי עניין לבולאים. בכנס הרצו: אבי זכאי מבאר שבע, ד"ר ירמיהו ויינמן מחיפה, ועו"ד אלי והבי מתל אביב. ברכות נשאו יו"ר ההתאחדות – ה. סיגל, מנהל השירות הבולאי – יצחק ביילין ומטעם [illegible] אורה משורר, שהביא את ברכת הארגון הבינלאומי, פי"פ. הנחו: ל. בלאו וש. ליבנסקי.

יריד בולאי בשבוע הבול העברי

בשבוע חנוכה התקיים בתל אביב אירוע בולאי יוצא דופן בצורת יריד מסחרי שכלל את מירב סוחרי הבולים בארץ. היריד התקיים באחד הגשרים המחברים את „דיזנגוף סנטר" בהם התרכזו כ־20 תאי מכירה של בולים מישראל ומכל העולם, שמשכו קהל ילדים ומבוגרים כאחד. המאורע נפתח ע"י נשיא התאחדות סוחרי הבולים, אורי שלוס, סגן ראש עיריית תל אביב יוסי כהן הלך, מנהל השרות הבולאי, יצחק ביילין, ומנכ"ל רשות הדואר יצחק קאול.

מה מביא את גאנדי לפקין

(המשך מעמוד 1)

הרוב הסינהלזי למיעוט הטאמילי, עד להתערבות הצבאית ההודית להגנה על הטאמילים ולקידום אוטונומיה שלהם בצפון המדינה ובמזרחה, גבר השנה מאבקה של „חזית השחרור העממית" הלאומנית־מארקסיסטית־לניניסטית (מעין אנדרוגינוס סמנטי) נגד המפלגה השלטת ונגד כל גורם מדיני המוכן לפשרה עם הטאמילים. הצבא ההודי מצדו, שמספר חייליו בסרי לנקה מגיע כיום כבר כ־70,000 איש, מבקש לסייע במימוש תכניות האוטונומיה לטאמילים, נוכח הקירבה האתנית. ההתערבות בין המיעוט הטאמילי בסרי לנקה לבין יותר מחמישים מיליון טאמילים בדרומה של הודו. ואולם גם הוא נאלץ להילחם במחתרת טאמילית לאומנית קיצונית, שאינה מסתפקת באוטונומיה והוגלת בכינון מדינה טאמילית עצמאית לחלוטין בקצה הצפוני־מזרחי של האי. מגדי הרציחות בין הלאומנים הטאמילים המשתפים פעולה עם הצבא ההודי לבין הקיצונים אינם נופלים מאלה שבין הסינהלזים.

כאשר נטלה על עצמה הודו את המשימה להשליט סדר בסרי לנקה, לא העלתה על הדעת שתיאבק עם יותר ממיליון. עד כה כבר נהרגו 700 חיילי יותר מאנשי הכוחות ההודיים שבאו להשכין שלום באי. ואולם כמעצמה אזורית באוקיינוס ההודי אין להניח שניו־דלהי תפנה את כוחותיה משם, תוך הפקרת הסתום שאליו נקלעו.

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/88/319

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר במל־זיא שכון ורווחה בע"מ הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולהלן הועדה) בקשה להתרת הקלה גוש 299 חלקה 27 ברחוב שכי רוממה בירושלים והיינו: 5% עבור הקצאת מעלית + 2% בתוספת הקלה מתוך 6% סטייה שאינה ניכרת, גובה הבנין 16.74 מ' עד 18.36 מ' וחידר מכונות למעליות במקום 16 מ' ... 28.6% במקום 10% המותרים, 5 קומות בחלק מהבנין במקום 4 קומות. את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23 ירושלים. ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200–1400.

אברהם כהילה, מ"מ ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

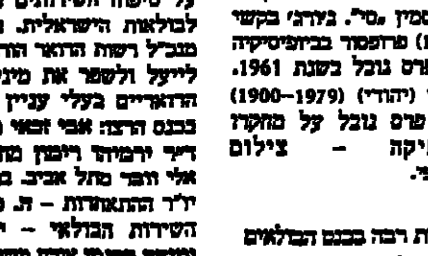

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות התחנות בשבת, חגים וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל: טלפון 03־433300 בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' וערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב: רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649 בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00, בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00.
אזור חיפה: רחוב הנמל 26 קומה ג' 04־525566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אזור ירושלים: בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול חירום לסובלי שיניים בהדסה עין כרם בחדר המיון – 03־446230

מגן דוד אדום – עזרה ראשונה נפשית: בתל־אביב – 03־5461111, קו לילדים ונוער – 03־261113, ירושלים – 02־227171, חיפה – 04־672222, נתניה – 053־835816, כרמיאל (גליל) – 04־988410, כפר־סבא – 052־913999, באר־שבע – 057־418111

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער: בתל־אביב 03־221688 (24 שעות). נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה: בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922. קו פתוח לקטינים 02־690685

האגודה לזכויות האזרח בישראל – מטה תל־אביב – בן יהודה 146 טל' 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

אלמקס – משחת השיניים – יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב: בס – פרישמן 66 – 237326; קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 208492
ירושלים: ק. משה – ק. משה 1 – 526135; חיפה: יבנה – אבן סינא 7 – 672388
פתח־תקוה: קופ"ח כללית – חיים עוזר – 985271
פריבק – רמת גן: פרינץ – ר' עקיבא 162 בני־ברק – 796524; פינצ'י – חיבת ציון 43 רמת־גן – 782821
בת־ים – חולון: קופ"ח – עין יהב 2 חולון – 884854; ארנון – הנשיא 52 חולון – 889153
גבעתיים: כללית – בני משה – 452381; רעננה: מה־פרסבא – ... – רעננה
אלמקס

ספר החוקים / אמנון לורד

עבה

עוביו של ספר החוקים הוא מטר אחד בערך. בין החוקים המופיעים בו יש חוקים מיותרים ובלתי מעודכנים

עם כינוסה של הכנסת ה־12 יש לקוות שסוף סוף יעסוק בית המחוקקים בייעודו העיקרי – חקיקה. החקיקה בארץ נחלקת לחקיקה ראשית, הנחקקת על ידי הכנסת, ולחקיקת משנה, הנחקקת על ידי הרשות המבצעת – קרי הממשלה.

עוביו של ספר החוקים, שהוא פרי עבודתה של הכנסת, מגיע במלאת ארבעים שנות עצמאות למטר. בין החוקים, הכתם באלה שנחקקו קודם שהוקמה המדינה ובאלה שנחקקו בשנותיה הראשונות, מצויים חוקים מיושנים, מיותרים ובלתי מעודכנים. כך, למשל, נמצא שעל פי הוראות חוק הפרשנות יש עבירות שעונשן קנס מרבי בסך כולל של 20 אגורות חדשות.

אם נבחר לחזור לימי המנדט נגלה כי פקודת הפשעים (מניעתם), הבאה לקבוע „הוראות מתוקנות יותר למניעת פשעים", ופקודת מניעת הפשעים (שבטים ופלגות) 1935, „הקובעת הוראות למניעת פרצים בין שבטים ופלגות", נראות ארכאיות ובלתי רלוונטיות לימינו אנו. בין החוקים שנחקקו לאחר קום המדינה נמצא חוקים כמו חוק תחנת הכוח תל־אביב, תשכ"ז – 1967, שמיצה את עצמו, ואת חוק הגנת החייל פירות, תש"ט – 1949, הקובע בסעיף 8 כי בני משפחת חייל שנפטר יהיו זכאים לזכויות הקבועות בסעיפים 1–6 לחוק, ואת על אף העובדה שסעיפים 1–6 בוטלו בתיקון לחוק לפני כחמש שנים.

טוב יעשה המחוקק החדש אם יקדיש מזמנו לקריאת ספר החוקים, יערכן את הדרוש עדכון, יתקן את הדרוש תיקון ויעשה שימוש בחוק לביטול דינים שנושנו, תשמ"ד – 1984.

חקיקת המשנה נעשית בחלקה הקטן בפיקוחן של ועדות מוועדות הכנסת ובחלקה האחר – ללא כל פיקוח מצדה, זאת אף שלעתים השיבותה של חקיקת המשנה לאורח והשפעתה על חיי היומיום גדולה מהשפעתה של החקיקה הראשית. טוב תעשה הכנסת, אם תקבע כמעשה חקיקה ראשון, שלחקיקת משנה לא יהיה תוקף כלשהו, אלא אם אושרה על ידי מליאת הכנסת או ועדה מוועדותיה.

אין ספק כי לחברי הכנסת יהיה מה לומר על בטיחות בעבודה, על תנאי מאסר ומעצר של אסירים ועצירים, על מיקומן של שמורות טבע, על ועדות בחירות מקומיות בבחירות לרשויות המקומיות, על גובה המכס, על היטלים וקנסות בחוקי מס שונים (חלקם כבר בפיקוח ועדת הכספים) או על הדרכים להשקעת ההון של „מבטחים". כל אלה ורבים אחרים וכיום למעמד מחייב כלפי המורת בלי שנבחרינו אמרו דבר עליהם (אף שלשם כך נבחרו), ולהבך אף אם יתכו אין לחברי הכנסת מעמד כדי להשיג על תקנה כלשהי. בהגיע המדינה לבגרותה יהיה זה נכון אם תתפוס הכנסת את מקומה הטבעי כמחוקק.

משחקי מלחמה חברי „היחידה הגיאוגרפית" של הכוחות האזרחיים החמושים, מיליציה שהקימה ממשלת הפיליפינים בעת האחרונה, מתרגלים שביית לוחמי גרילה קומוניסטים במהלך תרגיל ממערב לבירה מאנילה. קצינים בצבא הפיליפינים טוענים שהמיליציה החדשה היא הבסיס להבסת המורדים הקומוניסטים. נציגי הארגונים הפיליפיניים לזכויות האדם טוענים כנגדם שהמיליציה החדשה תגביר את הפגיעות בתושבי המדינה. צילום אי.פי.

פלילים ועיתונאים / נתן רועי

יוסף ואחיו

העיתונאות נעשית קרש קפיצה לניהול יחסי ציבור. הקטיגורים של האומה הפכו למשרתי השררה

ביום שישי התפרסמו כמה כתבות פסאודו־נקרולוגיות על אחד, יוסי היימן, כתב לענייני משטרה, שעזב את הקורים ההול לעבוד אצל „האחים אלפרון בע"מ". הכתב הלך לעבוד עם האלפרונים. הדבר לא היה מפריע לי כלל וכלל אילולא הופיעה אחת הכתבות תחת הכותרת „יוסי אחינו".

כדי להשכיל את המבכים על מר גורלו של אחינו, חשוב לציין שאין לפנינו מקרה „יוסי אחינו" אלא מקרה יוסף ואחיו שהם כצלמו וכדמותו או בצלמו והלומו. יוסף חזר הביתה, אל מי שכה אהב והעריך.

אילו היה יוסי היימן הנושא להגיג שלפניכם, היה ההגיג מסתיים בשורה הקודמת הזו. אולם אני סבור כי „מקרה היימן" מצביע על הכלל, על ציבור העיתונאים. יוסי היימן לא אמר מדוע הלך לעבוד עם האלפרונים ורק אחת נידה: „הם אמרו לי: בוא לגדול איתנו והלכתי". אחר כך הוסיף: „רציתי ללכת מהעיתונות ושקלתי זאת זמן רב. הבנתי שהפרק הזה, של עיתונות, הסתיים".

לבי לבי לאדם שהעיתונות היא לדידו פרק. הרי ככלות הכל עיתונות היא יותר מפרק המדובר בספר, ביריעה רחבה, במאבק ממושך ולא בעשור שנים. העיתונות זקוקה לאנשים רציניים (והיימן היה רציני בתחומו) שמוכנים ללכת עד הסוף. אנחנו זקוקים לעיתונאים רציניים, ישרים, בעלי יכולת להבחין בין טוב ורע, שהשררה שנואה עליהם והפשע לדידם הוא מורסה כאבת.

בתוך עמי אני יושב. ראיתי את יוסי היימן בעבודתו. קראתי את כתבותיו. הכרתי את שגיאותיו הגסות ואת יחסו הרציני לעבודתו. מעולם לא היה איש כלבבי. אבל הוא היה אחד שעיתונו יכול להתפאר בו וביכולת הציד שלו. הוא ישב שם, בעיתונו, האזין לרשת הרדיו של משטרת ישראל וקלט מרדפים אחרי פושעים וסוחרי. הוא הוקסם מן הפושעים. שמעיה אנגל, רוצח שפל, הפך בלשונו „איש רציני". אלפרון הפך תחת עטו ל„איש עסקים רציני".

הוא עשה ראיון עם יעקב אלפרון, מלך גבעת שמואל. חזה, רכוב על סוס, פוער סור של שיניים צחורות ומדבר על מעלותיו. האיש, ואני מכיר אותו, נחשב לאישיות חזקה בעולמות תחתונים. תאמר את שמו בכלא באר־שבע, תלחש את שמו באוזנו של יצחק דרורי או באוזנו של רחמים אהרוני (גומדי), כמו לחשת את שמו של „אחד משלנו".

ויוסי היימן לא ידע שהוא אחד משלהם? הוא ידע וידע. ואולם הוא רצה להסתופף תחת כנפות בגדיהם. הוא ראה בהם משהו שאני לא רואה בהם. אני רואה בהם רק אחת. הוא ראה בהם עוד דברים.

הולך וכלה לו דור העיתונאים שכה הערצתי. איפה קאפה הצלם? איפה קרליבך הגאון? אלוהים, איפה ריימון ראגין, כתב הסטודס שהשתתף בין פושעים וגנבים, לא נעשה אחד מהם, וסיפר את סיפורים של הכרנשים וההתיכות של העיר התחתית? איפה בן הכט שסיקר את הפשע ברחובות שיקאגו.

אני לא רוצה להלאות את הקוראים בהלומותי. אני רוצה להצביע על כך שהמקצוע שלנו, העיתונות, הפך קרש קפיצה לניהול יחסי ציבור. ודי להסתכל על מאות משרדי יחסי הציבור שנדושים בעיתונאים לשעבר. אלה שהיו צריכים להיות הקטיגורים של האומה נגד אנשי השררה הפכו למשרתי השררה. הייתי מבין הצטרפות לשררה כדי לשפר את הקיים, אך קשה להבין יציאה אל הענף של יחסי הציבור או העסקים תמורת הונן הדלים וקמצוץ של כיבודים.

יוסי היימן עבר תהליך ארוך עד שהיה לאיש של האלפרונים. תחילה ייצג את עיתונו ואת מקצועו בקרב הפושעים, אחר כך התהפך הגלגל והוא ייצג את הפושעים בעיתונו וכתב עליהם דברים טובים. הנטישה היתה הדרגתית עד שעזב אותנו לאנחות וקפץ־באחת והפך הוא על עגלתו של אלפרון. אני מקווה שזהו חלום בלהה והוא יחזור אלינו במלוא הדרו. רק אז נדע שיש תמורה לאגרה, שיש אמונה במדינה.

תגובה / אהרן מגד

בוקר טוב, אמנון דנקנר

איני רוצה להיות חבר במועדון, שחבריו אינם מסוגלים לתפוס, שיכול אדם להיות בעד „שטחים תמורת שלום", ובה בשעה להתקומם נגד גילויי האהבה לגיבורי האינתיפאדה

בוקר טוב, אמנון דנקנר. איפה היית ומה עשית בעשרים השנים האחרונות? לא קראת את „למרחב" בסוף שנות השישים? את „דבר" בשנות השבעים והשמונים? לא קראת שניים־שלושה מבין תרפ"ס המאמרים שפרסמתי בשני עתונים אלה מאז? גם אחד לא קראת, שאתה כותב לי („דבר", 16.12.88) „ברוך הבא אהרן מגד... להיספח על המתנה השפוי, על מתנה השלום" וכו'? הלא עוד לפני שהופיע שמך באותיות דפוס, כשהיית עלם נאה בן־תשחורת – שלושה חודשים אחר מלחמת ששת־הימים – כבר אז כתבתי דברים נגד תפקיד הכובש שלקחנו על עצמנו ובעד „הדישיה בין שני העמים שגורלם ההיסטורי העיד להם לשבת בארץ אחת". ומאז ועד היום – איך אוכל למנות את מספר המאמרים שבהם הבעתי את דעתי בעד משא־ומתן לפשרה, לחלוקה, בינינו ובין הפלשתינאים, כן, עם נציגים שיבחרו הם, כן, גם אם יהיו תומכי אש"ף, כן, גם עם אש"ף עצמו... ולא קראת אף אחת מרשימותיו של חיים גורי בשלוש השנים האחרונות?

אם קשה לך לטרוח ולדפדף בכרכי „למרחב" ו„דבר", המצויים בארכיון (בניין „דבר", קומה ב', שיקה יעזור לך בחפקדבו), אני מפנה אותך אל ספרי „איזור הרעש" (הוצאת הקיבוץ המאוחד), הכולל מבחר מן המאמרים הנ"ל. אמליץ במיוחד על „המשיחיות החדשה", „מלחמת הקנאים", „היהדות הצבאית", „ציונות בלתי־ספויה", „הפספוס הגדול", „אלטרנטיבה לכיבוש" – זה יספיק כמנה ראשונה. אם תמצא בין כל מאות מאמרי אחד המדבר בזכות הרעיון של „ארץ־ישראל השלמה" („הייתם שותפים" – אתה כותב לי, לחיים גורי, ולעוד אלמונים שאינך נוקב בשמותיהם – „לחזון הזועים של א"י השלמה, שהחשיך עלינו את עולמנו") – אתה מקבל ממני כפלים ברוסיסטיסה לסטנים, כיוון אחד.

אז עכשיו – כל השומע יצחק – אתה, כאחד הוותיקים ב„מתנה השפוי" (כאחד ממייסדיו אוליה), מואיל לקבל אותי, ברוב חסדך, לחיקו, כפי שמקבלים חוזר בתשובה (אגב, מתי חל תאריך זה, של חזרתי בתשובה? תוכל להזכיר לי?).

„ברוב חסדך" אמרתי – לא. שום חסד, שום רחמים, שום חנינה אינך מוכן לגלות כלפי בעל־תשובה כמוני. גם לאחר שעשיתי, כדבריך, את הצעד הגורלי בחיי של המרת אמונתי – אתה לא מבטיח לי לא גמול ולא שכר, רק עונש: „אנחנו נזכור לכם ולשכמותכם" – אתה מנופף אצבע כנגדי וכנגד גורי ואחרים – „דעו לכם כי נבוא אתכם חשבון, דעו לכם כי החשבון הוא חשוב, כי עוד ארוכה הדרך"...

איזה איש אכזר אתה, אמנון, קנא ונוקם, פוקד עוון ופשע, ולאחר דברים כאלה אתה מצפה ממני שאקבל ברוח טובה ובנפש חפצה את „ברוך הבא" שלך, להיכנס בשער „המתנה השפוי", צדיקים יבואו בו?

אבל אני חושש שגם לולא האזהרות שלך בדבר עונשים שיוטלו עלי על „חטאי" לשעבר – לא אוכל לקבל את כרטיס־הכניסה שאתה מושיט לי למועדון המיוחס שאתה בא כליבך על תברותך בו. והסיבה היא, שאין לי כל רצון להיות חבר במועדון, שחבריו אינם מסוגלים לתפוס כלל, שיכול אדם להיות בעד פתרון של פשרה, בעד „שטחים תמורת שלום", אפילו בעד מדינה פלשתינאית בתנאים מסויימים – ובה־בשעה להתקומם בכל לבו נגד גילויי האהבה וכלפנ־הנפש לגיבורי האינתיפאדה, נגד ההתרפסות וההתחטאות בפניהם, נגד ההדרות הנפשית והמוסרית עם זורקי בקבוקי־התבערה הזועקים „אטבח אל־יהוד", ונגד השנאה הלוהטת המלובה בלי־הרף כלפי „מתנחלים צמאי־דם־תינוקות, יודיארנאצים, מחוללי פוגרומים", וכלפי אלה שתפקידם – המתבקש־מאליו בכל מדינת חוק – הוא לדכא מהומות והתפרעויות: שיכול אדם להיות בעד משא־ומתן לשלום עם אש"ף – ובה־בשעה להתקומם בכל נפשו ומאודו נגד ההשוואות – האופנתיות מאוד היום, המביאות תהילה ופופולאריות לבעליהן – בין ילדי שכם לבין ילדי גטו וארשה, בין חיילי צה"ל לבין המרצחים מאס.אס.

למרות „ברוך הבא" שלך, אני נמנע איפוא מלהצטרף למועדון הזה.

ואגב, היש אמת בשמועות, שמפעם־לפעם נערכות בו אורגיות פרועות של הצלפה־עצמית עד אובדן־החושים? – לא, אינני מאמין.

חמישים למושב שרונה

מאת יגאל שמר

המושב שרונה שבגליל התחתון מתקשה להגות בלב רונן את יובל החמישים שלו. כל ישוב, אומרים בשרונה, נולד עם הגולה שהותה גורלה. נולדו בצוק העיתים של מלחמת העולם הראשונה. בשנות העשרים נעשוה ישיבה ובתקופת חומה ומגדל, תקופת המאורעות והמרד הערבי, בבשורה מחדש חברי האירגון להתיישבות על־שם א.ד. גורדון. שנים מספר לפני שנת היובל נקלעו בשרונה, כמו במושבים אחרים בארץ בכלל ובגליל בפרט, למשבר שכמוהו לא ידעו חקלאי הארץ המושבים עד כה.

לשרונה תולדות ארוכות. עוד בימי קדם הכירוה. היא מוזכרת בכתובות מצריות, צידוניות, פרסיות, רומאיות וביזנטיות. בספרות היוונית ובכרוניקת הצלבנים מוזכרת גם מצודה צלבנית בשם „סרוניה". בימים ההם קראו „שרונה" לכל האיזור שמהר תבור ועד ים הכנרת ובקעת יבנאל. בתקופה שבה חילק השלטון העותומני את אדמות הארץ למיוחסי האימפריה במאה ה־18, הגיעו אדמות שרונה לסעיד בק ממשפחת פאום בנצרת, שאחד מצאצאיה כיום כיהן ומקדמה בהנהגת אש"ף. ראשוני סג'רה ויבנאל, המיישבים ברונשטטר וציגורר ז"ל, עבדו בהכשרת קרקעותיו של סעיד בק, כי רק להם ניתנו מחרשות אירופיות.

ותיקי הישוב קראו לוואדי שרונה, שקישר את סג'רה עם יבנאל, „מעבר הדרדלים". כאן, בין שרונה לכפר קמא הסמוך, נשדדו בדגודיון בקיץ, לפני שמונים שנה בדיוק, בדרכו מסג'רה ליבנאל. לאחר רצח השומר יחזקאל ניסנוב במעלה שרונה, היה חשש מבוסס כי משפחת פאום תמכור את אדמות שרונה לטמפלרים הגרמנים ולכן קנתה חברת פיק"א 5500 דונם להתיישבות יהודית וכבשה אותם מידי האריסים בשנת 1912. כעבור שנה, בתום מאבק קשה שניהלו נגד האריסים, רכשו יהודים מארה"ב, שהתארגנו להתיישבות בראשותו של סימון גולדמן, את האדמות. עד פרוץ מלחמת העולם הראשונה נטעו שקדים וזיתים והתחילו לבנות בתים בחומת אבן שחורה, לפי שיטת האחוזות של הימים ההם. מלחמת־העולם קטעה הבניה, הארבה והקופנודרים השמידו את המטעים. בעקבות המשברים הקשים שפקדו את הארץ במלחמה חדלו חברי האחוזה לחשוב על נחלתם בשרונה.

ימי בראשית

גורמים רבים הביעו רצונם להצטרף למתיישבים בשרונה, אך כוונותיהם לא מומשו. אפילו מועצת הפועלות קיימה שם בעבר הרחוק את ועידתה החמישית. הסופר יצחק למדן עבר להתגורר במקום ולימד את ילדי הישוב, אבל מצוקות מלחמת־העולם הראשונה, כאמור, בצד פגעי טבע והיעדר תנאי מחיה מינימאליים הביאו לחיסולה של האחוזה בסוף שנות העשרים. אמנם נעשו אי־אלה נסיונות לחידוש ההתיישבות בשרונה, אך יושבי המקום התחילו לנטשו ב־1925 והוא נעזב לחלוטין כעבור שנתיים. יחידים מחברי האחוזה עברו למרכזים עירוניים בארץ. האדמות עוברו, חלקית, על־ידי איכרי יבנאל וחלקם הוחכר לצ'רקסים השכנים מכפר קמא. בפרוץ מאורעות 1936, כאשר שרונה כבר היתה נטושה לגמרי, הרסו הבדואים מהסביבה את בנייניה.

שרונה נגאלה מחורבנה בכ"ב בחשוון תרצ"ט, 16 בנובמבר 1938, על־ידי האירגון על־שם א.ד. גורדון. הארגון הוקם ארבע שנים קודם לכן על־ידי פלוגות הכשרה בכפר עציון, בפרדסי הרצליה, בכרכור־פרדס חנה, בכפר תבור, בשומרון על־יד נהלל וביבנאל, שבה היו המזכירות ומרכז האירגון. עד 1938 היו חברי אירגון גורדון פזורים בפלוגות עבודה, עד שהיו למועמדים להתיישבות ברמת שרונה. ב־16 בנובמבר עלו המתיישבים לשרונה במסגרת „חומה ומגדל", הכל נעשה ברוב עם, כנהוג באותם הימים. חומת האבן שבמקום שוקמה, הוצב מגדל תצפית, הוקמו עמדות הגנה ונמתחה גדר תיל. למחרת העליה נשארו חברי האירגון כדי לשקם את חומת שרונה בתנאים הקשים ביותר, ללא כביש, בלי סידורי מים, עם אדמות שוממות וסיכסוכים עם הראיסים על האדמות ועל התור למים במעיין.

מאחר שאדמות שרונה היו ממושכנות לחברת פיק"א, לא רצה שום מוסד מיישב להכיר במתיישבים החדשים והם נאלצו להמשיך ולהיות בתנאים הקשים.

רק ב־1944 זכו מתיישבי שרונה להכרה כמועמדים להתיישבות. לאחר ששוחררה המשכנתא שלהם מפיק"א, מקק"ל ומהסוכנות היהודית, התחילו ב־1946 בבניית הישוב החדש. מובן שהכל ניתן במשורה. בנו בתים של 28 מ"ר, הרכב המשק היה מבוסס על פלחה חרבה ופה ושם נרשמה התחלתם של רפתות ולולים קטנים. כך היה עד מלחמת העצמאות. לאחריה זכו המתיישבים גם לכביש גישה ולחשמל. פיתוח המשק התעכב, עד שחובר למקורות המים של בקעת יבנאל. אז גדלו הרפתות והלולים, ניטעו ראשוני המטעים של הגפנים והשקדים והישוב לבש צורה של ישוב חקלאי.

בשנות השבעים זכה מושב שרונה להיכלל בפרוייקט פיתוח ההתיישבות בגליל התחתון, שיזמה המועצה האזורית גליל תחתון. בראש המועצה עומד עד היום בן המושבה, בני גורפינקל. מספר היחידות המשקיות במושבה הוכפל ודור ההמשך החל לתפוס את מקומו. דור המייסדים התמעט והלך, מדרך הטבע. כיום מעבדים אנשי שרונה כ־8000 דונם, יותר ממחציתם שלחין. מכסת המים מגיעה לכ־15,000 ממ"ע ליחידה. יש במושב עשר רפתות עם 400 חולבות ותנובת החלב היא יותר משני מיליון ליטר. למושב שישה עדרי צאן, שבעה לולים, 650 דונם שקדים, 250 דונם זיתים, 250 דונם לימונים וכמאה דונם מטעים שונים. יתרת השטח היא פלחה.

דור ההמשך, אומרים בשרונה, אמנם התחיל בקידום פיתוח המשק ובמאמצים לשפר את איכות החיים במושבה, אך מצבה הקשה של החקלאות מעיב על הכל. ההידרדרות הכלכלית של כל ההתיישבות החקלאית לא פסחה גם על שרונה והיא מעוררת מתחים חברתיים דווקא בשנת היובל, ודווקא על רקע הקידום הטכנולוגי העצום בתחומי החקלאות השונים ברחבי העולם לרבות בישראל. בני הדור הצעיר מנסים להחזיר עטרה חקלאית ליושנה, אך גם הם תמהים מדוע, בצד השדות הירוקים והתעשיות החקלאית, נעלמים מהשטח המוסרות חיי התרבות, שאיפיינו את שרונה בעבר, כפי שאיפיינו את כל המושבות הוותיקות בגליל ובעמק.

יצחק פורת, איש דור הוותיקים בשרונה, אינו חוסך את שבט ביקורתו ממי שראויים לדעתו לביקורת נוכח המצב הקשה בחקלאות וקשייה של שרונה. „לאור המצב הכללי בכל תחומי החיים בחקלאות במושב ובארץ בכלל, אל לנו לצטט ואל לנו לשייך לדור ההמשך את דברי המשורר חיים נחמן ביאליק, לאמור: 'יהי חלקי עמכם ענווי עולם אילמי נפש, רוקמי חייהם בסתר, צנועי הגות ועלילה'". גם לגורמים הממלכתיים, שרואים את המתרחש בחקלאות ואינם עושים דבר, יש כפי פורת ציטטה מביאליק, בשירו הידוע: „ראיתיכם שוב בקוצר ידכם — איך דלותם פתאום, איך חלותם ישע".

נדמה שמגרונו של פורת בוקעים גם קולותיהם של שאר ותיקי שרונה וחבריה ביום חגם.

קיר פסיפס בשרונה. פיסלה: חנה למדן

למושב שרונה

ברכות
בחג היובל

מחסן התבור בע"מ
סלע – כחנא
טל' 06-766821

לחברי מושב שרונה

החוגגים 50 שנה
שפע ברכות
והמשך יחסי ידידות ושכנות טובה

נבסו יחיא
ראש המועצה
כפר קמא
ותושביה

מועצה אזורית הגליל התחתון ותושביה

מברכים בחום את
תושבי שרונה
ביום חגם ה־50

בני גורפינקל
ראש המועצה
וחברי המועצה

מועצת פועלי הגליל התחתון

מברכת את
המייסדים, החברים והתושבים במושב שרונה
ביום חגם ה־50

מאיר לוי
מזכיר המועצה
הנהלת העובדים

מועצה מקומית כפר תבור

מברכת את
שכנתה **שרונה**
לרגל חגיגות ה־50 להיווסדה
להמשך פיתוח ושגשוג

ח"כ מיכה גולדמן
ראש המועצה

לחברי מושב שרונה

יחד אתכם
ביום חגכם
להמשך פיתוח, שגשוג והצלחה

חברת נ. פלדמן ובנו בע"מ
יבואני טרקטורים פיאט וציוד חקלאי
טל' חיפה: 04-520265
טל' ת"א: 03-250269

הודעה

על פרסום תשקיף של
כוכבי־קרן נאמנות צבירה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות ערך תשכ"ח־1968, כי ביום 18.12.88 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על־שם בנות 100 יחידות לתעודה, או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידת משתנים כמפורט בפרק 2 בתשקיף, כדלקמן:

החל מ־19.12.88 משעה 8.30 ועד 17.12.89 בשעה 11.00 או בשעה מאוחרת יותר כאמור בסעיף 1.3.6 בתשקיף, מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור תוספה של 1.5% או פחות כמפורט בתשקיף.

בכל יום בו יתקיים מסחר בניירות ערך בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, יוכל מנהל הקרן לאפשר לציבור – לאחר סיכום עודפי הביקוש וההיצע ליחידות הקרן להגיש בקשות לרכישת יחידות בקרן עד לגובה עודף ההיצע, או לחילופין – להודיע על פדיון יחידות עד לגובה עודף הביקוש בקרן (בדבר פרטים ראה פרק 1 ופרק 2 בתשקיף).

מנהל הקרן יהיה רשאי לבטל את ההסדר הנ"ל ע"י פרסום מודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל.

מדיניות ההשקעות של הקרן:

על־פי המדיניות הנוכחית של מנהל הקרן תשקיע הקרן את נכסיה בתקופה הקרובה כדלקמן:

לפחות 50% מכלל השקעותיה של הקרן בניירות־ערך יהיו במניות, אופציות או בניירות־ערך הניתנים להמרה במניות.

ביום 17.11.88 השקיעה הקרן 92.13% מכלל השקעותיה במניות, אופציות וניירות־ערך הניתנים להמרה במניות (כולל 11.44% בניירות־ערך בקאיים שבהסדר).

בשלוש השנים האחרונות השקיעה הקרן מעל 70% מכלל השקעותיה במניות, אופציות או בניירות־ערך הניתנים להמרה במניות. בתקופה הקרובה, מנהל הקרן אינו מתחייב לשמור על שיעור החזקה דומה.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על־פי הסכם הנאמנות, מנהל הקרן זכאי לקבל תשלום שנתי השווה ל־2.5% משוויים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן והנאמן יהיה זכאי לקבל תשלום שנתי השווה ל־0.5% משוויים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן.

לצורך תשקיף זה ולמשך תקופתו, נקבע שכרו של מנהל הקרן בשיעור של 1.5% ושכרו של הנאמן בשיעור של 0.1%.

עותקים מהתשקיף ומהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות של הקרן.

הנאמן: בנק המזרחי המאוחד בע"מ
מנהל הקרן: פועלים – קרנות נאמנות בע"מ.

פועלים־קרנות נאמנות

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

בעלי החלקות על ידי בא כוחם הגישו בקשה לועדה זאת שמספרה 1842 לקבלת אישור עקרוני לשימוש וכויות הבניה בגוש 6122 חלקות 862־861 ובכלל זה החלקות הבאות –

1. אישור קיר משותף עם חלקה 860.
2. איחוד שתי החלקות 861 ו־862

וזאת שלא בהתאם לתכנית בנין עיר 105ב' ו־281 החלות במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

האיגוד הארצי של השחקנים והבמאים בהסתדרות
מכון לבון לחקר תנועת העבודה

הזמנה

הנכם מתכבדים להזמינך לטקס הענקת מלגות של שחקני התיאטרון הלאומי „הבימה":
תמימה יודלביץ, נחום צמח, ברוך צ'מרינסקי, מנחם גנסין.

בתוכנית: דברי ברכה: הח' יורחם משל – יו"ר מכון לבון
הופעת מקבלי המלגות טלילה וגנר והני גריק,
זיוליו זוהר, דבי מרקס, דפי וינשטוק,
דפי ניב ויצחק עצמון בקטעי קריאה ומשחק.
מנחה: יצחק ברקת.
ועדת המלגות: הח' סובה הררי, פסח גוטמרק, נתן ולפוביץ, יהודה מוקש ויצחק ברקת.

הטקס יתקיים ביום ד' ה־21.12.88 בשעה 18.00 במכון לבון, רח' מרדע 3 ת"א.
הציבור מוזמן.

هكذا من الأصل

صورة عن الأصل

עכשיו

בעריכת תרזה איזנברג

„ניצן" – ילדים שאחרו לפרוח

מאת בלהה דבורי

מצוקת עובר, חוסר אספקת חמצן למוח, עניין של אנזימים – פעם הגדירו אותם כ„ילדים עם בעיות ריכוז", „ילדים עם נזק מוחי מינימלי" ועוד. במשך השנים, למדו העוסקים בדבר לדעת כי ילדים אלה, שאינם מפגרים ויש ביניהם בעלי יכולת חשיבה מהירה וגאונים בשדה הכלכלה והאמנות, נופלים בין הכסאות בשל הקושי להגדירם ולמצוא להם מסגרת טיפולית.

בשל כך קמה עמותת „ניצן", ביוזמת הורים ומתנדבים והיא שמה לה למטרה לקדם אוכלוסיה זו בעלת קשיי למידה והסתגלות. העמותה מתמקדת בנושאים שאינם מטופלים על ידי הרשויות הממלכתיות והעירוניות, וכל תקציבה הוא מכספי תרומות.

אחד הפרוייקטים המרגשים שיזמה „ניצן" הינו „גן הילד", הנמצא, כמו לשם הסמליות שבדבר, ב„גן האם" אשר בחיפה.

מיכל ברנר עבדה שנים רבות בחינוך המיוחד וכיום עוסקת בהתנדבות באגודת „ניצן". היא מספרת: „הגענו למסקנה כי גם ילדים בעלי פגיעה מוחית זקוקים לחברה. הרי אינם חדלים להיות אנושיים בשל פגיעתם. הם זקוקים להעשרה חברתית גם אחרי תום יום לימודים במסגרת החינוך הפורמלי. המצב בשטח היה, שילד חריג הלומד במסגרת בית ספר מיוחד ולא עם כל ילדי השכונה בה הוא מתגורר, מצא עצמו מנותק מכל פעילות חברתית כאשר ילדי השכונה אינם אוהדים אותו בדרך כלל משום שאינו „שייך" למסגרת הכיתתית־חברתית שלהם וכך נוצר מצב, שילדים רבים בחינוך המיוחד לא התנסו בקשרים חברתיים".

מיכל ברנר שהתה בשנת 1972 בסיור באנגליה, משם הביאה את הדגם של „גן הילד" – מועדון חברתי לילדים ולמבוגרים בעלי ליקויי למידה והסתגלות.

במשך שעות היום מתפקד המקום כמרכז פעילות במסגרת החינוך המיוחד ובשעות אחר הצהריים נמצאים כאן עובדות סוציאליות, מדריכים חברתיים, בני נוער ובוגרים, אשר באים לחוגים מחיפה וסביבותיה גם מחדרה ומקיבוצים באזור.

מיכל ברנר: „לסובלים מליקויי למידה והסתגלות אין אפיון חיצוני. אין הם זקוקים לרחמים או לחסד כי אם להבנה. יש ביניהם בני נוער ומבוגרים הלומדים ועובדים למחייתם. ניתן לומר, שאיכות ההתמודדות שלהם עם הפרעותיהם תלויה בסביבתו של כל פרט ופרט. אם לילד יש כוחות נפש, מבית תומך ויכולת לפצות את עצמו, הוא יישאר בחברה הרגילה תוך כדי התמודדות עם חומר הלימודים. מיכל סבורה, כי על אף שקיימת כיום מודעות רבה יותר למצבו של החריג בחברה, הרי רב המרחק עדיין בין מגדל השן שבו נמצא שלב המחקר של הבעיה לבין יישום הדברים הלכה למעשה במסגרת המציאות החברתית שלנו".

החלום של מיכל ושל חבריה העושים בהתנדבות במלאכת קידום האוכלוסיה בעלת ליקויי הלמידה וההסתגלות הינו לראות מועדונים כ„גן הילד" צצים ברחבי הארץ, הם פעילים בכל ימות השבוע ולא רק באופן חלקי, בשל קשיים תקציביים.

„...דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בַּשָּׁמַיִם..."

(משלי ל', יט)

תערוכה נודדת בעקבות העופות הדורסים

מקומה של ישראל בצומת של שלוש יבשות הביא לכך, שניתן לראות בה 45 מינים שונים של דורסי־יום; מיעוטם יציבים, וחלקם מקייצים או חורפים בישראל ורבים מן הדורסים חולפים מעל ישראל רק בעונת הנדידה – בסתיו ובאביב. כתוצאה מפיתוחה המואץ של מדינת ישראל מאז קום המדינה והשימוש האינטנסיבי בחומרי הדברה, נפגעו קשות העופות הדורסים בישראל ומינים רבים הוכחדו כמעט לחלוטין. כל העופות הדורסים בישראל מוגנים על פי החוק ואין לפגוע בהם בכל צורה שהיא. ישראל היא אי בודד של שמירת טבע בכל המזרח התיכון ולכן חשוב ביותר להגן על הדורסים הנדירים ברחבי ארצנו.

בעקבות סקרים על קינון דורסים וסקרי נדידה, שערכו אנשי החברה להגנת הטבע התברר, כי מאות אלפי עופות דורסים חולפים בסתיו ובאביב בשמינו, ועימם גדלה ההתעניינות בהם, בקרב תושבי ישראל ובמיוחד בקרב אלפי צפרים מרחבי העולם הבאים לצפות בתופעת טבע מופלאה זו.

תערוכת הצילומים של מרכז המידע על עופות דורסים של החברה להגנת הטבע באה לסכם שמונה שנות פעילות של המרכז. מטרתה להראות את יופיים ואצילותם של עופות אלה ולהביא לתודעת הציבור הרחב את חשיבות ההגנה עליהם. התערוכה מוצגת עכשיו בסניף בנק דיסקונט ברמת אביב.

למרכז המידע לעופות דורסים יש הרבה מה להציע, מסרטי וידאו דרך פוסטרים, גלויות ענק ועד חוברות – כולם על בעלי חיים. אפשר להשיג כל אלה במרכז המידע על עופות דורסים, הר גילה, ד.נ. צפון־יהודה 90907.

בתמונה: עיט שמש שטובע בצ'כיה ונלכד (ושוחרר) בנגב

תגובות

מה מוכרים בבתי ספר

שלום רב,

אני מנהלת בי"ס. קראתי את המאמר „ביה"ס כזירה לקידום מכירות" מאת נעמי בן־גור (מדור „עכשיו", 1.12.88) וברצוני להגיב.

בבית ספרנו פרסמו בין הילדים את העיתונים: „דובון", „אצבעוני", „שיר הלב", „משהו", „פילון" ו„כולבו". לא הסתמכתי רק על המלצת משרד החינוך, אלא עיינתי בעיתונים (ואני מכירה את חלקם משנים קודמות), התייעצתי עם מרכזת הקריאה בביה"ס ומצאתי שהעיתונים טובים ואני מעוניינת שתלמידי יהיו מנויים על אחד העיתונים. מאחר שכל ילד קיבל עיתון לדוגמה הביתה, יכלו גם ההורים, בהתייעצות עם ילדם, לשקול על איזה עיתון להחתים את ילדם כמנוי (אם היו מעוניינים בו, כמובן).

עלות מנוי שנתי היא בין 90 ש"ח לבין 130 ש"ח. אם נשווה עלות זו לעלות צעצועים יקרים, שהורים לא חוסכים מילדיהם ושאין צורך לפרסמם בביה"ס, או לעלות בגד חגיגי לפעמים לא יהודי, אינני מבינה מדוע נזעקים דווקא על מנוי לעיתון. ביה"ס מוכן לאפשר לפרסום עיתונים בכיתה מפני שבמקרים רבים זאת אולי הדרך היחידה שההורים יכירו את מגוון העיתונים וירשמו את ילדיהם כמנויים. אנחנו מעוניינים גם בסוג הקריאה הזה.

עדנה גיא־ליפל
באר־שבע

הערת המערכת: רשימתה של נעמי בן־גור התייחסה לתופעה של מוכרים למיניהם (ומפיצים וצלמים) הנכנסים בעצמם לתוך בתי הספר ומפתים את הילדים לקנות את מרכולתם, באמצעות פרסים ומתנות וכיו"ב אמצעים פסולים.

האנאלפבתים של המאה ה־21

מאת יוסף מיכלסקי

מחקרי הבנת הנקרא מלמדים על כך, שהמכורים לטלוויזיה מגיעים להישגים נמוכים בהרבה מאלה הממעטים לצפות בה. פרופ' אדיר כהן מהאוניברסיטה בחיפה חקר במשך חמש שנים את השפעתה של הטלוויזיה על ילדים ועל איכות ובכמות הקריאה שלהם. המסקנות עגומות למדי

היום אין כמעט ויכוח, שלטלוויזיה יש השפעה מרכזית במכלול ההיבטים של החיים החברתיים, התרבותיים, החינוכיים ואפילו הפוליטיים. סקרי הצפיה בטלוויזיה ברחבי העולם מורים על צפיה ממוצעת של שש שעות ביום בארה"ב, ארבע באירופה, ובישראל – שבה פועלים ערוץ אחד ושידורים פיראטים בכבלים – השיעור הממוצע הוא 3.5 שעות ביום והיד עוד נטויה. כלומר 24 שעות צפיה בשבוע בממוצע.

השאלה שתעסיק אותנו בכתבה זו היא, כיצד משפיע מדיום זה על הרגלי הקריאה של ילדי ישראל, ובעקיפין על רמתם התרבותית והשכלתם.

את הנושא הזה חקר פרופ' אדיר כהן מאוניברסיטת חיפה במשך חמש שנים. המחקר הופיע בימים אלה ועסק ב„השפעתה של הטלוויזיה והקשר בין הצפיה בטלוויזיה ובין הקריאה בספרות ילדים בפרט וקריאה בכלל", במסגרת ספר „התמורות בספרי הילדים" בהוצאת „אח", שיצא לשוק בימים אלה.

המחקר בדק את כל הספרות המקצועית בתחום זה ובמסגרתו רואיינו למעלה מ־1000 ילדים מגיל הגן ועד גיל 15 ו־320 מורים בבתי־ספר שונים. נסקרו גם תשע ספריות ציבוריות ו־70 ספריות של בתי ספר. מסקנת החוקר היא, שהשפעת הטלוויזיה מזיקה מאוד להרגלי הקריאה ואולי אף הרסנית במצב הנתון היום, אולם אין להתעלם מקיומה וצריך להסתגל ל„תופעת" הטלוויזיה ולנצלה במסגרת תוכניות הלימודים והחינוך, במטרה להפיק ממנה את הטוב שהיא יכולה להעניק.

פרופ' אדיר כהן מציין כי החשיפה העצומה של הצופים, בהם ילדים, לשידורי טלוויזיה מעלה שורה של שאלות על השפעתה על עיצוב תפיסת עולמם, על הרגלי הצריכה, על צורות התנהגות, על תפיסות פוליטיות ועל חינוך לתרבות. השאלות האלה נעשות חשובות מאוד משום שמעבדות המחקרים מדווחות אינפורמציה שבעת הצפיה בטלוויזיה סופגים הצופים גלי אלפא המשפיעים על המוח לכדי הרדמה, המזכירה מצב קדם־היפנוטי. במילים אחרות: השפעתה של הטלוויזיה היא במידה רבה בלתי מודעת ואיננה נתונה לשיקול ראציונאלי ובשל כך קשה מאוד להתמודד אתה. העוסקים במבחנים פסיכולוגיים מצביעים על נפילה ניכרת בהישגים של בני דור הטלוויזיה במבחני מועמדות לאוניברסיטאות. בדוח של הוועדה לחקר החינוך בארה"ב, למשל, נמסר כי בין השנים 1963 ו־1983 חלה ירידה של 50 נקודות במבחנים שבודקים כשרים לשוניים וירידה של 40 נקודות במבחנים הבודקים כשרים מתימטיים. אכן, בראשית שנות ה־60 הגיעו לאוניברסיטה בני הדור הראשון לתרבות הטלוויזיה.

סקרים שנערכו בארה"ב וע"י פרופ' אדיר כהן בישראל מעלים תלונות של מורים על מידה רבה של פסיביות של התלמידים, טווח קצר של קשב והגבלת הדימיון. המורים מייחסים זאת, במידה רבה, לשעות הרבות של צפיית הילדים בטלוויזיה.

מחקרי הבנת הנקרא מלמדים על כך, שהמכורים לטלוויזיה מגיעים להישגים נמוכים בהרבה מאלה הממעטים לצפות בה. מתנבאים החוקרים שעוסקים בהבנת הנקרא מדברים על יצירת מילון חדש, מילון תמונתי, שהממד הויזואלי והמוחשי הם עיקר בו, מעין „כתב חרטומים" של תמונות מודרניות, שהוא פשוט וקל לקליטה.

מחקרי יצירתיות אצל המכורים לטלוויזיה מגלים נפילה ביצירתיות, נטיית חיקוי מוגברת וכניעה למגננות המוצגים בטלוויזיה. לעומת כל אלה יש עדויות רבות של הגברת המוטיבציה ללמידה, הרחבת אופקים והגדלת מידע, העשרת הלמידה בעזרת תכניות מיוחדות בטיפוח הקליטה הויזואלית. מכאן ברור שאי אפשר יותר להתעלם מהמדיום הזה בחינוך וצריך למצוא דרכים לשלב אותו בתוך המערכת החינוכית ולחנך לצפיה ביקורתית של המדיום.

אחת הטענות של המתנגדים כנגד הצפיה הממושכת בטלוויזיה מדגישה שהטלוויזיה מעודדת העדפה של האמצעים הקלים להשיג אינפורמציה באמצעות סגנון מבודר, קצב מהיר וקבלת סיפוקים מידיים. יש הטוענים שהיא נשענת על תבנית לא אינטלקטואלית ולפעמים גם אנטי־אינטלקטואלית. השעות המרובות של צפיה בטלוויזיה פירושן פחות שעות לקריאה חופשית, לטיפוח תחביבים, לשיעורי בית. אך לא רק הכמות נפגעת, גם האיכות, וזו בעצם הבעייה העיקרית. במחקרים הוכח, שילדים בגיל הגן מגלים ירידה ניכרת במיומנות ההאזנה והריכוז שלהם ובכושר תשומת לב. כל הגורמים האלה קשורים קשר בלתי נפרד לטיב הקריאה: כשהם נפגעים, נפגעת הקריאה בטווח מאוחר יותר, כאשר הילד לומד בבית הספר. „הטכניקות המהותיות למדיום הטלוויזיוני, כמו מהירות הפעולה, הריבוי של המסרים, העוצמה של הגירויים התכופים, כל אלה מפחיתים את כושר הריכוז של הילד, כאשר הוא מגיע בגיל מבוגר יותר לקריאה", אומר פרופ' אדיר כהן. נפגעים יכולת ההשהייה שהקריאה דורשת, הקשב העמוק, ההקפדה על הפרטים, על מבנים לשוניים, על אסוציאציות קונטקסטואליות. לדבריו, בניגוד לפאסיביות שבקליטת שידורי טלוויזיה, הקריאה היא קשה, דורשת אקטיביות, פעילות אנאליטית, מעורבות. אי אפשר להגיע לקריאה נכונה ללא אימון ממושך ויסודי שבלימוד הקריאה. לכן לעיתים די קרובות, ילדים בעלי קשיי קריאה בורחים ממנה לצפיה בטלוויזיה שהיא קלה ופחות תובענית.

חוקרים כמו ניל פוסטמן מארה"ב טוענים שצפיה לא מבוקרת בטלוויזיה משפיעה באופן שלילי על האונות השונות של המוח. היא מערערת את האיזון בין האונות. האונה השמאלית של המוח היא המפקד לקליטה הלשונית־המילולית והיא קשורה ליכולת הדיבור, הקריאה והכתיבה. האונה הימנית קולטת את העולם בדרך שלמותית ולא אנאליטית. בצפיה בטלוויזיה הקליטה היא שלמותית־תמונתית ומשתמשת יותר ויותר באונה הימנית ופחות בשמאלית. התוצאה: האטה בפיתוחה של האונה השמאלית.

פרופ' אדיר כהן מציין, שמול האסכולות האלה קמו אסכולות אחרות הגורסות שבעידן התקשורת האלקטרונית, כאשר מרבית המידע מועבר בטלוויזיה, ברדיו, בקלטות, בתקליטים ובסרטי וידאו, אי אפשר להחשיב את הקריאה יותר מאשר את המדיה האלקטרונית־ויזואלית. בקבוצה זו של חוקרים טוען פול גודמן, שאפשר להסכים מבחינה חברתית לקיום קבוצות גדולות של אנשים שלא ידעו לקרוא. פרופ' אדיר כהן מחזיק בדעה שלעמדה זו אין חשיבות משום שלא מדובר במדיום אחד שבא להחליף מדיום אחר, הקריאה והספר שונים באופן מהותי מהמדיה האלקטרונית מבחינה פסיכולוגית ויש ייחוד למדיום הספרותי בעצם התהליך האיטי־המשהה בניגוד לתהליך המהיר והמוכלל.

מכאן שיש צורך בבניה חינוכית הדדית של הקריאה מצד אחד ושל המדיום הטלוויזיוני מצד שני, לא כמתחרים אלא כמשלימים זה את זה. תפקידו של בית הספר הנועד לקראת המאה ה־21 לעסוק בהעמקתה של הקריאה, בהרחבתה, בהיבטים הפסיכולוגיים, האינדיבידואליים והקולקטיביים שלה, תוך ניצול של המדיום הטלוויזיוני ליצירת מוטיבציה לקריאה (באותו סקר שבין השנים 1986־87 התברר כי בעקבות התוכנית הטלוויזיונית „ציפורים בראש" היתה עליה תלולה ברכישת ספרים וכן בחיפושים אחרי ספרים בספריות השונות). יחד עם זאת על בית הספר ללמד צפיה נבונה בטלוויזיה, כגון, איך לבקר, איך להתמודד עם השפעתה ועם עוצמת הגירוי שלה ואיך להתחסן בפני שטיפות מוח, ולהרגיש את התחומים המיוחדים לטלוויזיה שבהם אין לה מתחרה, כמו פגישות עם עולמות רחוקים ועם עולם הטבע.

ספרים עכשיו — מיומנה של נערת פלמ"ח

ספרות ענפה נכתבה על הגנת ירושלים במלחמת העצמאות ועתה לפנינו ספרה של הדסה אבי־גדור־אבידב חברת הפלמ"ח, שהשתתפה בקרב על ירושלים, העלתה את רשמיה על מאורעות אותם הימים ביומן אישי, יצאה בשלום ועתה, למלאת ארבעים שנה להקמת המדינה, זכתה לראותו מודפס בהוצאה לאור של משרד הביטחון. (שם הספר „ברוך שהלכנו", שם צנוע הלוקח משירו של חיים גורי „באב אל ואד", 254 עמודים).

על־אף היותה מהוססת אישית, הצליחה להוציא את ספרה זה בשל פירסומם של ספרים על אותם הימים של אנשים שהתכוונו „לנתץ פרות קדושות", וחוקרים ומלומדים המפרשים את קורות הימים ההם „לפי מיטב הבנתם, דמיונם ונסיונם האישי".

יומנה של הדסה אבי־גדור־אבידב, שנשמר מאז „בפיסות נייר, בלי קרטון וקופסאות ישנות", הוא עדות חיה של נערה לוחמת אשר חזתה במו עיניה את המאורעות ההם. היא הואילה לתעד את האירועים מהיום השני להכרזת האומות המאוחדות על הקמת מדינה יהודית, בו החל האויב לשים מצור על ירושלים.

פגישתה הראשונה במלווה שיירות היתה בבוקר אחד בבית ההסתדרות, עם צעיר בשם יעקב, שיהיה למפקד שלה. הוא הסביר למספר בנות את משימת פעולתן: [illegible] יש לתפור שקיקים קטנים מיוחדים, שעליהן ללבוש מתחת לבגדיהן להסתרת הנשק. „כל הבוקר התרוצצנו אלישבע ואני, קנינו בד ותפרנו שקי קנבס שאותם יש ללבוש מתחת לחצאית".

ביומן זה מתארת הדסה את נפשות המגינים, שאותם הכירה גם בחייהם וגם במותם. כמו הנס בייס שכאשר התקפה על השיירה בה נסעה גולדה מאיר נפגעו גלגלי המכונית והיו צריכים להחליף גלגלים תוך מטר יריות של האויב. הנס בייס, שהיה מנהל הנוער ישב ליד גולדה וירה באקדחו לעבר האויב, נפגע בראשו ומיד מת. גולדה נהלמה והזדעזעה אך לא היה בידה לעזור.

המצב החמיר והשיירות היו נעזבות עם פצועיהן ועם ההרוגים „בצדי הדרך מוטלים מתינו", ובתוך העיר פיצוצים ברחוב בן יהודה ובבניני המוסדות הלאומיים ושישה עשר מגיני עמדות נפלו. כותבת הדסה: „עד כמה שמנסים להתגבר, לפעמים משתלטת ההרגשה שלאט־לאט נלך כולנו, איש מאתנו לא ישאר."

הדסה מחברת ספרה זה נולדה בירושלים, דור שני בארץ להורים יוצאי רוסיה. אביה מראשוני הרופאים בארץ, למדה חקלאות באוניברסיטה העברית ושירתה שנתיים בפלמ"ח. לאחר הקמת המדינה השלימה את לימודיה ועתה עוסקת בהוראה ובמחקר החקלאי [illegible] הספר קטנה מאוד, יותר מספרים ההיסטוריים־עיוניים שנכתבו בנושא זה. [illegible]

משה צדוק

העתיד טמון בסוכריות?

(מסיבת עיתונאים אופטימית – לשם שינוי)

יש לי חדשות מתוקות בשבילכם...
לא כל התעשיה בארץ נמצאת בצרות!
יש בארץ לפחות מפעל אחד שקיים כבר 25 שנה והוא עדיין רושם גידול שנתי של 20%.
גם בשנה האחרונה!
וזה על אף שהשלטון הכלכלי בארץ עושה את הכל, כבר יותר מעשר שנים כדי להרביץ ולהרוס כל מה שנבנה בארץ הזאת לפניו והוא גם די מצליח בכך.
וזה על אף שהמפעל שעליו מדובר נמצא בקיבוץ, גוף שהשלטון אוהב לשנוא ומנסה לנפץ, להשמיד ולאבד אותו – אותו, את חלומיו ואת החקלאות המפוארת והמפעלים שפיתח.
וגם בזה הוא די מצליח.
אבל משום מה, את „ברמיה" מפעל הממתקים של קיבוץ „מעלה החמישה" עדיין לא הצליחו להרוס.
מעניין למה?
אולי מפני שהוא לא מעסיק פועלים מהשטחים?
אולי מפני ש־50% מתוצרתו מיוצאת לארצות הברית, ליפן ולאוסטרליה, והסכומים המגיעים למיליונים?
ואולי מפני שמה שהם מייצרים: „אקשן", חטיף גרנולה עם קרמל, שקדים ושוקולד חלב. „מאסטרו", סוכריות בשלושה טעמים, המיועדות בעיקר על השוק האמריקאי ו„סווישה", מערך אגוזים ופצפוצי אורז.

האם הם כל־כך טעימים, שאפילו הקיבוצניקים, המוזרים בעצמם שאין להם שום מושג בפרסום, מצליחים למכור אותם?
כי אחרי הכל „זה מהקיבוץ אז זה בטח גם טוב"... „ברמיה" של מעלה החמישה, סוכריה של מפעל עם עתיד ורוד...

איזי לרבב

לטייל בין מלים

מאת נעמי בן־גור

בהחלט נחמד לטייל עם הילד ב„גן המלים", משחק חדש מתוצרת „אמקו־אמהר". אלא, שכמו בהרבה משחקים אחרים, עד שפותחים את השער, כלומר, עד שקוראים את ההוראות המפורטות והמסובכות וגם מבינים למה התכוון המשורר, אפשר לאבד את החשק. ועוד הערה, למה אין במשחק זה, כמו שאין בהרבה משחקים יפים אחרים, קופסא או שקית (נאטמת) לאחסון עשרות חלקיקי הקרטון הנתלשים מדף מרכזי, שמשמשים כאן לארבעה משחקים שונים? אחרי שמשחקים פעם אחת ומחזירים את כל העירבוביה לקופסא הגדולה, למי יש כח לשחק עוד פעם ולהתחיל למיין איזה חלקיק שייך לאיזה משחק?

אבל חוץ מזה, מילא, הכל בסדר. „גן המלים" פותח ע"י המורה לפיתוח משחקים מסמינר הקיבוצים, תמר טלסיר, שחיברה גם את „ספר המשחקים" ואת „גן המספרים". הוא מורכב מארבעה משחקים: תרגול בזיהוי אותיות, הרכבת מילים, תרגול באבחנה בין אותיות בעלות צליל דומה (ת', ט' ועוד) והתאמת ציור למלה.

לגיל חמש ומעלה. המחיר: 25.40 שקלים.

מוגלי דבוקי־לי

מאת נעמי בן־גור

לג'ונגל המדבקות לילדים הצטרף לאחרונה גם „ספר הג'ונגל", חוברת דקה וחיוורת למדי (שמזכירה חוברת צביעה) ובה מסופר תכנו של ספר הג'ונגל לפי תמונות מתוך הסרט. התמונות הן כמובן מידבקות שקנים, כארבע מדבקות במעטפה תמורת 50 אגורות. למילוי החוברת דרושות 225 מדבקות. המדבקות מלוות בטכסט עברי. מחיר החוברת עצמה – 2.5 שקלים. היא תחולק חינם למי שיקנה ארוחה בבורגר ראנץ' בסכום של 20 שקל ומעלה, עד סוף דצמבר. המבצע נערך בשיתוף עם חברת „גרעד" בע"מ, שבבעלות ישראל שטרן, מי שהפיץ בארץ את חבורת הזבל. האומר לדבק טוב.

לא בטוח שדיירי הג'ונגל היו נותנים חסותם למיבצע המבורגר, אבל מי שואל אותם? כדי להגדיל את המינון למתמכרי המדבקות, מפתים את המדבקן הקטן בפרסים שעשויים להימצא בתוך המעטפה, כמו כרטיס־כניסה חינם ללונה פארק (ומי משלם את ההון תרופות שבפנים, שעולה כמו ריסנילבר באמריקה? אבל זאת כבר אופרה אחרת), מכונית ספרי־ג'ט עם שלט־רחוק (הכינו את הסוללות) ותלושי זכיה במאכלי בורגר ראנץ'.

לא מן הנמנע שבגירסה המודרנית של ספר הג'ונגל יגיע מוגלי לכפר של בני אדם וירוץ מיד לקנות מדבקות.

„זיקו" הוא מפעל משפחתי החוגג 20 שנה לקיומו ועשור להרחבת פעילותו מתחום הבגדים לענפי הספורט השונים לבגדי ספורט אופנתיים. החורף יצאו הדגמים של „זיקו" מתחום הפוטר, הבלעדי לשילובי אריגים. פוטר עם בד משובץ, פוטר עם ניילון מבריק. הצבעים חזקים: אדום, שחור, כחול, סגול וירוק, לצד גוונים רכים של אפור, ורוד וירקרק.

ורדה צימרמן

שוקולד עם מסר כפול

מאת מרתה מיזלס

„דוד הגליל", יצרן השוקולד ש„כור" הציבה מול „עלית", פונה בימים אלה אל הילדים. הפיתוי: חפיסה של 100 עטופה בצבעים בוהקים של שוקולד האמור להיות באיכות מעולה, כמו מה שהחברה מציעה לגדולים.

סידרת השוקולדים החדשה נקראת „גרגולה" והיא מ„שוקולד שמנת", כי אחד מהרכיבים שלה הוא אבקת שמנת מלאה במקום אבקת חלב הרגילה.

במסיבת העיתונאים להצגת השוקולד דיברה פרידה רביאלי, יועצת חינוכית על ה„גישה הרצינית לילדים" שמוכיח דוד הגליל ועל החשיבות שבהיותו מעביר „מסר חינוכי וערכי" בתוך טבלת שוקולד.

המסר נמסר בתוך חוברת קטנטנה של סיפורים שצייר אבנר כץ, על נושאים כמו נקיון בשטחים ציבוריים, זהירות בדרכים וכו'.

אבל – האם חינוכי הדבר לעודד ילדים לקנות את השוקולד היקר מאוד – 1.78 ש"ח לחפיסה במקום השוקולד הזול יותר של המתחרה הראשית? טבלה סטנדרטית של שוקולד „עלית" – זו עם הפרה על העטיפה, עולה רק 97 אגורות ל־100 גרם. אותו שוקולד בעטיפה מהודרת יותר לילדים עולה 1.08 ש"ח, ואילו הטבלה בת ה־100 החדשה, שדמויות וולט דיסני מוטבעות בתוכה עולה 1.46 ש"ח. זה גם מחיר של השוקולד למבוגרים הקרוי „שווייצריה הקטנה". החברה הקטנה יותר, „טעם ירושלים" מראשון מוכרת גם היא שוקולד חלב במחירים סבירים יותר מאשר זה של „דוד הגליל". אין בכוונתי לשפוט כאן את איכות השוקולד, אך אינני חושבת שהדרדק בן שש שנים יכול לעשות זאת. ובאשר לסיפורי החוברת המצויירת – יש רק שלוש וריאציות של אלה וכנראה שתופיע אחת חדשה רק אחת לחודש – וזה בוודאי לא מצדיק מחיר שהוא כמעט כפול מהסטנדרטי.

אגב, המחירים המצוטטים כאן אינם משקפים את העלאת המחירים של השוקולד. בת ארבעה האחוזים שאושרה בשבוע שעבר ע"י הממשלה.

הערב, במוקד המחזור ה־14 בליגה הלאומית בכדורסל:

זה יהיה, אולי, גמר הגביע: מכבי ת"א מול הפועל חיפה

מאת משה כהן

הערב יערך סוף סוף מחזור משחקים מלא במסגרת הליגה הלאומית בכדורסל. המשחק המרכזי של המחזור ה־14 יפגיש בהיכל הספורט ביד־אליהו את קבוצת מכבי ת"א והפועל חיפה.

כדורסל

פגרת גביעי אירופה למחזיקות גביע ושראץ' מאפשרת הערב לכל הקבוצות לשחק. למכבים מצפה הערב משימה גבוהה. הפועל חיפה הוכיחה עד כה כי היא קבוצה טובה ומגובשת. בסיבוב הקודם שמטו החיפאים בשניות האחרונות נצחון סנסציוני על מכבי ת"א. אולם, מאז התגבש היטב הצוות של צבי שרף. הבית לא נראה לי שחיפה מסוגלת להפתיע. בכל מקרה, למכבי צפויה תהיה חזרה מצויינת לפני אריס סלוניקי.

בגליל ינסו חניכיו של מולי קצורין להתאושש על חשבון הפועל חולון. שחקני הגליל זכו אומנם בנצחון חוץ מרשים בברשה, אבל במוצאי שבת הם קלקלו את הרושם כשנוצחו ע"י הפועל חיפה. יתכן שהדבר נובע מעייפות חלק מהשחקנים שנאלצים לשחק פעמיים בשבוע.

הערב הם ינסו לגבור שוב על החולונים. בחולון לא שכחו עדיין כי הפועל גליל־עליון הנחילה להם את ההפסד הראשון העונה. לאחרונה חלה התאוששות מה בשורותיהם, אבל עדיין אין זו חולון לה אנו מצפים. נראה כי שחקני הגליל מועמדים לזכות הערב בנצחון, אבל הם יאלצו להציג יכולת טובה מהנידרבה חיפה.

בעיר היין תארח מכבי ראשל"צ את הפועל ת"א. מיקי ברקוביץ אוהב את המשחקים מול הפועל ולגביו הוו עדיין "דרבי". גם לחיים ולוזיקמן ומשה ויינקרנץ יש אגנר מיוחד מול הפועל. אולם, מכבי ראשל"צ אכזבה קשות עד כה והפועל ת"א מועמדת לנצחון, אולם כשקבוצה משחקת רק עם חמישה שחקנים ברמה לאומית קשה לחזות את תוצאות משחקיה.

בעיר ההולמים צפוי לנו משחק שקול בין אליצור נתניה להפועל ירושלים. הירושלמים התאוששו במחזור הקודם בצורה נאה. חניכיו של "מר כדורסל", יהושע רוזין נוצחו בשני המחזורים האחרונים בצורה אומללה בשניות הסיום. הערב הם מקווים לזכות סוף סוף בנצחון מול הירושלמים הלא יציבים.

קבוצת מכבי ר"ג תזכה בנצחון קל על הפועל איתן/גבת. אומנם שחקני העמק משחקים בשאפתנות רבה אבל הם לא יצליחו לחולל ניסים ונפלאות מול הרמת־גנים ועוד בביתם הם.

גם לשחקני מכבי חיפה מצפה משחק קל. הם יארחו את קבוצתה המפורקת של אליצור רמלה. השאלה הגדולה היא באיזה הפרש יביסו החיפאים את הרמלאים.

הגביע הוא שלנו

נבחרת הטניס של מערב גרמניה השלימה אתמול בגטבורג את נצחונה על שוודיה, בגמר גביע דייויס. הגרמנים ניצחו בסיכום הכללי 1:4, לאחר שאתמול ניצח אדברג את קרל אובה שטוב 4:6 6:8 והגרמני פטריק קונן גבר על מיכאל פרנפורס 3:6 1:6. לשמחתם של הגרמנים לא היה גבול והחיוכים על פניהם בטקס הענקת הגביע הוכיחו זאת. בתמונה (משמאל לימין): בוריס בקר, פטריק קונן, הקפטן ניקי פיליץ, אריק יאלן וקרל אובה שטוב

3 שינויים צפויים בנב' למשחק מחר

מאת שמואל קליגר

נבחרת ישראל בכדורגל יצאה אתמול לחיפה, מלון "דן־כרמל", שם תשהה עד המשחק נגד אסטון וילה, שייערך מחר באיצטדיון קריית־אליעזר.

המאמן הלאומי, יצחק שניאור, אמר לפני היציאה לחיפה, בעת כינוס השחקנים ברמת־אביב, כי צפויים לפחות שלושה שינויים בהרכב. באשר לראובן עטר, קיים סיכוי טוב שישותף במשחק. לא ברור מי יתייצב בין הקורות. השלושה – גילדרי, מרכוס ואסיאג – מועמדים במידה שווה.

בינתיים, לא הגיע לישראל דוד פיזנטי. המנג'ר החדש של ק.פ.ר סירב לשחררו בשל ריבוי הפציעות בקבוצתו. לשחקן הפועל צפרירים חולון שמעון מכלוף יש סיכויים לשחק כמגן השמאלי, כיוון שגם היוגוסלאבי סלובודאן דראפיץ' אינו בסגל.

היום ב־16.30 תערוך הנבחרת אימון יחיד בקריית־אליעזר לקראת המשחק. המאמנים שניאור־גרונדמן יקבעו אחריו את ההרכב.

הכר את היריבות

מאת שמואל קליגר

משחק רגוע ללא לחץ יסלול למכבי ת"א את הדרך לנצחון קל על אריס

ניקי גאליס

פאניוטיס יאנאקיס

מכבי ת"א מתמודדת את נצחון הבכורה הביתי שלה בבית הגמר לאלופות. ההזדמנות תנתן לה ביום חמישי הקרוב, שעה שהמכבים יארחו את אלופת יוון, אריס סלוניקי.

אשתקד, היוותה אריס את הפתעת בית הגמר. מקבוצה אלמונית היא הפכה לכוח משמעותי ואף הצליחה להעפיל לשלב חצי הגמר, בהזדמנות קבוצה כמו ברצלונה הספרדית.

כאשר אומרים אריס סלוניקי, מתכוונים בעיקר לכוכב הקבוצה, ניקי גאליס. השחקן הזה, שכמבט ראשון אינו מכיר כלל כדורסלן (לא גבוה במיוחד ושמנמן), הוא ליבה, מוחה והמוציא לפועל של הקבוצה. כבר לאחר שני מחזורי המשחקים של בית הגמר העונה, רושם במאוצע 35 נקודות, יותר מכל שחקן אחר בשמונה הקבוצות.

גאליס (31, 1.85) הוא כדורסלן עליו מושתת כל משחקה של קבוצתו. הוא קולע במבצעי יחיד, קולט ריבאונדים ומוסר אסיסטים. כל הכדורים חייבים לעבור דרכו וחבריו למעשה משקים עבודה. ביום מוצלח שלו, התועלת ממנו רבה, אולם אם מצליחים לשמור עליו היטב, נעצרת המכונה ואריס הופכת לסתם קבוצה ביוונית האפורה.

עד לפני שבועיים סבל גאליס מהעדרו של בן זוגו, פאניוטיס יאנאקיס (29, 1.83). השניים אמנם לא חברים גדולים מחוץ למגרש, אך על הפרקט הם משלימים האחד את השני. יאנאקיס נעדר פרק זמן ארוך בגלל הזמנה שקיבל לעבור לאולימפיאקוס תמורת סכום כסף גדול. משלא נענה, החליט לשבות. אולם לפני זמן קצר החליט לחזור וללבוש את מדי הקבוצה ונטל על גאליס יוקסן.

יאנאקיס אמנם אינו בשיאו עדיין ובמשחק האחרון נגד ברצלונה היה חלש להחריד, אבל אסור לזלזל בו. יש לו יד טובה, בעיקר מטווח שלוש הנקודות, וצריך לדאוג שהכדורים לא יגיעו אליו בעמדות המאפשרות זריקות כאלה.

הפנים החדשות של אריס העונה הם של פאנוס קמבוליס (32, 2.05), שהגיע מהדיוויזיה העירונית פאוק. זהו כדורסלן מנוסה מאוד, שרשם כבר במאזנו יותר מ־150 הופעות במדי הנבחרת היוונית. הוא נרכש כדי לסייע במאבקים מתחת לסלים – נקודת התורפה של היוונים.

האחרים הם דמויות מוכרות יותר. שחקני הרכש ממשיכים להיות הקבוצי ברג וה־לצד (2.10), שחקן לא מרשים במיוחד אך די יעיל והיוגוסלאבי המתאזרח סלובודאן סובוטיץ' (32, 2.01). מיכאליס רומאניידיס (23, 2.00), ניקוס פיליפו (26, 2.04), ואסיליס ליפרידיס (21, 2.01) וגיאורגוס דוקאקיס (26, 1.85) משלימים את הרכב הקבוצה.

האחרון, אגב, הפך, בהעדרו של יאנאקיס, להיות רכז הקבוצה, אולם עם שובו של האחרון חזר למקומו הטבעי.

על הספסל ישבו שני ה"ילדים", ג'ורג' קסמירידיס (19, 2.08) ודימיטריס בוסאוודוס (20, 1.83), שעדיין לא זוכים להרבה דקות משחק.

מאמן את הקבוצה "המשוגע" יאניס יואנידיס, שעל ההצגות על הספסל במהלך המשחק אפשר לכתוב פרק נפרד.

אשתקד, ביד־אליהו, מתחו היוונים את המכבים עד לשניות הסיום, לפני שנכנעו 95:91. השנה לפחות על הנייר עדיפותה של מכבי גדולה יותר. אם תצליח האלופה הישראלית להשתחרר מהלחץ שמטיל עליה הקהל, תגבה בקלות, כפי שעשתה ברצלונה ליוונים ביום חמישי האחרון.

דף חשבון אחרי שבת

הקץ לנוסטאלגיה

מאת ניסן פרידמן

בית"ר ת"א יצרה שלושם פער בן 6 נקודות בפיסגה. לבית"ר 30 נקודות לפני מכבי חיפה עם 24 נקודות בלבד. עכשיו זו כבר עובדה. בראיון לכתבנו שמואל קליגר אמר כמתנא"ש, המאמן הבית"רי יצחק שום מפורשות: "המטרה המוצהרת שלי – אליפות! אין יותר מרוזת. המירוץ הבית"רי לאליפות נעשה עד כה בצורה אלגנטית ויעילה, וכמובן, עם הרבה מזל. בלי התבלין הזה אי אפשר לקבל מתכון אליפות מושלם."

המאמן יצחק שום והמנג'ר ארצי בן־יעקב גיבשו קבוצה חזקה ורצינית, כפי שלא היתה לבית"ר מאז שנת ה־40 העליות. בימים היפים ההם הביסה בית"ר את מכבי חיפה 1:12 במשחק גמר גביע המדינה. עד לפני כמה חודשים התרפקו הבית"רים על העבר המרגש. השנה יש בם מה להתגאות. כבר אי אפשר להסיע את כל אוהדי הקבוצה במונית למשחק חוץ. כיום יש צורך באוטובוסים... מכל מקום, אם לבית"ר אין מחנה אוהדים עשיר וגדול, הרי שלמשחקיה הולכים ומתקבצים יותר ויותר צופים. גם של הקבוצות היריבות. כמהים לדעת כיצד נראים המובילים המפתיעים. רוצים לראות את הזירוש המדובר בצמרת. את העלה "הירוק" הקטן בסכך הגדול.

מכבי חיפה: כל הכבוד לתואר "בלתי מנוצחת" אבל הדרך הזו מובילה לאליפות... התיקו

מהמרים רבים שמו את "בספסל" על מכבי חיפה. הצוות שגיבש אמציה לבקוביץ הפך בתוך מחזורים אחדים לאחד המועמדים הבטוחים לאליפות. אף קבוצה עדיין לא הצליחה לגבור על מכבי חיפה. 14 משחקים בלא הפסד והשתוכראי להוסיף את ה־10 משחקים ללא הפסד בתום העונה שעברה. מאזן נאה בהחלט.

אך, צריך לזכור שבעידן 3 הנקודות, תיקו קרוב יותר להפסד. ניקח לדוגמא את שני משחקי התיקו האחרונים של מכבי חיפה. הקבוצה איבדה 4 נקודות, שהרחיקו אותה מבית"ר ת"א. עדיף נצחון והפסד ב־2 משחקים, השווים למעשה 3 נקודות, מאשר 2 תיקו בלא הפסד, השווים רק 2 נקודות. מכבי חיפה עושה מאמץ גדול לשמור על תואר "הבלתי מנוצחת" ואולי לא מתרכזת מספיק בהבקעת שערי נצחון.

בניגוד לבית"ר ת"א, הרי שלחיפה חסר עד כה תבלין המזל. הדוגמא הבולטת היה המשחק בין שתי הקבוצות בקריית־אליעזר. חיפה לחצה, לחצה ולחצה. השער הבית"רי ניצל פעמים רבות והתוצאה בסיום – 0:0. בשני משחקי החוץ האחרונים (פעמיים 1:1 בחולון ובכפ"ס) נהנו המכבים מיתרון חיפני בולט, בעיקר במחצית השניה בשל כושר גופני עדיף. אך לכלל הבקעה לא הגיעו החיפנים. כאמור המזל קבוע על גבי גלגל מסתובב, הרי שבהמשך הכל יכול להשתנות. וזה הרי מה שכל־כך מרתק בכדורגל.

השוואה לעונה שעברה: נתניה עם 30 נקודות לפני הפועל ת"א 25

השוואה לעונה שעברה מגלה לנו כי בתום משחקי המחזור ה־14 היה המצב בצמרת דומה מאד למחזור ה־14 של העונה הנוכחית, שנערך שלשום. השנה: מקום 1 – בית"ר ת"א עם 30 נקודות לפני מכבי חיפה 24, הפועל פ"ת 23 ונתניה 23. לפני שנה מקום 1 – מכבי נתניה עם 30 נקודות, לפני הפועל ת"א 25, כפר־סבא 24 ובית"ר ת"א (גם אז בצמרת) 22. לפני שנה הגיעה נתניה ליתרון שיא בן 8 נקודות, אך הפסידה בסיום את התואר להפועל ת"א. האם זה מבוא משהו לעונה הנוכחית?

רלף קליין – 7076 שקל ויינקרנץ – 2205 שקל

מאת משה כהן

משכורתו החודשית של רלף קליין מסתכמת ב־7076 שקל ברוטו – כך נמסר אמש מאיגוד הכדורסל, בתגובה על פרסומים בנוגע לשכרו של המאמן הלאומי.

המגעים הנמשכים בין ראשי איגוד הכדורסל לבין קליין נמשכו זמן ממושך והמשא של דבר סובב על תשלום חודשי בתוספת הצמדה שנתית.

לגבי משכורתו של משה ויינקרנץ, נמסר, כי עוזר המאמן משתכר 2205 שקל לחודש. באיגוד הכדורסל כעסו אתמול בעקבות הפרסומים על שכרם של המאמנים הלאומיים וטענו, כי הפרסומים הם מגמתיים.

ה"וילה" התאמנה בגשם סוחף בר"ג

מאת שמואל קליגר

השחקן היקר ביותר באנגליה וסיפור ההצלחה הגדול ביותר של הליגה האנגלית, אלן מקינלי, המוליך בראשות טבלת "מלך השערים" של הליגה האנגלית, הגיע אמש לארץ יחד עם קבוצתו, אסטון וילה, כדי להתמודד ביום שלישי מול נבחרת ישראל. בקבוצה האנגלית בולטים עוד כמה כוכבים. הגשם הסוחף לא הרתיע את האנגלים וזמן קצר לאחר נחיתתם הם קיימו אימון באצטדיון.

נצחונות לארד על ג'ודוקאיות מסין ובלגיה בטיבליסי

הישג מרשים רשמה אתמול הג'ודוקאית יעל ארד, שזכתה בשני נצחונות באליפות העולם לסטודנטיות הנערכת בטיבליסי, גרוזיה. ארד, שהופיעה במשקל עד 61 ק"ג, גברה בסיבוב הראשון על מתחרה מסין העממית והיתה בכך לישראלית הראשונה שניצחה יריבה סינית. בנצחון נוסף השיגה מול מתחרה מבלגיה.

ארד נוצחה בשני קרבות ע"י ספורטאיות מברזיל ומהולנד.

היום תכנס למעגל התחרויות הישראלית השניה המשתתפת במשלחת אס"א, רות מנן, שתתמודד במשקל עד 52 ק"ג.

יובנטוס כפתה תיקו על אינטר ונאפולי צימקה הפער לנקודה

יובנטוס הצליחה לעצור אתמול את המוליכה אינטר, במחזור ה־10 בליגה האיטלקית, בשכפתה עליה תיקו 1:1, במגרשה של המוליכה. נאפולי, שגברה על בולוניה 1:3, צימקה את הפער בצמרת לכדי נקודה אחת בלבד.

ה"סקורר" של אינטר אלדו סרנה העניק יתרון לקבוצתו, כבר בדקה ה־20 בנגיחה מקרוב, אולם קשרה של יובנטוס, ג'יובאני גאליה, השווה בבעיטה אדירה, תשע דקות מפתיחת המחצית השניה. זו הנקודה השניה שאינטר מאבדת העונה, במהלך 10 המחזורים.

שני שערים נוספים, האחד לכל צד, בוטלו ע"י השופט. לראשונה היה זה הסובייטי זבארוב שהבקיע ליובה ואחר כך מנפרדוניה, שהבקיע למקומיים, אולם כאמור שני השערים נפסלו.

מארדונה חזר ומצא את מגע הקסם שלו. לאחר שחברו הברזילאי קארקה הבקיע את שערו התשיעי העונה בנגיחה בדקה ה־27, העלה מארדונה את קבוצתו ליתרון 0:2 בבעיטה חופשית בדקה ה־53 ובדקה ה־79 הבקיע שער אישי שני, לאחר שקיבל מסירה מחברו קארנאבלה. הבלגי של בולוניה, ספפן דהמול, הבקיע את השער לקבוצתו, בבעיטה מהנקודה הלבנה.

לנאפולי עתה 17 נקודות, אחת פחות מאשר לאינטר. שלישית סמפדוריה, שגברה על לצ'ה 0:3 והיא מפגרת עתה בארבע נקודות אחרי המוליכה. הבינלאומי ויאלי הבקיע את אחד השערים. לשלוש קבוצות – יובנטוס, רומא ואטלנטה – 13 נקודות לכל אחת.

האלופה מילאן, שאינה בכושר ונאבקת במכת פציעות הפוקדת אותה, זכתה בנקודה לאחר תיקו חוץ עם טורינו 2:2. היא חייבת את הנקודה לכוכבה ההולנדי מארקו ואן־באסטן, שהבקיע את שני השערים. ואן־באסטן, קרן השמש היחידה בהרכבו של המאמן אריגו סאקי, הבקיע את השער הראשון לקבוצתו, כבר בדקה השישית. אולם הברזילאי של טורינו, מילר, השווה בדקה ה־39 ואחר כך העלה את קבוצתו ליתרון, שש דקות מהסיום. שניות ספורות לפני השריקה המסיימת, הצליח ואן־באסטן להשוות ולהעניק נקודה לקבוצתו.

התיקו הותיר את מילאן במקום השביעי, במרחק שבע נקודות מיריבתה העירונית. טורינו, שהחליפה מאמנים באמצע השבוע, נתונה בתחתית הטבלה.

יתר התוצאות: רומא – אסקולי 0:3; צ'זנה – אטלנטה 0:0; קומו – פיורנטינה 2:3; לאציו – פסקרה 2:2; פיזה – ורונה 0:1.

עוד חמישיה של אייאקס

אייאקס לא מפסיקה להפגין. אתמול, לעתות השפשופה מחוץ לבית, הביסה את ביאלם בשיעור 2:5. היא ממשיכה לפני בנקודה אחרי האלופה איינדהובן, שגברה אף היא במשחק חוץ על אוטרכט 1:3. טוונטה, השלישית בדירוג, איבדה נקודה מול וולנדאם 1:1. פיינורד חזרה לעצמה עם נצחון 1:2 על רודה.

יתר התוצאות: ספרטה – ו.ו.ו 1:1; ואנראם – סיטארד 0:2; גרונינגן – הארלם 0:2; דן־בוס – זוולה 0:4; מ.ו.ו – ר.ק.ס 0:1.

הישראלים הצטיינו בליגה הבלגית

בבלגיה היו אתמול שני משחקי השלמה במסגרת המחזור ה־19. הארגנט הביסה את בוורן 1:4 ואילו לוקרן ושארלרואה סיימו בתיקו 1:1. בפיסגה ממשיכה לצעוד מכלן, שגברה על גנק 0:2 (שער של אוחנה) ולה 32 נקודות. לאנדרלכט 31 נקודות, לאחר נצחון 1:4 על מולנבאק.

תוצאות נוספות: פ.ס.ז. ליאז' – קורטרייק 1:1; סטאנדארד ליאז' – לירסה 0:3 (צמד של רוזנטל); אנטוורפן – סירקל ברוז' 0:3; ראסינג מכלן – סט. טרויידן 0:2; בריז' – בירשוט 0:1.

בנפיקה – ספורטינג 0:2

בנפיקה ממשיכה להוליך את טבלת הליגה בפורטוגל, לאחר שגברה אתמול במחזור ה־18 על יריבתה העירונית, ספורטינג – 0:2. פורטו הבקיעה וביטוריה ללא מענה לרשת אסתול ארמוורה והיא מפגרת בארבע נקודות אחרי בנפיקה.

יתר התוצאות: בוואירה מאריה – נסיונל מאדירה 0:0; ברגה – שאבס 0:0; פאקו – פורטימוננסה 1:2; וישר – גימאראש 1:2; לאקסיוס – סטובאל 0:1; פראנגסה – פאגפיל 0:0; בואוויסטה – בלאבנדשאש 0:3.

● ביוון: אתמול נערך מחזור קטוע וא.א.ק נותרה בפיסגה למרות שלא שיחקה. התוצאות: אפולון לאריסה 0:0; דוקסה – פאניוניוס 0:1; אתניקוס – פאנאתינייקוס 0:0; לבאדיאקוס – קאלאמאריה 0:2; אולימפיאקוס – דיאגוראס 0:2.

● באנגליה: במשחק השלמה מהמחזור ה־17 גברה אתמול מחזיקת הגביע וימבלדון על נוטינגהאם פורסט במגרשה של האחרונה 0:1. בליגה השניה: סנדרלנד – פליימות' 1:4; וסט־ברומיץ' – סטוק 1:6.

● ביוגוסלאביה: וויבודינה ממשיכה להוליך את הטבלה לאחר שגברה אתמול על פרטיזן בלגרד 2:3. למוליכה 22 נקודות והיא מקדימה את דינמו זאגרב שגברה על סוכוטיקה 1:2. הכוכב האדום בלגראד – האדוד ספליט 0:0 (3:4); ואלוניצר – טיטוגראד 1:4; ואלאז מוסטר – אוסייק 0:4; ורדניצקי – היידוק ספליט 0:0 (4:5).

● נבחרת הכדורגל של ערב הסעודית זכתה אתמול בגביע אסיה לאומות, לאחר שגברה במשחק הגמר על נבחרת דרום קוריאה בדו־קרב מהנקודה הלבנה. בתום המועד החוקי של המשחק היתה התוצאה תיקו אפס.

● נבחרת הטניס של ארגנטינה נטלה את הגביע הבין־יבשתי לנוער, לאחר שגברה במשחק הגמר בפלורידה על נבחרתה של ארה"ב בתוצאה 0:2.

מזרח גרמני מאמן פרנקפורט

יורג ברגר, מאמנה של נבחרת מזרח גרמניה, התמנה אתמול כמאמנה של קבוצת איינטרכט פרנקפורט מתחתית הליגה המערב גרמנית. ברגר, שאימן את פרייבורג מהליגה השניה, מחליף את ההונגרי פאל צ'ארני בנסיון לשנות את מצבה העגום של הקבוצה המדורגת, כאמור אי שם בתחתית (מקום 15).

בארבע עיניים

אבי קאופמן, מנהלה החדש של הפועל חיפה:

לשחק כמו אז למען סמל האגודה לסדר לשחקנים מקור פרנסה כדי שהכוכבים ירצו להישאר בקבוצה

מאת ניסן פרידמן

אבי קאופמן (29) היה קשר מבטיח בהפועל חיפה, שלא כל־כך קיים. לאחר שעבר את נבחרות הנוער ונבחרת העתודה ניבאו לו עתיד זוהר, אך איכשהו באמצע הדרך הוא נעלם. כיום הוא לומד בקורס מאמנים בוינגייט והחל משמש כמנהל קבוצת נעוריו לפני כחודש, תחת שרביט היו"ר יצחק אנגלנדר. מאז חילוף ההנהלות קצרה הקבוצה 3 נצחונות רצופים ותיקו במחזור הגולף.

★ אבי קאופמן, הלמה סכנת הירידה לליגה א'?

אבי קאופמן (מימין) בימיו כשחקן הפועל חיפה שומר על קפטן הפועל ת"א, שייע פייגנבוים

"אני רואה סכנת ירידה. עשיתי לשחקנים חוזה על מענק לפליי־אוף ולא על הישארות. זה מצביע על החשיבה החדשה."

★ מה עושה ההנהלה החדשה להבראת הקבוצה?

"יוצרים אוירה טובה, שהשחקנים יבריאו בעצמם את הקבוצה. שירגישו שזה הבית השני שלהם ויהיה איכפת להם וחשוב להם להצליח. נחזור לימים שהשחקנים שיחקו עבור סמל האגודה."

★ ומה על הצד הכלכלי?

"אני מנסה לסדר לשחקנים מקומות עבודה בבוקר, כדי שיהיה להם בסיס כלכלי. האגודות על סף פשיטת רגל ויש לתת להם מקור פרנסה. סידרתי כבר למאיר מירו ולגבי אמסלם ואמשיך הלאה."

★ איזה חומר שחקנים יש להפועל חיפה?

"חומר טוב וצעיר בעל פוטנציאל לעלות ולתקוע שוב יתד בלאומית בעזרת רכש של 2–3 שחקנים. אילו שיחקו אצלנו כל הפזורים היינו מצליחים כבר עכשיו. תראה את אלי בראמו בבית"ר ת"א, גיורא אנטמן במכבי חיפה והנון הקטן בבית"ר ים. תוסיף את שלומי שטיקר הפצוע זמן רב. עכשיו כולם רצים אחרי כל בוץ. אני מקווה שנצליח ליצור מצב כזה שהכוכבים ירצו להישאר אצלנו."

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר

דבר ראשון בבוקר

דירות למכירה

עסקים

אולמות

הצעות עבודה

מכוניות

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

הלוואות

דיפוי והדיה

פוליש ונקיון

שרברבים

שוק המציאות

הכרזות

ירושלים

הלוואות

דיפוי והדיה

הכרזות

עיריית רמת־גן
דרושה
מטפלת
לנער מפגר – סיעודי,
5 ימים בשבוע, 4½ שעות ליום
לפרטים נא להתקשר לטלפון:
03-7535513, 03-774115

למערכת עתון
דרושים/ות
מוכרים/ות
מעולים
למבצע קידום מכירות
באמצעות הטלפון
עמלות גבוהות למתאימים/ות
שעות העבודה 16.00–21.00, 03-218268
דירות/שוש

هكذا من الأصل

نقلاً عن الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

תיאטרון

כשרון נטו

„אחת מהעם" מאת טליה שפירא ובביצועה. בימוי: דורי פרנט.

קודם כל זה תיאטרון. שחקנית אחת, מוכשרת כשד, בעלת נוכחות בימתית כובשת, לובשת ופושטת דמויות בקלילות ובחן מעורר התפעלות. זאת איננה חלטורה של חיקויים מקריים. הדמויות שמעצבת שפירא מתלכדות לפסיפס עשיר וצבעוני וקם בחוט מקשר דק, כמעט נסתר, ההופך את הקטעים הבודדים לכמעט־מחזה. הטקסט (את רובו כתבה בעצמה) שהיא מגישה אינטליגנטי ושנון, גם אם טעון עריכה בכמה מן הקטעים. הקטע על „אחת מהעם" המחפשת מנוח לנפשה בקורסים ובסדנאות – אסט, אי.אם., קבלה עצמית, קבלה יהודית, חוזרת אל הרחם, חוזרת בתשובה – ומתחננת בסוף לגלולות האליום, הוא סאטירה מצויינת הזועקת להירזק ולגיבוש. כמה מן הפראבסות הטובות שבו מתמוססות מפאת הארכנות.

הן כמבצעת הן ככותבת נתנה טליה שפירא בחוש הסתכלות דק ובאירוניה מבורכת שאותם היא מיטיבה לצקת בדמויות במינון נכון. יש לה חוש מידה ודגישות השומרים מפני גלישה למלכודות ידועה בתוכניות כאלו, ולגסות. אפילו מקטע טעון ורב־סיכון על נערה גבה המקבלת הצעת נישואין (ואינה מבינה למה), היא יוצאת בשלום. מצויין גם הקטע על ההיפוכונדרית, זאת ש„המחלות הן המשפחה שלה", והיא תחליף רופאים אך לא מחלות. ונפלא הקטע על האמא הדאגנית שבשנות הצנע ממציאה דוד מאמריקה שישלח כסף להזנת ילדיה הרזים. היא מפסיקה להתכתב עם הדוד מאמריקה מיד עם תום ימי הצנע, „מחוסר עניין הדדי". דמות האיכבע המספרת לחברתה את מה שראתה ב„שולשלת" תבגם, מן הסתם, לפולקלור.

„אחת מהעם" היא דוגמה לערב תיאטרון טוב שניתן להפיק באמצעים מינימליים. הוא מבוסס על כשרון נטו. כשרונות מצויים גם בתיאטרונים הציבוריים המסובסדים. הטובים שבהם מתבזבזים לעיתים קרובות מדי על מחזות נפל, על טקסטים מיובאים נוחתים להביך, על

בחירות שגויות והחלטות אומללות של הנהלות אמנותיות. תוכנית היחיד של טליה שפירא מעודדת כבוד מפני שהיוצרת והמבצעת, שהיא גם ההנהלה האמנותית, מתייחסת בכבוד אל הקהל, לא רק אל עצמה. היא גם איננה גובה מסי סבסוד מן הציבור.
ערב תיאטרון ובידור מהנה. מומלץ.

מירי פז

„אבק ואפר" – 100 הופעות

יהודה פוליקר יקיים ב־30 בחודש שתי הופעות חגיגיות באולם „הקמארי", לציון 100 הופעות לתכניתו „אבק ואפר". במעמד זה ישיר פוליקר שירים מ„אבק ואפר", מ„עיניים שלי", מ„חולם בהקיץ" וגם כמה שירים מתקופת „בנזין". הפרפראה של הערב תהיה ביצוע משותף של פוליקר ושל גידי גוב לשיר של פוליקר. הנגנים המלווים: **חיים רומנו** – בזוקי וגיטרה, **איתי זילבר** – גיטרה בס, **שפי ישי** – קלידים, **נעם זייד** – כלי הקשה ו**גיר צדקיה** – תופים. צוות ההקלטה של גלי צה"ל יקליט את הערב.

הדס מגן

מרתון ג'אז ב„בית ליסין"

מרתון ג'אז שני במספר יתקיים ב„בית ליסין" ב־25 בדצמבר. ישתתפו בו 14 הרכבים שונים, שחלקם הורכבו במיוחד למרתון. ואלה השמות: להקת „זויות", ממלו אורפיאוס גייטנופולוס ולהקתו, לקהת „דרכים", עמוס הדני ותברים, להקת „תלתך", רביעיית אבי אדריאן, גילי דור וטינה צורף, האנסמבל הקולי של בית הספר „רימון", האנסמבל הישראלי של רוי כרימינס, „ג'אז מהצד האחר", „קומבו־2", „משיכת יתר", ביג בנד נוער של בית ספר „רימון" והביג בנד של שמואליק נויפלד עם שלמה גרוניך. המרתון יחל בשבע בערב באולם ההצגות וב„מרתף העליון" וימשך עד אחת אחר חצות לערך.

יהדות ברה"מ בהצגת יחיד

לאחר שנתיים של הופעות – בהמלצת משרד החינוך והתרבות – בבתי ספר ובפני בני נוער יוצאת השחקנית **גלינה בידנסקי** בהצגת יחיד גם לקהל הרחב. ההצגה, המורכבת משתי מערכות הנוגעות ליהדות ברה"מ, תועלה מחר בפעם הראשונה בבית המלין. בהצגה שתי מערכות.

מגאזין אמנות חדש

מגאזין אמנות חדש בישראל: „ארט אין יזראל". נכון לגליון מספר 1, כל הטקסטים באנגלי. לגליון השני, מבטיחים, יצורף גם נספח בעברית. למה באנגלית? כי הוא מיועד גם ליהודים וישראלים בחו"ל. עורך את המגזין – שייצא לאור, על פי התכניות, ארבע פעמים בשנה, נחום דוניצה והוא יופץ בארץ באמצעות חנויות סטימצקי במחיר 16 ש"ח.

בגליון הראשון של המגאזין, בהדפסת כרומו צבע, סקירות וכתבות בנושאי יודאיקה, אמנות סביבתית, פיסול, ארכיטקטורה, אמנות אתנית, צילום, מכירות פומביות וכן כתבות דיוקן על מרסל יאנקו ועל מיכל צדקה. כמו כן במגזין מידע כללי על תערוכות במוזיאונים השונים ובגלריות ברחבי הארץ.

ורדה צימרמן

קונצרט

שובבות מוסיקלית ברמה גבוהה

„בסטיין ובסטיינה" מאת מוצארט, בבימוי מלא, התזמורת הקאמרית הקיבוצית, מוזיאון ת"א, 15.12

ה„זינגשפיל" של מוצארט בן ה־12 „בסטיין ובסטיינה", מעין כוחמר בזעיר אנפין, נוצר ב־1768 והועלה לראשונה באותה שנה בתיאטרון־גן פרטי בוינה (ולא בזלצבורג עיר הולדתו של מוצארט שבה חי כילד וכנער). רק כעבור 122 שנה הוצגה האופרה שנית בפומבי – הפעם בלונדון. העלילה הפשוטה מצטיירת כפארודיה על ערגה ל„יסורי אהבה", כפריים ופסטורליים בחיק הטבע. המוסיקה התמימה והטהורה כוללת ניצנים המבשרים את הגאוניות הנדירה של מוצארט המבוגר. מתגלות בה הפתעות, מלודיות הרמוניות, הדורשות מהמבצעים והמאזינים יחס רציני כלפיה. הנושא הראשי של הפתיחה מזכיר את הנושא המפורסם הפותח את הפרק הראשון ב„ארואיקה" של בטהובן שחוברה כ־35 שנה לאחר מכן. אין, כמובן, לזלזל בערכה של „בסטיין ובסטיינה" למרות האופי הילדותי והתמים שלה. יש הצדקה להעלותה בימינו בתנאי שמקנים להפקה צביון רענן וחינני. אכן, לא חסרו בנוסח הישראלי החדש רעננות והבריקות. במיוחד בבימוי של יעקב קאופמן, בתפאורה ובתלבושות של יוסי בן־אריה ובתאורה של ניסן גלבוע. היה זה רעיון מוצלח ליצור אווירה קלילה וצבעונית המתאימה אפילו לזמננו. דומה שהאחראים למלאכה ניגשו למשימה בתיאבון בריא לשובבות תיאטרונית. לשבחם יאמר שלא נכשלו בהגזמות ובהתחכמויות מיותרות. „בסטיין ובסטיינה" נגאלה מהגנוך והופחו בה חיים חדשים במידה רבה של טוב־טעם ורגישות.

נגני התזמורת, בהרכב מצומצם יחסית, יושבים על הבמה כחלק מההתרחשות. האריות, הדואטים, הטרצט והרצ'יטטיבים הושמעו בעברית „מדוברת" בתרגומו העסיסי של הדי גולדמן. הדיאלוגים – בתרגום יעקב קאופמן. למרבה הצער לא תמיד אפשר היה להבין בקל את הטקסט המושר או המדובר. בלט לחיוב בתפקידו כבסטיין הזמר גבי שרה ששר ושיחק במקצועיות, בדייקנות ובחן טבעי. לילי מוכה, זמרת מנוסה, הפגינה יחס רציני למדי לתפקידה כבסטיינה. לפרקים היתה מצועצעת ונוקשה מדי. בזמרתה ובדיאלוגים צריך היה להתרכז במיוחד כדי לקלוט את הטקסט. איזי בורנשטיין בקוסם קולס רב התושיה והפיקח „המכוון את העניינים", גילה הזדהות עם הדמות שאותה גילם בצורה משכנעת. אבל גם אצלו לא תמיד הפיסוק והגיית המילים היו סבירים למהדרין. המנצח ליאור שמבדיל הוכיח אף הוא מעורבות וכושר ראש בהדרכת האנסמבל כולו. הביצוע בניצוחו קלח בקלילות. בכמה מקומות, בעיקר בדואטים, שדומה היה כאילו הזמרים והנגנים ירדו מהפסים הזורים שמבדיל למסלול בגמישות רבה.

שמתי לב שזאטוטים באולם שפיטפטו בהמולה בתחילת ההצגה השתתקו בהדרגה ועקבו מרותקים, אחר המתרחש, עד לסוף השמה. לסיכום – להוציא כמה חולשות בהטעמת המילים ובתיאום, ההפקה בכללותה מוצלחת מאוד ברמתה האמנותית ומצטיינת בשובבות ובצבעוניות. הקאמרית הקיבוצית עומדת להעלותה גם בחודש הבא. כדאי לא להחמיץ.

ישראל דליות

ה„ברלינר אנסמבל" בפסטיבל ישראל

ה„ברלינר אנסמבל" ישתתף בפסטיבל ישראל 89'. על כך סוכם בסוף השבוע שעבר, לאחר שלושה ימי דיונים שהתקיימו בארץ בין מנהלי הפסטיבל לבין הממונה על היבוא והיצוא של התרבות והאמנות במזרח ברלין, הרמן פאלק ושניים ממנהלי ה„ברלינר אנסמבל", ברנר גרוזן וולטר בראונרוט. זהו הפעם הראשונה בה נחתם הסכם הופעת בין גוף רשמי מזרח גרמני וסוכנות האמנים הממלכתית של הרפובליקה הדמוקרטית הגרמנית) לבין גוף רשמי ישראלי (פסטיבל ישראל).
ה„ברלינר אנסמבל", תיאטרונו של ברטולד ברכט, יגיע לישראל עם 120 שחקנים, טכנאים ואנשי מינהל ויעלה במסגרת הפסטיבל שלוש הפקות: „גלילאו גליליי", בבימוי מחודש של מנפרד וקוורט, אחד מעוזריו של ברכט וכיום מנהל התיאטרון; „באל" – גם הוא בגירסה מחודשת ובמאוחדת בבימויו של אלכסנדר קינטנה מצילה שעובד כבמאי־בית בתיאטרון המזרח גרמני, „ערב ברכט", בו יופיעו השחקנים בתכנית משירי ברכט. בין השחקנים המגיעים לישראל אקהארד שאל, שכבר הופיע כאן במופע יחיד במסגרת פסטיבל ישראל 1986.

ורדה צימרמן

תקליט ישראלי

מוסד ישראלי

„אריק לביא – כל החלומות": אלבום כפול

אפשר לזהות את אריק לביא בקולו המתמשך והנרקם משום, ובעיניו העייפות, עם „הסלע האדום", באותה מידה בה אפשר לזהותו עם „הקטר" או עם „נועה". כך או כך, לבתו קרא נועה והיא מצטרפת אליו בשיר היפהפה, החדש יחסית, אך המוכר זה מכבר, „כל החלומות", כשם התקליט. מכאן אפשר כבר להניח את השאר – לביא מביא פה ישן וחדש, ובעיקר הרבה הרבה ישן. שיריו הישנים והטובים, מצליחים עדיין לרגש, מתוך הסמל שהם מייצגים ומדברים בשמו. „זה קורה", „את חכי לי ואחזור" ועוד ועוד.

„כל החלומות" הנפלא, של דוד קריבושי, מצטרף אל ארבעה שירים נוספים, גם הם חדשים יחסית. „כל יום", „ירח" (לחן יפה של גיא מרוז למילים יפות של אלתרמן), „אשת הקטנה" (לחן של עידן סוחובולסקי, המעבד המוסיקלי של התקליט) ו„אביר צירוך" – לחן של שלמה ארצי למילותיו המופלאות הקשות והבלתי מתפשרות של יעקב רוטבליט: „בשליחות האל ובצו המלכות, נאלצתי למות צעיר. כן בבוקר בהיר, בשדה קטל נורא, על סוסי האביר לתרועת חצוצרה, בתפארת מדיי עטורי השנצים, כחרבי השלופה מול מטר החיצים, הסתערתי גאה וברק בעיניי, לעשות שפטים באויבי...".

אריק לביא הוא מוסד ותיק בארצנו, אבל כל יום שלו הוא התחלה חדשה, וכל שיר שלו, וכל התחלה שלו, הם התחלה חדשה עבורנו. קלאסיקה.

הדס מגן

קונצרט לזכרו של פרנק פלג

התזמורת הסימפונית חיפה מציינת מלאת 20 שנה למותו של הפסנתרן ונגן הצ'מבלו פרנק פלג, בקונצרט מיוחד שיתקיים במוצ"ש הקרוב באולם הנרי קראון בתיאטרון ירושלים.
פלג (ששמו המקורי היה פולאק) נולד בפראג ב־1910, עלה לארץ ב־1936 ובמשך כל שנות חייו בארץ מילא תפקידים מרכזיים בחיי המוסיקה בישראל כנגן סולן, כמסביר מוסיקה, מארגן ויוזם. הוא היה תושב חיפה וטבעי הדבר על כן שהתזמורת של עיר זו מעלה את זכרו.
בקונצרט תושמענה ארבע יצירות: הקונצ'רטו לשלושה פסנתרים מאת מוצארט (עם הסולנים אריה ורדי ודניאל גורטלר, ולריה ברוסקין), קונצ'רטו לצ'מבלו ברה־מינור מאת באך (עם הסולן הצעיר שלו עדאל), קונצ'רטו לשני פסנתרים בדו־מינור מאת באך.
בפתיחת הקונצרט תבוצע הסוויטה לתזמורת „מחזות ישראלי" מאת פאול בן־חיים, מיצירותיו המוכרות של המלחין שחוברה ב־1951 והמבוססת, בין השאר, על מוסיקה מסורתית של העדות בישראל. פרקיה של היצירה – פרלוד, שיר השירים, נעימה תימנית, מנוחה ותגינה (כדאי להזכיר שפלג ופאול בן־חיים היו ידידים ושיתפו פעולה בקביעות). הקונצרט ישודר ישירות ב„קול המוסיקה" ובהפסקה תושמענה מהאולפן הקלטות של מוסיקה חדישה וישראלית בביצוע פרנק פלג עצמו ובהשתתפותו (מאת דע־עוז, קאוזלה ופרטוש).

ישראל דליות

שידורים

טלויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 תלמות הישוב – ארץ מולדת – היציאה מן ההתמונות (כ).
08.40 בלי סודות – ס' – כ.
09.00 אנגלית ה.
09.20 אנגלית ז.
10.30 רמץ עם דודלי – מי שמע מי ראתה (כ).
11.00 ערבית מדוברת – בארב קריבבי – וקי ולידו.
11.15 אנגלית ו.
11.30 חשבון פשוט ד' – דיאגרמות וגרפים (כ).
13.00 תלמוד – שניים אוחזין – היכי דמי – א' (כ).
13.25 גיאוגרפיה ז'–ט' – קריאת מפות – קריאת קווי אורך.
13.45 צרפתית.
14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 תיבה 2 (פרק אחרון) „אורקוס". אורקוס הוא אדם שיצר חברה כנהית שקיימת כבר 500 שנה. החברה הוא הורסת חיי־אנשים הצרים בסביבתה. רות והקוף הם בין אלה שנפגעו – ויקנה קפצה עליהם מתוכר מזהם שנמלט ממני האגם בקרבת אורקוס האנשי.
14.30 בארץ הקטקסים „תהרות הדבש המתוק". לכבוד פסטיבל האביב עורכים הקטקסים את התחרות הדבש המתוק. מר דובשני עמל כל השנה כדי לשפר את טעם הדבש. האם הוא יזכה בתחרות.
15.00 קשר משפחתי, על מריבות בין אחים ועל „בוסים" במשפחה משותף. אחי יוזם עם משפחות מורדו.
15.40 זיעת השמש דמעות הירח (פרק אחרון), „יבשת צלובה". מאה 500 שנה מכסה הכנסייה הקתולית להחזיר לאמריקה הדרומית. רבים באמריקה הדרומית הם קתולים כהלכה, אך למעשה מאמינים עדיין באליליהם השחורים. הכנסייה, שהיתה אמורה לדאוג להמוני העם, תמכה בדרך־כלל בשליטים הרודניים כדי לעזור לעצמה.
16.40 שביל באמצע שביל בגד, טיול השבוע: הליכה לאורך מעלה העקרבים הרומאי (אלפי מדרגות חצובות בהר) והסבר על המצודות הרומאיות בנתיב. מתמלה שרה את „ספינת הזכרונות" ומצולמת באתרי המקום (כ).
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 תבובופך „מה אתה רוצה להיות כשתהיה גדול" קרמיט אינו יודע מה ירצה להיות, כשיהיה גדול. הבובופך והארנבת מנסים לעזור לו. קרמיט מנסה כל מיני מקצועות, עד שלבסוף הוא מוצא את יעודו בחיים (דיבוב עברי).
17.55 תמשיכים ראשון – הפעם: „תופסים פחד", ממה פוחדים. על פחד גבהים, פחדים בלילה, פחדים מרופא שיניים ועוד, אורחת התכנית: לוקשת הכל עובר חבובני.
18.25 פסוקו של מקום – מבט אל צרעה.
18.30 קשור החדשות (ערבית).
18.32 ספורט – סקירת אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 כן, מנוע – פרק שני.
20.30 על גלגלים – עקיני רכב, ותחבורה וחוזרות בדרכים. הפעם: על חשיבות מעקות בטיחות העשוי מבטון, שיתופן בין נתיב לנתיב נגדי בכבישים, עדות של אישה, פלורנס עמר שמה, שנפגעה מתאונה בעת שהוצנה את מכביש במעבר חציה, תמבנה דחוס, ואשר שנה לאחר התאונה, קשה. על חשיבות כיוון ה„פרנס" במכונית. על תאטמות של בדיקות העשויות במכבלים לבדיקת רכב. על מבנה במגע ועוד.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 השדורי שירות.
21.35 שנה בשעה – שנת 1951. משתתפים בתכנית: מיכל מודעל שנבחרה אותה שנה למרת יופי של ישראל; הזוהו מלמנד – על המשבר בקיבוצים; פנינה רבה תספר על האמנה של אותן שנים; משה אשרוב יופיע בקטע הרפרטואר של תיאטרון המטאטא; ליטה לוקה תשיר שיר הזמרת דורותיאה לביו תשמיע מתוכנת של שירי אופרטה; הזמרת אהובה צדוק תשמע משיריה, וסמי המורה לריקודים סלוניים, ילמד בתכנית את ריקוד הטנגו. עוד משתתפים: השחקנים שלמה בר־שביט ונסים עזיקרי.
22.10 זה הזמן – תכנית אירוח בשידור ישיר.
23.00 פרקליטי אל. איי – שם הפרק: „הצרות של בקר" (עברי־ערבית).
23.45 פסוקו של יום; חדשות הלילה והסוף השפורט „חצי פינה".

ערוץ 2

18.30 עקב הקשיים התקציביים בהם נתון ערוץ 2, ישודרו במקום מגוון התכניות הרגיל, שירים ברצף. עם הצופים הסליחה.

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 תאור הלוליני (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „אבוט וקוסטלו בחיל האויר"; 18.00 „הבהירה" (סידרה ערבית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מבוגם (בלש); 21.00 פוטבול; 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

16.50 סרטים מצויירים (בער' 1); 17.35 ילדת הפלא (באנגלית בער' 1); 17.45 סידרה דוקומנטרית על תרבויות שונות (בצרפתית); 18.30 רחוב קרנו (צרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 גיבור ברנס (אנגלית); 21.10 הגוזמתיה של לויד (סידרה אנגלית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 מהות (כל שבוע מרחה אחר).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהנאה נינוחה – בוקריני: סימפוניה מס' 1 ברה מזור, ויוטי: קונצ'רטו בלה מזור לשני חלילים ותזי; דבנאק: סונטינה בסול מזור לכנור ופסנתר אופוס 100 (ציג, תיקי); שומן: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר והת; ראול: ואלסים אצילים וסנטימנטליים.
09.00 שעה עם יוצר – עם המלחין והכנר פבלו סרסטה (לציון 80 למותו): זפסאודה אופוס 23; רומנסה אנדלוסית; חוטה נאברה; נעימות צוענים אופוס 20 לכנור ותזי; סרנדה אנדלוסית אופוס 28; חוטה ארגונזה; נאברה – מחול ספרדי לשני כנורות ותזי; סרנטלה; הבנרה אופוס 21; פנטסית „כרמן" אופוס 25.
10.00 קונצרט בוקר – פ. סוטמר: פרטיסה ברה מינור; מוצרט: קונצ'רטו מס' 3 בסול מזור לכנור ותז' ק. 216; היידן: רביעיית כלי קשת ברה מזור אופוס 64 מס' 5 „העפרוני" (ציג, תיקי); סיבליוס: „תמונות היסטוריות", סוויטה מס' 1 אופוס 25 (ציג, תיקי); שוסטאקוביץ: קונצ'רטו מס' 1 בסי מינור לפסנתר ותז' אופוס 35; ברהמס: סימפוניה מס' 2.
12.57 פינת השיר – שירה סינית עתיקה „תורף", תרגום: דן דאור.
13.00 קלאסיקל פרקי אופרה.
14.06 מן הסריסית – מוצירות רומנטיות – רגע מוסיקלי אופוס 16 מס' 2 (ר. נגמן, פסנתר); 5 שירים (רעיה שפירא סופראן / שרה פרוסטור־הייקן, פסנתר); סונטה בסול מינור לצ'לו ופסנתר (צבי הראל / מרינה בנדרוקה).
15.00 אנתולוגיה – קונצ'רטי וקנטטות של הנדל.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם, מהקלטות רדיו אוסטריה – ו. אייבלר – הרועים ליד האבוס; רפסטל לעוגב סיימון פרסטון; אלגר: שיר לכת אופוס 32; י. רייבקה: סונטה בדו מינור (לפי תהילים צ"ד); ס. גאויטן: סונטה מס' 1 ברה מינור.
18.00 מחזורי יצירות – הקונצ'רטי של בטהובן, רומנסות לכנור ותז' מס' 1 בסול מזור, אופוס 40 מס' 2 בפה מזור, אופוס 50; קונצ'רטו לפסנתר ותז' ברה מזור, אופוס 61 א' עיבוד של הקומפוזיטור לכנור.
20.05 פריזמה – יוהן שטראוס הבן: ולס „חיי אמן" אופוס 316; לאופולד גודובסקי: מטמורפוזה סימפונית על נושאים מתוך הולס „חיי אמן" מאת יוהאן שטראוס הבן.
20.30 הקונצרט הקאמרי – זוהר שוורצברג, כנור / מרק דרביבסקי, צ'לו / ויקטור דרביאנקו, פסנתר, ברהמס: סונטה לצ'לו ולפסנתר במי מינור, אופוס 38; ראבל: סונטה לכנור ולפסנתר; ליסט: שנות נדודים – איטליה, שנה שניה.
22.00 מוסיקה ויוזה.
23.00 קלאסיקל.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת – „ירושלים בתקופת השלטון המוסלמי" (הפעם: „מעמדה הפוליטי־דתי של ירושלים בתקופה האומיית" ד"ר עמיקם אלעד.
16.05 שירים ושיעורים.
17.05 בן הארץ (ש.ש.).
22.05 לכל אדם כוכב – עם האסטרולוגית אילן פקר בשידור חי. הפעם: מזל „קשת".

רשת ב'

16.05 שעה קלה עם אושיק לוי.
18.06 שעת חופשית – עניני היום.
20.05 שירים וסלים, הלכות הלאומות בהדורסל.
23.05 קפה ראשון – חידונים מנחים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

18.06 היה היה.
20.05 קו התוצלה – תקליטי שורים.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

18.05 50 שנה וים – שיחות עם תלמידים ובוגרים של בית"ס לקציני ים בעכו במלאות לו יובל שנים.
18.45 משהו עולמי – עניני חוץ.

צה"ל 1

19.05 עשיים מדינה (ש.ת.).
20.05 בעיקר מוסיקה – „1980 בעמרן המוסיקאליזי" – מפתח למוסיקה של המאה העשרים", „מהלך – מרשיאי ולס, רומנטיקאן או פנקיסט". מרצה: פרופ' אנדרה היידו.
21.30 אוניברסיטה משודרת – המוסיקה החדשה והדרשות האוזן – אבחון מולקולרי של מחלות תורשתיות. מרצה: ד"ר יוסי שילה (ש.ת.).

צה"ל 2

19.05 קומום מוסיקה.
20.05 צעד ותצי – תבנית הכדורסל.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגאה הזה.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 שעון מוסיקלי.
07.07 מה נשמע.
20.27 פינת השיר.
23.58 פרסים על התכניות.

רשת א'

06.00 התעמלות בוקר.
06.16 קדאר עיננו.
06.30 סיכום המשנה היומית.
06.50 דף גמרא יומי.
07.30 ישן בעיניך.
08.05 חצות.
09.00 סלרדיו.
10.05 פנימי בוקר.
11.05 ירוק, ירוק.
12.05 מעורב עם התכנית.
14.06 בראש צעיר.
17.05 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שיחיים לשנים.

רשת ב'

06.00 שלום ישראל.
06.06 השכם בבוקר.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 שער לשלום.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.05 אא בב.
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 בת צחוק.
15.05 שירים ושעורים.
16.05 תזרות הארץ.
17.05 רגעי קסם.
17.51 לוח מודעים.
17.55 קריאות ספר.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.

רשת ג'

19.35 שירים עבריים.
21.00 מבט לחדשות.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.05 בחזרה לאוזר.
07.05 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה, כבר תשע.
10.06 דברים טובים.
11.05 מלאכי חוקיה – על הקו.
12.05 אהבת יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.06 לי ולך.
15.06 חדש, חדיש ומחודש.
16.05 מה 89.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באומן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 מקומום עשר.
07.00 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב, ישראל.
09.05 על הבוקר.
10.05 שירים עבריים.
10.55 מי מפחד מדמוקרטיה.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 רד רק יומי.
14.05 פסק זמן מוסיקלי.
15.05 שירים לצב.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
19.00 מבט לישראל.
19.57 הודעות לחיילים.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 איפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

בית ליסין

אחד משלנו הערב 19.12, מחר ג' 20.12 ב־20.00, ד' 21.12 ב־20.30, מוצ"ש 24.12 ב־20.30 הצגות ה־200.
פרנקי וג'וני – גילה אלמגור ויוסי גרבר הערב 19.12 זיראש בכר ב־20.30, ו' 23.12 בית ליסין ב־21.00, ש' 24.12 ויקטו רחובות ב־21.00
איך זה עובד באמת – מופע סאטירי הערב 19.12 ב־22.00
רבקה רז – רומנסות ספרדיות מחר ג' 20.12 מוצ"ש שלומי ב־21.00 ד' 21.12 בית ליסין ב־21.00
מרתף הרוק – להקת טאטו מחר ג' 20.12 ב־21.30
הקיץ של אביה – גילה אלמגור – ד' 21.12 נופת. אונקוס ב־20.30 הצגת ה־400 לא תחזור כניסת מאוחרים
מי מפחד מוירג'יניה וולף ה' 22.12 ב־20.30
סטנד אפ קומדי – אותה מצחיק אותה על הבימה עם: שמוליק וילוז'ני, רמי שטרן, דבי וגלר, דני ואוצ'ה ועוד ה' 22.12 ב־22.00
דפנה ארמוני ו' 23.12 ב־23.00
צימור הנמש – לילדים ש' 24.12 ב־11.30
אורה זיטנר – אושר אחר ש' 24.12 ב־21.00
U – 2 הסרט כל ערב ב־23.15 ו' ב־23.45
חניון מרווח צמוד לתיאטרון
ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל' הקופה: 216653, 257966
ישראכרט

קולנוע

תל־אביב

אלנבי: מי רצה אותי 5.00, 7.30, 9.30
אורלי: צאי מזה 4.30, 7.00, 9.30
בית ליסין: U־2 23.15
בן־יהודה: הילד הנסיכה 7.00, 9.30, 4.30
גורדון: הנגיגה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
גת: מוות ידוע מראש 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.50, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: המודרנים 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
דיזנגוף 3: פקין בלוז 9.50, 5.00, 1.00
כפר קטן שלי 7.30, 3.00, 11.00
דקל: ביג 9.35, 7.10
דרייב־אין: גשר הגדול 2 9.30, 7.15, סקס 12.00
דנה: מארח השדים 9.30, 7.15, 5.00
הסינמטק הישראלי: 7.00 המבוך, 9.30 ליבר של אנבל
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): מסע לקיתרה 4.15, 7.00, 9.30
חן 1: מת לחיות 4.45, 7.20, 9.55
חן 2: טאי־פאן 5.00, 7.20, 9.55
חן 3: בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.20, 9.50
חן 4: תקלה מטולפלה מס' 2 7.20, 9.50, 5.00, 2.00, 11.00
חן 5: לסניור באהבה 5.00, 7.30, 9.50, 2.00, 11.00
מילת 1: מלחמה ושלום 7.00, 2.30
מילת 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
מילת 3: מוסקבה בוערת (מלחמה ושלום חלק ב') 3.30, 7.15
לב 1: יום שני הסוער 5.00, 7.45, 9.45, 2.00
לב 2: תמים הם נהר ארוך ורוגע 9.45, 7.45, 5.00, 2.00
לב 3: חרש הקטנה – בגרסה ארוכה – חלק א' 20.45, 10.45 בבוקר, חלק ב' 5.30, 2.15
לב 4: בצלל המלחמה היא 7.45, 2.00, 12.00, הנסיכה הקסומה 9.45, 5.00
ליאולדו: סחרורי 9.30, 7.30
מגרבי: סגור
מוזיאון ת"א: קרן אצל מבא 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: פגישה עיוורת 9.30, 7.30
מקסמים: סגור
מרכז (לשעבר אלנבי): דמיין ג'ון לנון 7.15, 9.30
פאר: טובעים במספרים 9.40, 7.15, 4.30
פריז: אומלל אבל איתך 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00
23.30 1001 שקים על פיקאסו
צפון: מאקר – האיש והחלום 7.00, 9.30
שחף: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: לידיד איב 9.30, 7.30
תכלת: בידור 6.00, 9.00
תל־אביב: מפקד המחלקה 9.30, 7.15, 5.00

ירושלים

אדיסון: טובעים במספרים 1, 9.30, 4.30, 7.00
אימפריה 2: הנגיגה של באבט 9.30, 5.00, 7.15
אימפריה 3: יופיר של המוזא 9.30, 7.15, 5.00
אימפריה 4: המתיחה בקרוב
ארמון: תחת הגוונה 9.00, 7.00, 4.30
אורנע: קיסר נגר קיסר 9.00, 7.00, 4.30
אור 1: אנה 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: קפה בגדד 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: סערת רגשות 9.00, 7.00, 4.30
אור 4: טאי־פאן 9.15, 6.45, 4.30
אור 5: הנסיכה הקסומה 9.00, 7.00, 4.30
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00, 4.30
בית אגרון: 6.00 העבר הנקבר ששאג, 7.45 בריאן כוכב עליון, 9.30 שם המשחק
כלבו: יום שני הסוער 9.00, 7.00, 4.30
מישמל: מרדף חצות 9.00, 6.45
סמדר: לסניור באהבה 9.15, 7.00
סמדר 1: מת לחיות 9.15, 6.45, 4.30
סמדר 2: הילד הנסיכה 9.15, 6.45, 4.30
סמדר 3: ביג 9.00, 7.00, 4.30
סמדר 4: הקומיסרית 9.00, 7.00, 4.30
עדן: מארח השדים 9.00, 7.00, 4.30
רון: פסים הכוכבים 9.00, 7.00, 4.30
התיאטרון ירושלים: כפר קטן שלי 9.30, 7.00, בצלל המלחמה היא 9.30, 7.00

חיפה

אורה: הנסיכה הקסומה 9.30, 7.15
אורלי: בידור 9.00, 6.00
חן: מת לחיות 9.15, 6.45, 4.15
מוריה: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.30, 7.15

קריות חיפה

כפיר: מת לחיות 9.15, 7.00
מוריה: בעל בהשאלה 9.15, 7.00
אורות: מפקד מחלקה 9.15, 7.00
בית העם: מעריצה צמודה 9.15
הוזבל: מרוך ברחובות 9.15
ציבן: חיים חדשים לאחר הגירושין 9.15, 7.00

אשדוד

אשדוד: גשר הגדול 2 9.30, 7.15

נס ברוח 8 5.15
עצמון 1: מפקד המחלקה 9.30, 7.15
עצמון 2: מארח השדים 9.30, 7.15
עצמון 3: פגישה עיוורת 9.15, 7.00, 4.30
מאור: מי רצה אותי 9.15, 7.00, 4.30
קריאור: לאהבה בלבד 9.15, 7.00, 4.30
רון: הילד הנסיכה 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: ביג 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 2: הקומיסרית 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: מרדף חצות 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 2: בוקר טוב ויאטנם 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 3: טאי־פאן 9.15, 6.45, 4.15

אשקלון

אסתר: צבעים 9.30, 7.30
מאוה: מפקד המחלקה 9.30, 7.30
רחל: הנגינה של באבט 9.30, 7.30

צפרת: מאמן 9.30, 7.15

באר־שבע

קר: פרחים בעלית הגג 9.30, 7.15
היכל התרבות:

הרצליה ■ רמת השרון

דוד: מרדף חצות 9.30, 7.00
היכל: שם המשחק 9.30, 7.15
מלון דניאל: קפה בגדד 9.30, 7.15
מרכז: שלושה גברים ותינוקת 7.00
הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.10
רמתאורה: בוקר טוב וייטנם 9.30, 7.15

חולון ■ בת־ים

ארמון: גשר הגדול 2 9.30, 7.15
אמפיתיאטרון קרית שרת: 4.00, חיים הם נהר ארוך ורוגע 9.30, 7.00

חדרה

חדרה: מת לחיות 9.30, 7.00

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: בוקר טוב ויאטנם 9.15, 7.00
תן: מרוך ברחובות 7.00, 9.15
אורהות: סגור

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
אורן: פרסידיו 9.30, 7.15
צוות זית: ביקר וביגו 9.15, 7.00

נהריה ■ עכו

היכל התרבות: יום שני הסוער 9.15, 7.00
רון: אהבנו כל כך 9.15, 7.00

ארמון: צל המוזם 9.30, 7.30
מגדל: בוקר טוב ויאטנם 9.40, 7.15
מנוף: הילד והנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
עצמאות: מפקד המחלקה 9.30, 7.15, 4.30
רינה: ביג 9.30, 7.15

נתניה

אסתר: מת לחיות 9.30, 7.15
כצורייה: 5.00 שתרש הגדול, ביג 9.30, 7.15, 5.00
שרון: פקין בלוז 9.15, 7.00
זהר: בצלל המלחמה היא 9.30, 7.15

עפולה

מופשרוק: ביג 9

פתח־תקוה

היכל 1: גשר הגדול 2 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
היכל 3: הילד והנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
שלום: סגור

ראשל"צ ■ רחובות

בית העם: מרדף חצות 9.15, 7.00
דוד: הנגינה של באבט 7.15, 9.15
חן: מרוך ברחובות 7.15, 9.15
ר.ג. רון 1: מרוך ברחובות 9.30, 7.15, 5.00

ר.ג. רון 2: תרוך מבקש 9.30, 7.15
ר.ג. רון 3: מרדף חצות 9.30, 7.15, 4.30
נשכון: עיניים שחורות 9.30, 6.45
ראשון: אקשן בקנטון 9.30, 7.15

קרית אונו

מרכז קולנועי ק. אונו: מתנים 4.30, 7.00, 9.15 מגלה אמריקה

קרית שמונה

שגיר: מרוך ברחובות 9.00, 7.00

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מאקר האיש והחלום 9.40, 7.30
ארמן: סגור
לילי: הנסיכה הקסומה 9.30, 7.15, 5.00
דור: הילד והנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: מת לחיות 9.30, 7.20, 5.00
רב גן 2: קפה בגדד 9.50, 7.30, 5.00
רב גן 3: עיניים שחורות 9.55, 7.20, 4.45
רב גן 4: בוקר טוב ויאטנם 9.55, 7.20, 5.00
שבתאי: לול 9.30, 7.15